

Danes ob 10

P.P. 126
66001 KOPER

protestna protifašistična manifestacija v Bazovici

n e d e l j e k i
Primorski dnevnikPoština plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo Cena 200 lir

Leto XXXIV. Št. 226 (10.138)

TRST, nedelja, 24. septembra 1978

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 28. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Dobrodo« v Gornji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojškim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

**Odgovor
iz Bazovice**

Vsako leto v začetku septembra se tržaški Slovenci in demokratični Italijani shajajo pri spomeniku na bazoviški gmagini, da počastimo spomin naših prvih žrtov zločinskega posebnega fašističnega tribunala, ki je v letih 1927-1943 uprizaril 131 procesov proti Slovincem in Hrvatim iz takratne Julijske krajine, sodil na njih 544 ljudi, izrekel proti njim 33 smrtnih obsoj, eno dosmrtno obsoj in 4.893 let ječe. Nekajkrat v teh po-
Bilo je to ob priložnostih, ko so fašisti spomenik oskrnili, poško-
dali na njem izpisana imena šte-
tih mučnikov, razbili spominske

podobno početju tistega frkolina, ki je vrgel kamen v šipo, nato pa skrli roko in se delal nevednega.

Današnja manifestacija pred o-
skrujenim spomenikom bo zato od-
govor ne le materialnim izvršil-
cem nizkotnega dejanja, pač pa
tudi in predvsem odgovor tistim
tržaškim reakcionarnim in konser-
vativnim krogom, povezanim v ši-
še zavestništvo z desničarskimi si-
lami v državi (kar dokazuje med
drugim tudi okrogla miza v gleda-
lišču Rossetti, na kateri se je v
podporo »Liste za Trst« zbrala sme-
lana skrajnega desnega krila kr-
ščanske demokracije), ki hočejo z
vsemi sredstvi zavreči kolo zgodovi-
ne in preprečiti, da bi z uresničitvi-
jo osimskih sporazumov postal Trst
v bljudni zgradbi mednarodnega sode-
lovanja in krepitve rseh pozitivnih
družbenih sil v njem, tistih sil, ki
hočejo s svojim delom ustvarjal-
no prispevati k postavitvi tržaške-
ga gospodarstva na zdrave noge
in k zagotovitvi demokratičnega
enakopravnega sožitja, s tem pa
tudi miru v tem geopolitično važ-
nem delu Evrope.

Zato bomo danes v Bazovici vsi
Slovenci in z nami demokratični i-
talijanski Trst, s katerim nas dru-
ži iste skrbi, isti interesi pa tudi
isti cilji, napovedali brezkompro-
mislen boj proti vsakršnemu oživ-
ljanju nacionalizma in šovinizma,
proti vsakršnemu poskusu ponov-
nega netajenja narodnostne nestrp-
nosti, proti vsakršnemu zastruplja-
nju dobrososedskih odnosov in
proti vsem težnjam po izolaciji Trsta
od njegovega naravnega neposred-
nega in daljnega zaledja. Odločno
bomo tudi povedali, da ne bomo
dovolili, da bi nas spet žalili in za-
sramovali, da bi napadali naše u-
stanove, nam krtili naše pravice
in nas ovirali v našem enakoprav-
nem razvoju.

Pa tudi to bo treba povedati, da
je nedopustno, da ostajajo takšna
vandalstva početa, kot so napadi
na sedeže slovenskih ustanov, na
lastno jugoslovanskih turistov in
skrunitve spomenikov protifašistič-
nega boja, kar naprej nekažnovana.
Ne verjamemo v nesposobnost
varnostnih organov, zato pa za-
hlevamo, da skrunitve in napadal-
ske odkrijejo in kaznujejo.

Toda poziv današnje manifestaci-
je bo moral biti naslovljen tudi
vsem demokratičnim silam naše-
ga mesta, naj premostijo skodli-
vo vztrajanje na pozicijah ozkih in-
teresov in najdejo skupni jezik in
način, da bo Trst spet čimprej
dobil demokratično in učinkovito
upravo, ki bo kljub različnosti na-
zora, odražala življenjske intere-
se njegovega italijanskega in slo-
venskega prebivalstva ob odprti
meji, ne pa interese anahronistič-
nih glasilnikov konservativizma.

maršev z njimi vred širših reak-
cionarnih krogov, ki so našli skup-
ni imenovalec v »Listi za Trst«.
Dejstvo je namreč, da se je treba
povrniti mnogo let nazaj v obdobje
najhujših povojnih pritiskov iren-
dentizma in šovinizma, da bi lahko
zabeležili v kratkem razdobju ne-
kaj dni tolikšno zaporedje napa-
dov na slovenske ustanove in na
jugoslovanske obiskovalce našega
mesta in da bi slišali toliko oživlje-
nih protislovenskih in protijugoslo-
vanskih žaljivk, kolikor smo jih
morali zabeležiti od tistega dne,
ko je ob prihodu parlamentarne ko-
misije za Osimu priredila »Liste za
Trst« na Trgu Unità svojo proti-
osimsko manifestacijo. Prav ta ma-
nifestacija s svojimi gesli »Ora i
sciaisti«, »Tito boia« itd. je bila de-
monstracija, ki je sprožila val protislo-
venskih in protijugoslovanskih izpa-
dov od razbitja vhoda v sedeže
slovenskih organizacij v Ul. sv.
Franciška, preko sežiganja jugo-
slovanskih avtomobilov in rezanja
gum na njih, do oskrnitve spome-
nika bazoviškim mučnikom, k čemur
je svoj delež priložilo še de-
jstvo, da je bilo slovenski rajski
svetonalki na sestanku, ki ga je
sklical župan »Liste za Trst«, ome-
njeno, da bi govorila v sloven-
ščini, čeprav slovenskim svetoval-
cem to pravico zagotavlja čl. 27
pravilnika rajskih svetov.

To so dejstva, ki jih ni mogoče
skriti z nobenim opravičevanjem
in naknadnim obojanjem, kar je

PRI IN PSI NE MISLITA SPROŽITI KRIZE**Spori ne smejo prizadeti
politike skupnih naporov****Signorile napada pasivnost vlade - Bufalini: KPI sedaj ne sili v vla-
do - Craxi o »izkrivljenih ravnotežjih« - Polemični poseg De Martina**

RIM — »Tistega dne, ko se bo-
mo odločili napasti vlado, bomo
to naznanili s predvidenimi znaki
trobente.« je v odgovor na vpra-
šanje, ali PSI skuša zrušiti seda-
nja politična ravnotežja zapisal
Craxi. Kot odmev se je takoj o-
glasil Signorile in dejal, da bi ne-
kateri gospodje v vladi raje skr-
beli za upravljanje javne blagi-
ne in manj za intervjuje, kar
naravnost leti na Andreottija.

Vprašajmo se, nadaljuje Signo-
rile, ali je res kdo tako neodgovor-
en in skuša izvesti vladno krizo
ter predčasne volitve? Nikakor ne,
pač pa so polemike zadnjih dni le
družbeni zvonec, ki dokazuje, da
vlada med političnimi silami ne-
godovala. Za to pa je kriva vla-
da s svojo pasivnostjo, kar sili
stranke k nagelji diferenciaciji.

Na podobni liniji sta tudi komu-
nista Chiaromonte in Bufalini.

Slednji poudarja, da je cilj KPI
priti v vlado, vendar se ji sedaj
ne mudi: najprej namerava z vsi
svoje težo vplivati na vlado, da
bo zares učinkovito delala in pri
tem postavila temelje širši druž-
beni obnovi.

Bufalini se je nadalje začudil,
ker so »prijatelji in nasprotniki«
(to gre republikancem in demo-
kristjanom) odkrili, da ostaja KPI
demokracija in obenem revolu-
cionarna stranka. Našo revolucio-
narnost mislimo kot »dobrobo-
zavetost, da po miru in demokra-
tični poti, s strukturimi reforma-
mi, privredemo delavski razred k
vodstvu države, poudarja Bufa-
lini, »in tako premostimo kapita-
lizem in njegova protislovja«.

K vprašanju učinkovitosti vlade
in vladne večine se vrača tudi
član tajništva KPI Gerardo Chia-
romonte, ko opozarja, da je prej

ko slej potrebna enotna zavzetost
vseh demokratičnih sil za premo-
stitev krize. Zdi pa se, dodaja
Chiaromonte, da predsednik vlade
sploh ni zaskrbljen, če se neka-
tere stranke ne čutijo vezane na
»narodno solidarnost« in če so ce-
lo nekateri ministri proti skup-
nim naporom.

Z Andreottijem polemizira tudi
Craxi v svojem uvodniku, pred-
vsem pa se vrača k »elitni motivu«,
da sloni sedanja večina »samo na
dveh nogah« (misli namreč KD
in KPI), taka vlada pa nima prave-
ga ravnotežja. Zato bi Andreot-
ti moral več ceniti sodelovanje in
vlogo socialistov v večini.

O zrahljanih odnosih pravi tudi
nov La Malfon članek, v katerem
poudarja, da bo odsej PRI »po-
vsem samostojna« in se ne čuti
vezana na večino, čeprav noče
sprožiti krize. Večjemu bo to sto-
rila čez spodrigi mesec, ko bo
vsem jasno, kakšne izbire bodo
prevladale v zvezi s »triletko«.

»Križa je resna in zato je po-
trebna angažiranost in solidarnost
vseh demokratičnih sil: to je o-
snovna misel bivšega tajnika PSI
Francesca De Martina, ki je po-
lemično spomnil, da po prav so-
cialisti na kongresu utemeljijo po-
litično »narodno enotnost«. Zato pa
PSI ne sme dopustiti, — dodaja
De Martino — da bi jo polemike
»zavedle na stranpoti«.

De Martino je nato povedal svo-
je mnenje tudi o vprašanju širše
perspektive: »Živimo v dobi, ki
terja nove družbene in gospodar-
ske strukture. Še nikoli ni bil so-
cializem tako aktualen v Italiji
sprito očitne krize kapitalizma.«
Zato pa razprava med levčarski-
mi silami ne sme »ustaviti utva-
re, da bi se PSI utegnili oprede-
liti za kapitalizem. Kajti »edole-
no z zgodovinskih izročil PSI
zavrača birokratski kolektivism
sovjetskega tipa, meni pa, da je
med tem in med kapitalizmom
tudi tretja pot, humanistični in
demokracijski socializem, v katerem
prevladuje svoboda, gospodarstvo
pa je smotno podrejeno demokra-
tičnemu nadzorstvu«.

Poseg Francesca De Martina bo
verjetno vzbudil zanimive reakci-
je, predvsem znotraj PSI, kjer so
mogli preprečiti, da je Berlin-
guerjev sklicevanje na »trejto
pota« zgolj nesmiselno besedičenje.
(s.t.s.)

Ugrabitev v Kalabriji

CATANZARO — V Kalabriji je
skupina oboroženih mož ugrabila
veleposelnika Beralda Toralda,
sina markiza Toralda, ki je last-
nik vile, kjer je terorist Alunni
preživel letošnje poletne počitnice.

**Potresni sunek
v srednji Aziji**

PRATO — Toskanski seizmo-
loški zavod je včeraj zvečer, malo
pred sedmo uro, zabeležil mo-
čan potresni sunek, verjetno v I-
ranu ali na meji s Turčijo. Ja-
kost sunka je bila med 7. in 8.
stopnjo po Mercallijevi, oziroma
6,2 po Richterjevi lestvici.

**Manifestacija proti
gradnji vojaškega oporišča**

OSOPPO — Okrog 600 ljudi je
včeraj protestiral proti nameravi
postaviti vojaškega oporišča
v neposredni bližini mesteca.
Simbolično so zasedli tudi podro-
čje, kjer naj bi v prihodnje zgra-
dili vojaško postojanko.

**Katastrofalne poplave
v Vietnamu**

HONGKONG — Katastrofalne
poplave, ki so pred kratkim zaje-
le Vietnam, so povzročile 74 m-
rtih, nad 2 milijona ljudi je osta-
lo brez strehe. Povodenj je uniči-
la tudi nad 1,5 milijona ton riža.

RIAD — Te dni so v Saudovi
Arabiji obglavili devet možkih.
Šest so obsodili na smrt zaradi
posilstva nekega dekleta in fan-
ticia, troje pa zato, ker so spolno
občevali med »ramadanom«, ko
za muslimane velja pravilo po-
polne vzdržnosti.

**Osimski sporazumi podlaga višje
ravni gospodarskega sodelovanja****Povzetki obiska delegacije Slovenskega deželnege gospodarskega združenja v SFRJ**

Z obiskom odposlanca Slove-
nskega deželnege gospodarskega
združenja v Srbiji, Vojvodini, Bos-
ni in Hercegovini, Hrvaški in
Sloveniji se je začela nova faza
odnosov med gospodarskimi de-
javkami naše narodnostne skupno-
sti v zamejstvu in poslovnosti
krogi v Jugoslaviji. Glede na po-
memben delež, ki ga slovenske
ekonomske strukture predstavljajo
v sklopu širšega gospodarstva
Furlanije-Juljske krajine in na
dolgotrajne izkušnje, ki jih ima
slovenski gospodarstveniki na
tem področju, pa lahko rečemo,
da se po prizadevanju SDGZ od-
pirajo vse oblike poslovnega
sodelovanja tudi kar zadeva celot-
no deželo Furlanijo-Juljsko kra-
jino.

Podlaga za razvoj kakovostnejših
odnosov je bila postavljena z o-
simskimi sporazumi in prav to je
bilo glavno izhodišče pogovorov
v Beogradu, Novem Sadu, Sara-
jevu, Zagrebu in Ljubljani. Od-
poslanstvo SDGZ, ki so ga sestav-
ljali gospodarstveniki iz: Trsta,
Gorice in Beneške Slovenije, je

pri tem naleto na polno soglasje
svojih sobesednikov glede nujno-
sti, da se gospodarski členi osim-
skih sporazumov, med temi zla-
sti člen o ustanovitvi skupne in-
dustrijske cone na meji, čimprej
uresničijo in da se slovenska na-
rodnostna skupnost v tržaški, go-
riški in videmski pokrajini aktiv-
no in vesstransko vključi v ustrez-
na dogajanja. Jugoslovanske go-
spodarstvo pripisuje velik pomen
gospodarskemu sodelovanju z Ita-
lijo na ravni tradicionalne blago-
vne menjave, še zlasti pa na
ravni trajnejših in zahtevnejših
oblik sodelovanja, kot so skupna
vloganje kapitalov, industrijsko-
tehnična kooperacija, joint-ventu-
res in skupno nastopanje na tre-
tjih tržiščih. Pri tem pripada slo-
venskim gospodarskim organizaci-
jam v deželi Furlaniji-Juljski
krajini pomembna vloga veznega
člena, ki naj kot aktiven kataliza-
tor pospeši vse oblike poslovnega
sodelovanja med Jugoslavijo na
eni ter deželo Furlanijo-Juljsko
krajino, Italijo in Evropsko gospo-
darsko skupnostjo na drugi strani.

Kakor je odposlanstvo SDGZ pra-
vilno poudarilo na srečanjih z go-
spodarskimi dejavniki v različnih
domovini, je čvrsta gospodarska o-
snova eden izmed poglavitnih po-
grov za obstoj in napredek vsake
manjšine. To celja še posebej za
našo narodnostno skupnost v Fur-
laniji-Juljski krajini in v samem
Trstu, kjer je treba tudi z odprto
gospodarsko politiko onemogočiti
delovanje določenih reakcionarnih
sil, ki si prizadevajo, da bi v
svoji trenutni zaletavosti zavre-
le naravni razvoj dobrososedskih in
tvarnih odnosov s sosednjimi nara-
di. Pri tem je SDGZ naleto na pri-
stojno sodelovanje v Jugoslaviji
in na polno razumevanje in podporo.

Med take konkretne posege so-
dajo zlasti ustanavljanje novih or-
ganizacij, zadolženih za razvoj gos-
podarske kooperacije v obsejnem
pasu pri zvezi in republikah go-
spodarskih zbornicah, ustrezno pri-
laganje zakonodaje, pripravljenost
na uresničitev skupnih ekon-
omskih pobud s slovenskimi go-
spodarskimi organizacijami v za-
mejstvu, kakršni so novi konzor-
ciji in skupna podjetja, ki se pra-
kar ustanavljajo na Tržaškem in
Goriškem, dalje sodelovanje pri
novih gospodarskih pobudah, ki
naj omogočijo Beneški Sloveniji, da
se reši iz krize, v katero sta jo
pahnili kronična izseljevanja in
nedavna naravna katastrofa. Na-
dalje je treba omeniti konkretno
pripravljenost na vključevanje slo-
venskih bančnih zavodov v Trstu
in Gorici v finančno gibanja, ki
so povezana s splošno blagovno
menjavo med Italijo in Jugoslavijo
in še posebej z menjavo po tržaš-
kem in goriškem avtonomnem ra-
čunu, ter za primerno namensko
usmerjanje denarnega priliva (o-
pazovalci menijo, da gre za pro-
met v višini 1 milijarde lir na
dan) od množičnega obiska jugo-
slovanskih turistov v Trstu in v
drugih središčih naše dežele.

Na srečanjih s predstavniki jugo-
slovanskih zbornic je bilo stalno
v središču pozornosti tudi po-
stavljanje po tržaškem in goriškem
avtonomnem računu. Obe strani
sta soglasni glede izredne po-
membnosti tih sporazumov, ki ju
je treba predvsem dosledno izko-
ristiti v prid obeh gospodarstev,
v skladu z novimi zahtevami ita-
lijanske in jugoslovanske ekono-
mije pa prilagoditi novim razme-
ram, tako da ne bosta več le in-
strumenta za izmenjavo določenih
količin blaga, temveč instrumenta
za doseg višje stopnje gospodar-
skega sodelovanja na podlagi
spreminjajočih se potreb proizvod-
nje in gospodarstva sploh. Obme-
na sporazuma predstavlja po
členi 234 rimske pogodbe iz le-
ta 1957 tudi pomemben ventil za
blagovno menjavo na relaciji Ju-
goslarija - Italija - EGS tudi mi-
mo preplezanje in raznih admi-
nistrativnih omejitev v mednarod-
ni trgovini. Obe strani sta zato
izrazili mnenje, da je treba obme-
na sporazuma tudi s tega vidika
čim prej primerno ovrednotiti,
njuno pristojnost pa raztegniti tu-
di na videmsko pokrajino.

Nadaljnji argumenti skupnega
interesa, ki so bili predmet te-
majite obravnave na vseh sreča-
njih, se nanašajo na delovanje tr-
žaške delegacije mešane italijan-
sko - jugoslovanske trgovinske
zbornice in na nujnost raztegnitve
njene pristojnosti tudi na videm-
sko in pordenonsko pokrajino, na
organizacijske strukture sloven-
skih gospodarstvenikov v deželi
Furlaniji - Juljski krajini, na pri-
prave v zvezi z uresničitvijo skup-
ne industrijske cone na meji, na
vprašanje ribolova v Tržaškem
zalivu, na razne sejemске dejav-
nosti na organizacijo nadaljnjih
medsebojnih obiskov in izmenjavo
konkretnih predlogov, na šolanje
kvalificiranih kadrov raznih ope-
rativnih smeri ter na sodelovanje
v kmetijstvu, turizmu in pri var-
stvu narave.

Obisk delegacije SDGZ pri go-
spodarskih zbornicah v Jugosla-
viji je bil po vsem tem nevedno-
mo uspešen, in sicer toliko bolj,
ker so predstavniki posameznih
zbornic pokazali, da jim je druž-
bena, politična in gospodarska
problematika vse manjšina zna-
na in pri srcu, ter da se živo
zazemajo za okrepitev sodelova-
nja z našo deželo. Zato so bili
pogovori na vseh srečanjih kon-
kretni in učinkoviti. Končno je
treba poudariti, da se je tudi ob
tej priliki izkazalo, da jugoslo-
vanska javnost sledi in vesstran-
sko podpira prizadevanja naše na-
rodnostne skupnosti v Italiji za
njeno nacionalno in gospodarsko
uveljavljanje.

ELIO FORNAZARIC

**PETSTO MRTVIH
V BORBI ZA ESTELI**

Po krvavem obračunu s sandinističnimi uporniki v Estelju je osebe Rdečega križa šlo od hiše do hiše in skušalo rešiti ranjene. Marsikje pa so pri prepoznavi, saj so mnogi ranjenci bili zajeti in pobiti brez usmiljenja

MANAGUA — Boji med sandi-
nističnimi uporniki in narodno
gardo so se včeraj jutraj kon-
čali tudi v Estelju, mestu v se-
verni Nikaragui. Po uradnih ve-
steh je bitka za mesto trajala od
400 do 500 smrtnih žrtv, kar po-
trjujejo tudi iz krogov Rdečega
križa. Somožna narodna garda
je nastopila zelo surovo, morda
se bolj kot v preteklosti, čeprav
skusajajo v vladnih krogih zvrniti
odgovornost za nekatere zver-
ske zločine na upornike, ki naj
bi se polastili uniform vojakov
in tako preoblečeni naj bi poklali
nekaj žensk in otrok.

Somoza je medtem zavrnil po-
sredovanje treh južnoameriških
držav, ki naj bi skušale doseči
pomiritev. Poseg Kolumbije, Me-
hike in Dominikanske republike
so zahtevali kardinal Obando
Bravo, nekda črna cerkevna o-
sebnost, katere imena ne ome-
njajo ter predsednik zavoda za
narodni razvoj Manuel Torres.
Predsedniški glasnik je s tem v
zvezi izjavil, da je nikaraguijsko
ljudstvo dovolj zrelo, da samo
reši lastne probleme, kar pomeni,
da je Somoza odločen nadaljeva-
ti z represijo.

PO SADATOVEM TRIUMFALNEM POVRATKU V DOMOVINO**V Damasku poudarili nujnost
močnejše naslombe na Moskvo****Jordanija, Saudska Arabija in Irak izven bloka
zavračanja - Vanceova misija pojasnjevanja zvođenela**

KAIRO — Nekaj milijonov Egip-
čanov je včeraj nadvse slovesno
sprejelo predsednika Anvara Sa-
data, »heroja miru«, ob povratku
v domovino iz Camp Davida. Tri-
umf kakešnje se niso zabeležili v
sodobnem Egiptu lahko razume-
mo kot izraz trenutnega razpolo-
ženja množic ob obljubah, da se
čeželi po treh desetletjih krvavih
spopadov z Izraelom, ki so terjali
najmanj 100 tisoč mrtvih in ogro-
mno materialno škodo, le obeta
obdobje trdnega miru, čeprav bo
za doseg cilja potrebno še veliko
naporov in dobre volje.

Tri so glavna vprašanja s ka-
terimi se bo moral Sadat spo-
prijeti, še preden se bo polegel
v navdušenja in evforje. Doka-
zati bo moral, da je sporazum v
Camp Davida res osnova na ka-
teteri je mogoče zgraditi trajni mir
med Egiptom in Izraelom ter med
Izraelom in drugimi arabskimi de-
želami. Pridobiti si bo moral na-

klonjenost in podporo Jordanije in
Saudove Arabije ter nevtiralizirati
gonjo, ki so jo proti sporazumu in
proti njemu osebno sprožili deže-
le fronte zavračanja, ki so z več-
rajšjo odločitvijo o močnejši na-
slombi na Sovjetsko zvezo dejan-
sko zabile klin med arabske deže-
le ter spet ustvarile dva naspro-
tujoča si bloka. Mu bo to uspelo?
Jordanija in Saudska Arabija sta
do sporazuma v Camp Davidu do-
zdaj zavzeli precej neugodno sta-
lišče (menda prav zaradi velikih
razlik, ki se pojavljajo v tolmače-
nju vsebine sporazuma), nista pa
pristopili v krog držav fronte za
zavračanja, kamor najbrž tudi v
prihodnje ne nameravata stopiti,
saj bi to pomenilo prelom z do-
sedanjo politiko tesne navezanosti
na ZDA.

Z zaključkom konference v Da-
masku in odločitvijo o trdnosti po-
vezavi s Sovjetsko zvezo (omenja
se možnost, da bo Assad že pri-

hodnji teden obiskal Moskvo)
se je zaključilo, brez kakršnega-
koli uspeha Vanceova misija po-
jasnjevanja.

Sporazum v Camp Davidu je po-
zročil hudo poslabšanje odnosov
med arabskimi državami, tragičen
odmev pa je imel v Libanonu,
kjer je notranja pomiritev odvisna
predvsem od tega, kako se bo re-
ševalo in rešilo vprašanje Pales-
tincev.

Bejrutu so se tudi včeraj na-
daljevali spopadi med krščanski-
mi maroniti in sirskimi zelenimi
čeladami, z juga države pa po-
ročajo o topovskem obstreljevanju
med krščansko milico in libanon-
skimi progresisti in palestinskimi
borci. Prav prisotnost okrog pol
milijona Palestincev v Libanonu
predstavlja glavno oviro za pomi-
ritev, z vedno večjim nezaupanjem
pa gledajo v Libanonu tudi na pri-
stojnost sirskega mirovnega zbo-
ra, (vl.k.)

DANES DOPOLDNE V BAZOVICI

ENOTNA PROTESTNA MANIFESTACIJA PRED OSKRUNJENIM SPOMENIKOM

Govorili bodo predstavniki vseh organizacij, ki so pristopile k manifestaciji - Pel bo Tržaški partizanski pevski zbor

Vse je pripravljeno za današnji protestno manifestacijo pred oskrunjenim spomenikom bazoviškim žrtvam. Domačini, še zlasti za agili aktivisti vseh bazoviških organizacij, se tudi včeraj nadaljevali s pripravi in opravi se zadnja dela, da bo manifestacija kar najbolje uspešna.

Kot smo že poročali, se bo manifestacija začela pravzaprav že ob 9. uri s polaganjem vencev na grob bazoviških žrtv na pokopališču pri Sv. Ani. Ob 10. uri bodo izpred Bazoviškega doma krenili v sprejeto k spomeniku številne delegacije z venci, pevci TPPZ in udeleženci manifestacije.

Uradni del manifestacije, ki ji bo predsedoval tajnik tržaškega VZPI-ANPI Dušan Košuta, se bo pričel z nastopom TPPZ, ki bo zapel žalostno skladbo žrtvam in s polaganjem vencev. Sledili bodo govori predstavnikov vseh organizacij, ki so uradno pristopile k današnji protestni manifestaciji. V imenu vseh organizacij bo pozdravil Darko Metlika, nato pa bodo govorili Karlo Mezgec kot predstavnik prirediteljev, poslanec Antonino Cuffaro za KPI, deželni svetovalec Drago Štaka za SSK, občinski svetovalec Filibert Benedetti za kate-PSI in predsednik SKGZ Boris Rade. Manifestacija se bo zaključila s ponovnim nastopom Tržaškega partizanskega pevskega zbora.

To je torej spored manifestacije, za katero smo prebrani, da se je

Vaše organizacije iz Bazovice vabijo vse domačine, še zlasti mladino, naj se danes, ob 10. uri zberejo pred Bazoviškim domom. Skupaj bomo v sprejeto krenili na protestno manifestacijo k oskrunjenemu spomeniku.

Pevci Tržaškega partizanskega pevskega zbora naj se prav tako zberejo pred Bazoviškim domom ob 10. uri v uniformah.

bo udeležilo veliko število zamejskih Slovencev in demokratičnih Italijanov, ki bodo s svojo prisotnostjo izpričali zavzetost za ideale, za katere so padli bazoviški junaki, obenem pa bodo potrdili, da je še vedno aktualen boj proti fašizmu, ki se pojavlja v svojih tradicionalnih oblikah nasilja in omalovaževanja vrednot najsvetlejšega obdobja naše zgodovine. O političnem pomenu današnje manifestacije in o tem, zakaj je v teh časih nujno potrebna soglasna zavzetost nas vseh na protifašistični manifestaciji, pisano na prvi strani. Dodamo naj le, da je prav Bazovica simbol našega boja, simbol našega hotenja po obstanku na tej zemlji, obenem pa tudi simbol naše želje po miru in po prijateljskem sožitju med narodi. (bbr)

Poslanci desnice KD za sodelovanje z Listo per Trieste

Tiskovna agencija ANSA je včeraj objavila vest, da so trije poslanci, pripadniki desničarske struje KD De Carolis, Rossi di Montelera in Tombesi na včerajšnji tiskovni konferenci ocenili položaj na tržaški občini po sporazumih, ki sta privedla do sestave enobarnega odbora KD na deželi in levičarskega odbora na pokrajini. Trije poslanci so

Tako je govoril... župan Cecovini

Jutri se ponovno sestane tržaški občinski svet. Glede na združje, ki o njem prevladuje od volitev naprej, je spet pričakovati razbelenje razpravo. Sporazod med dvema Trstoma, zaključeno, reaktiviranim in sovrano nastojenim napram sedanjemu Jugoslaviju in naše narodnostne skupnosti, in tistim, ki želi naprej, po poti odprtosti, napredka, sodelovanja in miroljubnega sožitja med narodi in narodnostmi — je namreč v polnem teku, čeprav se je v zadnjih tednih nazven zdelo, da vlada nekakšno zatijanje, da se politične sile, ki si stojijo nasproti, proučujejo in preizkušajo. Demokratične stranke se v opoziciji tako ali drugače pripravljajo na ta politični boj, ki ne bo lahek. Kaj pa medtem počnejo nova občinska enobarna uprava, izraz skrupulaste politične novotvorbe poznane pod imenom "melonarij"?

Zelo vemo brusi svoja kopja, ki ostajajo zaenkrat le visokodonoče demagoške parole. O tem smo včeraj čuli pravcaro predavanje prvega občana Cecovinija, ki je med sila dostojanstveno tiskovno konferenco učil številne častnike in druge opazovalce, kako je treba v današnjem času upravljati javne ustanove. Povedati je skratka hotel, da bodo oni delali drugače (bolje seveda), kot se je delalo doslej. Upravljanje hudo deficitarne občine mora biti stvar podkovanega tehnika in strokovnjakov, ne pa mešetarstvih politikov, je v bistvu zatrjeval Cecovini. No, in če smo dobro razumeli, naj bi to novi ljudje, ki bodo vrnili Trstu nekdanjo veličino in blisk in ga oprali vse nesnage (z

osimskim sporazumom vred), bili "melonarij". Mimo vseh objavljenih prikazni preteklosti, ki jih nekateri spretni tržaški kulturni politiki izdajajo za raznim dvomičnimi in dvoličnimi psevdo-faktoirnimi predstavami (glej nedeljski prikaz zgodovine tržaških znamenitih patricijskih družin v nekdanjih kostimih na Trgu Unità, ali pa praznik "triestinissime" pri Brisčih), pa se nam ob vsem tem zdi, da se je nekaj srednjeveškega res vselilo v dvorane občinske palače, župan Cecovini sam se s svojimi politično iz nekakšna projekcija srednjeveškega tržaškega patricija v današnji čas.

Toda vrnimo se k včerajšnji tiskovni konferenci. Cecovini je svoj dolg solospes začel z razlago, kako om in ljudje njegove liste obsojajo atentat na spomenik bazoviškim žrtvam, rezanje gum na jugoslovanskih avtomobilih in napad na "Tržaško knjigarno", pozabil pa je povedati, da je ta napad vrtil na izjavah protifašističnih manifestacij pred vladno palačo, kjer se je večstolno kričalo "fora i scia", in gotovo

Tržaška občina sporoča, da bodo jutri zjutraj od 9. do 10. ure v generalnem tajništvu občinske palače na Trgu Granatieri 1. razdeljevali dovolilnice občanom, ki bi hoteli prisostvovati seji tržaškega občinskega sveta ob 18.30. Dostop v sejo dvorano tržaškega občinskega sveta bo s Trga Unità.

niso bili to samo glasovi Almirantejevih škvadrincev. Prešel je nato na razlago vzrokov, ki so pogojevali odločitev, da se občinska komisija s predstavništvom tiska in v tem posredno z javnostjo. Naj ljudje vidijo, kako smo mi prizadevali, učinkoviti in požrtvovalni — je hotelo to pomeniti — naj le vidijo kako delamo od zore do poznega mraka in si še počitnice privoščimo. Pokazati, žal, ni moglo več veliko V 25 dneh, kolikor ima enobarni odbor lističa županja, pa so kljub temu sprejeli nič manj kot 250 sklepov (kakšnih, se še ne ve) in zaposlili so 12 novih redarjev.

Zato pa bodo rezultate pokazali v prihodnje, pravi z največjo samozavestjo Cecovini. Samo pustite nas dve leti v upravi, pa vam pokažemo, kaj smo zmogli (zakramt niso bili zmogli niti tega, da bi na sestanku konzulorjev poskrbeli za prevajalca) če pa bomo morali zapustiti svoja uradna mesta, je bil nadaljnji smisel dolgega govorice, se seveda ne bomo jokali, vendar vidite, da bi nam predhodne volitve prinesle absolutno večino v občinski skupščini.

Cecovini ni v svojem govoru prižgal prejšnjim upraviteljem. Navdal je nekaj primerov, ki jih postavljajo v dokaj neprijetno luč. Posebno je naglasil razoran položaj konzorcija za prevoze. Kljub krizi v javnih prevoznih, pravi župan, rjavi v remizi 70 avtobusov, ki bi morali popraviti, a jih ne bodo nikoli popravili. Manjkajo namreč domačinski deli. Namesto popravil pa je prejšnja uprava nabavila 25 no-

Kritike KPI o bolnišnici na Katinari

Komisija za socialno varnost pri avtonomni tržaški federaciji KPI je na svoji seji preučila pereče probleme družbeno - zdravstvenega položaja in obveznosti pristojnih krajevnih organov (občina, pokrajina, bolnišnica in univerza), ki naj uresničijo upravičene zahteve prebivalstva.

Ocena položaja je po mnenju komunistov skrajno negativna; komisija posebno nasprotuje predlogu tržaške univerze, ki bi hotela uresničiti v novi bolnišnici na Katinari univerzitetno polikliniko, pravo zlato kletko izven mestne in družbene stvarnosti, ki ne bi uresničevala niti problemov študentov. Komisija je med drugim ugotovila pomanjkanje cestnih infrastruktur do bolnišnice na Katinari, kar mora uprava tržaške občine rešiti, da bo lahko bolnišnica sploh poslovala.

POMEMBEN DOGODEK V ŽIVLJENJU SLOVENSKEGA ŠOLSTVA V ZAMEJSTVU

V Trebčah bo danes slovesno poimenovanje slovenske osnovne šole po Pinku Tomažiču

Sinoči je bila v ljudskem domu kulturna prireditev z nastopom recitatorjev in domačega pevskega zbora - Nagraditev zaslužnih vaščanov

Slovensko osnovno šolo v Trebčah bodo danes popoldne slovesno poimenovali po Pinku Tomažiču. Ob tej priložnosti bodo odkrili tudi spomenik, ki so ga temu velikemu antifašističnemu borcu in narodnemu junaku postavili s prostovoljnimi delom na vrtu šole. Za Trebčec in za vso slovensko zamejsko javnost je to pomemben dogodek, ki se enkrat izpričuje skrb in zavzetost našega ljudstva za usodo naše šole, ki jo s črpanjem zgledov in naukov iz naše slavne preteklosti usposablja za današnjost in za prihodnje dni.

Kot preludij v današnje veliko praznovanje je bila sinoči v ljudskem domu v Trebčah kulturna prireditev, ki sta jo v sodelovanju pripravila Druženje staršev in domačega prosvetno društvo "Primorec". V pesmi in besedi so bila izražena čustva, hrepenenja, tegobe in ponos našega naroda, ki se pretakajo skozi rodove preko umetniških del naših književnikov in sklad naših glasbenikov ter preko zapisanih misli in žrtve Pinka Tomažiča. Kulturni spored je namreč povezoval branje Tomažičevih pisem, ki niso le priča nekdanjih hudih a slavnih dni, temveč predvsem klič pot mladih rodovom. Vmes je bil borbeno partizanske in narodne pesmi domačih mešani pevski zbor, ki ga vodi Cezar Možina, pesmi slovenskih pesnikov pa so recitirali vaški osnovnošolci in srednješolci.

Sinočnja akademija je bila tudi priložnost, ob kateri so na pobudo Druženja staršev in njene zasluženje predsednice Renate Kralj - Colletti podelili priznanja — Tomažičeve plakete zaslužnim vaščanom. Bronasto plaketo Primorskega dnevnika je prejela učiteljica Aleksandra Gori za dolgoletno poučevanje na trebčanski šoli. Plaketo SKGZ je prejela Milena Padovan za zasluge na kulturnem in športnem področju. Plaketo SPZ so podelili pevovodji

Vljudno vas vabimo, da se udeležite slovesnosti

OB POIMOENOVANJU OSNOVNE ŠOLE
IN ODKRITJU SPOMENIKA

PINKU TOMAŽIČU

ki bo DANES, 24. septembra, 1978, ob 15. uri v Trebčah

Koordinacijski odbor

Včeraj v zgodnjih jutranjih urah sta dva mladeniča napadla in oropala 33-letnega Spiridona Ricattija iz ul. Giardini 65/6. Ricatti se je s svojo 50-kubično veslo vozil po ul. Italo Svevo, ko sta ga v bližini remize pokrajinskega konzorcija za prevoze dva mladeniča, ki sta se vozila na beli vespi prisilila, da se je ustavil. Ricatti ni imel druge izbire in ko je stopil z vozila, sta ga mladeniča napadla. S pesmi in brkami sta ga preplela, eden mu je strgal hlačni žep in vzel denarico

s 50.000 lirami. S prtljajnika vespe sta mu vzela usnjeno torbico, v kateri so bili osebni dokumenti, ura in srebrno pero. Z zaplestja sta mu strgala dve zlati zaplestjici v vrednosti 160.000 lir in zlato uro znamke longines v vrednosti 1.000.000 lir ter zbežala. Skupno je Ricatti utrpel za 1.240.000 lir škodo.

Na krajropa so kmalu prihiteli agenti letalskega oddelka, katerim je Ricatti opisal roparja: bila sta srednje postave in domnevne starosti 20-30 let. Opazil je tudi prvi dve številki evidenčne tablice vespe, ki je bila TS 42 ali 45. Ricatti je še povedal, da sta mu mladeniča sledila že od Goldonijevega trga. Zaradi številnih poškodb po vsem telesu so ga agenti pospremili v bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč in ga odslavili.

Podobna usoda je nekaj ur prej doletela tudi 49-letnega Guida Greca iz ul. Monforte 6. Ko je čakal na pločniku, na vogalu med ul. Donadoni in ul. Gambini, sta se mu približala dva mladeniča. Vprašala sta ga koliko je ura, ga pahnila

vih avtobusov, ki stanejo 70 milijonov vsak.

Cecovini je nato prešel na vprašanje odnosov do oseba in tu je prišla v polni luči na dan njegova konservativna in protisindikalna miselnost. Razlagal je v bistvu, kako bi bilo treba čimveč delati in se čim manj pritoževati nad svojim delom. Navzven je ob tem past lažno občutljivo ozirav, ki ima očiten demagoški prizvok in zlahka vžgejo v javnem mnenju, kot na primer, da v našem mestu ne smemo dovoliti, da bi na tri delavce eden delal dva pa gledala, ali pa da bi uradni na svojem delovnem mestu bral časopis in srebal kavo, medtem ko bi stranaka čakala pri okencu. Manjkala je straka samo še ugotovitev, kako so ušahs vlački vozili natančno po voznem redu.

O trojednem programu liste za čuda ni bilo govora. Niti o toliko opevani zasči Krasa ni Cecovini črnil besede, čeprav bi si nasprotno pričakovali, da bi nam povedal, kako misli njegova uprava reševati urbanistične probleme slovenskih kraških vasi, ki so se pod prejšnjo upravo vlekle tako na dolgo in bi jim bilo treba dati čimprej dokončni odgovor. Ali pa so za Cecovinija Kras samo godiški in dolinice z vsem svojim čudovitim rastlinskim in živalskim svetom, kar pač da videti iz njegove lepe vile na Padriču, medtem ko o ljudih na Krasu ni vredno izgovarjati besed? Kaj pa problemi Slovencev? V dolgem enournem samogovoru, ki naj bi šokiral prisotne, jih enostavno ni bilo. (dk)

TISKOVNA KONFERENCA ŠKOFA MSGR. BELLOMIJA

Decembrsko škofijsko zborovanje dokaz sprememb v tržaški cerkvi

V ta koncept spada tudi zamenjava uredništva pri tedniku tržaške italijanske Katoliške akcije «Vita nuova»

Na včerajšnji tiskovni konferenci tržaške škofa msgr. Bellomija o prvem škofijskem zborovanju v Trstu je prišel do izraza nov duh, ki preveča tržaško katoliško cerkev. Msgr. Bellomi je s svojo značilno umirjenostjo dokazal, da so obrnili list v pojmovanju vloge cerkve v mestni stvarnosti. Ze sama tema zborovanja «Kristjani iz oči v oči» še bolj pa podnaslov «Cerkev se sprašuje o poglavitnih vprašanjih sodobnega človeka in išče pravi način oznanjevanja in pričevanja» je izraz volje po korenitih spremembah. Slovenski verniki so ob teh spremembah važen člen, saj preveča iz škofskega poročila, da so se Slovenci brez zapletljave vključili v novi tok, ker je bilo med njimi kolektivno pojmovanje cerkve občuteno. In prav dušnopastirskim vprašanjem slovenskih vernikov je posvečena ena izmed desetih komisij decembrskega škofijskega zborovanja. Med drugimi komisijami, ki dokazujejo zanimanje tržaške cerkve do družbenih dogajanj v našem mestu, so nedvomno komisija o emigraciji in obliki družbene pomoči, o delu in delavskem gibanju ter o politični dejavnosti kristjanov.

V svojem poročilu ni škof zamolčal težav in nasprotovan novim konceptom, ki jih je označil kot posledico «monolitične preteklosti», ki ni pomenila kolektivnega dela. Prav tako je vprašanje o spremembah v uredništvu tednika tržaške italijanske Katoliške akcije «Vita nuova». Spremembe so bile potrebne, da bi tednik odražal mišljenje vse tržaške katoliške skupnosti. Tednik «Vita nuova» je namreč odražal najbolj reakcionarno in nazadnjaška stališča skupnice «katoličanov», ki so v zadnjem času šli tako daleč, da niso samo zagovarjali stališč liste za Trst, temveč so celo podpirali fašiste. Nacionalizem, ki je prevečal iz vrstic tednika je bil nedvomno v nasprotju z ekumenizmom novega tržaškega škofa, ki je prav pred škofijskim zborovanjem pomel iz njega vse prenapetosti.

V tem konceptu je škofova trditve, da sestavljajo tržaško cerkev dve etnični skupini, slovenska in italijanska, bistvena prelomnica v njihovih odnosih med obema narodoma, kar tudi dokazuje prisotnost slovenskega duhovnika Dušana Jakolina v pripravljavljem odboru škofijskega zborovanja. (voc)

Tržaška sindikalna federacija CGIL-CISL-UIL se bo udeležila jutrišnje vsedržavne protestne manifestacije upokojencev v Milanu, ki zahtevajo smotnejšo in pravičnejšo reformo skrbstva, pravilno izvajanje zakona o pravičnih stanarinah in uresničevanje socialnega sklada za manj premožne.

Vsi učitelji, ki so učili v Trebčah, so vabljeni danes, 24. septembra 1978, ob 15. uri na poimenovanje osnovne šole po Pinku Tomažiču.

V Kopru je dne 22. t.m. z uspehom opravila matura na znanstvenem liceu

KATJA DANIELI

Čestita ji dramska skupina Prosek - Kontovel.

VČERAJ PONOČI V UL. ITALO SVEVO

Mlada vespista napadla in oropala mladeniča za več kot milijon lir

Sledila sta mu z Goldonijevega trga in ga prisilila, da se je ustavil v osamljeni ulici - Utrpel je tudi lažje poškodbe

Včeraj v zgodnjih jutranjih urah sta dva mladeniča napadla in oropala 33-letnega Spiridona Ricattija iz ul. Giardini 65/6. Ricatti se je s svojo 50-kubično veslo vozil po ul. Italo Svevo, ko sta ga v bližini remize pokrajinskega konzorcija za prevoze dva mladeniča, ki sta se vozila na beli vespi prisilila, da se je ustavil. Ricatti ni imel druge izbire in ko je stopil z vozila, sta ga mladeniča napadla. S pesmi in brkami sta ga preplela, eden mu je strgal hlačni žep in vzel denarico

s 50.000 lirami. S prtljajnika vespe sta mu vzela usnjeno torbico, v kateri so bili osebni dokumenti, ura in srebrno pero. Z zaplestja sta mu strgala dve zlati zaplestjici v vrednosti 160.000 lir in zlato uro znamke longines v vrednosti 1.000.000 lir ter zbežala. Skupno je Ricatti utrpel za 1.240.000 lir škodo.

Na krajropa so kmalu prihiteli agenti letalskega oddelka, katerim je Ricatti opisal roparja: bila sta srednje postave in domnevne starosti 20-30 let. Opazil je tudi prvi dve številki evidenčne tablice vespe, ki je bila TS 42 ali 45. Ricatti je še povedal, da sta mu mladeniča sledila že od Goldonijevega trga. Zaradi številnih poškodb po vsem telesu so ga agenti pospremili v bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč in ga odslavili.

Podobna usoda je nekaj ur prej doletela tudi 49-letnega Guida Greca iz ul. Monforte 6. Ko je čakal na pločniku, na vogalu med ul. Donadoni in ul. Gambini, sta se mu približala dva mladeniča. Vprašala sta ga koliko je ura, ga pahnila

in mu strgala usnjeno torbico, v kateri pa so bili samo dokumenti. Zbežala sta po ul. Gambini in se oddaljila. Na Grecovo poziv so na krajropa prihiteli agenti letalskega oddelka, ki so v ul. Donadoni našli torbico, ki sta jo roparja odvrgla z dokumenti vred. (as)

Interpelacija svetovalcev KPI

Dolžnosti občine
pri uvajanju
«pravičnih stanarin»

O kakšnem upravnem delovanju novopoečenega manjšinskega odbora liste «per Trieste» na tržaški občini ni ne duha ne sluha, perečih vprašanj tržaškega prebivalstva ni pa mogoče rešiti z njenimi neizvedljivimi demagoškimi gesli. Zato so demokratične stranke prisiljene Cecovinijevo upravo opozorjati in spodbujati že od vsega začetka k izvrševanju njenih dolžnosti.

V zvezi z vstopom v veljavo zakona o pravičnih stanarinah, ki med drugim predvideva ustanovitev «socialnega sklada» za pomoč manj premožnim slojem pri izplačevanju povišanih najemnin, sta svetovalca KPI Costa in Poli naslovila novi odbornici za skrbstvo, gospe Fondi - Savio, interpelacijo, v kateri jo sprašujeta, kaj misli storiti za čimprejšnji začetek izvajanja zadevnih zakonskih določil. Upoštevač veliko število upokojencev in starejših ljudi z zelo skromnimi dohodki med tržaškim prebivalstvom, komunistična svetovalca zahtevata nujno sklicanje rajonskih svetov, ki naj sodelujejo pri določanju značilnosti stanovanjskih prostorov in pri sestavi seznama občanov, ki bodo imeli pravico do prispevka za plačevanje najemnin. S tem v zvezi jo vprašujeta, kakšne ukrepe je že sprejela, kdaj bo sklicala pristojno občinsko komisijo in kako misli rajonske svete usposobiti za ustrezno izvajanje njihovih nalog.

Jutri praznuje 80 let

ANTONIA GERDINA

Ob tem visokem jubileju ji iskreno čestitajo mož Jakob, zet Andrej, vnuk Franko z družino ter družina Bandelj.

Danes se poročita

ALEKSANDRA DON
in
EZIO MAURI

Obilo sreče na novi življenjski poti jima želim mladina od Domja in s Krmenke ter PD Fran Venturini

Delavci Italcantierija negativno ocenjujejo področni načrt za ladjedelništvo

Prejšnji teden se je sestel tovarniški svet Italcantierija ter na skupščini proučil predlog področnega načrta za ladjedelništvo, ki ga je predložil CIPI in ki predvideva drastično znižanje delovnih mest na tem področju in ne ustrezno sindikalnim zahtevam, o katerih so se strinjale tako politične sile, kot tudi javne uprave na vseh sestankih, ki so jih vodile imele s sindikalnimi predstavniki. Skupščina delavcev je tudi potrdila, da se osnutek načrta usklajuje z logiko, po kateri bi se morale zaposlitve zmanjšati na vsem industrijskem področju v državi in ki ga je vlada predlagala tudi v drugih področnih načrtih. Zaradi tega je tovarniški svet Italcantierija pozval vse delavstvo, ki je zainteresirano za te načrte, na mobilizacijo, ki mora čim prej privedi do splošne državne stavke.

Zahteve CISL o javnem sektorju

Pokrajinsko sindikalno tajništvo CISL je skupaj s svojimi osnovnimi organizacijami proučilo položaj delavcev v bolnišnicah, v krajevnih in državnih ustanovah. CISL smatra, da je zahteva po poenotenju dražinskih doklade med delavci industrijskega in javnega sektorja neodložljiva, prav tako je potrebna uresničitev okvirnega zakona, ki naj smotno uredi preštevne norme.

Jutri skupščina brezposelne mladine

Deželni koordinacijski odbor mladih zaposlenih na podlagi zakona 285 in zveza brezposelnih CGIL - CISL - UIL bosta im. 1. jutri ob 17. uri skupščino v ul. Ponderas na temo «Problemi brezposelnih in novovaposlenih ter določitev zahtev, ki jih bodo predložili deželni Furlaniji - Juljski krajini».

Tržaška občina sporoča, da bo danes popoldne od 15.30 do 20. ure na Trgu Cavana prepovedan promet in parkiranje med ul. Pesce in ul. S. Sebastiano, zaradi prireditve, ki jo bo organiziralo društvo «Cittavecchia viva».

Na Italijansko-ameriškem združenju Več stopenj tečajev angleškega jezika

Tečaji angleškega jezika, ki jih prireja vsako leto Italijansko-ameriško združenje na sedežu v Ulici Romo št. 15, se bodo začeli v ponedeljek, 2. oktobra. Tečaji so na več stopnjah, za odrasle, srednješolske dijakine in za izkušnosloške otroke in jih vodijo izosnovni učitelji, ki jim je angleščina materin jezik, po najsodobnejših metodah. Predviden

Mednarodni kongres o blagoznanstvu

Na tržaški univerzi se je zaključil prvi mednarodni kongres o blagoznanstvu. V treh dneh je 150 udeležencev iz najrazličnejših krajev sveta poslušalo 15 uradnih poročil in 75 pisemnih sporočil izvenredne. Glavna tema kongresa je bila poglavitno študija o blagu tako v primarnem kot v sekundarnem in terciarnem sektorju. Ob tem pa so govorili tudi o energetskem bogastvu, o osnovnih surovinah, o prehrabnih zmogljivostih in o izbiri vode ter zraka.

Razstava gob

Včeraj so v Palači Costanzi ob pri 4. razstavo gob s Krasa, ki je bila pripravljena tržaška občina v sodelovanju z naravoslovnim muzejem in tržaško sekcijo mikološke skupine «G. Bresadol».

Razstava po odprtja do 1. oktobra od 10. do 13. in od 15. do 20. ure. V njenem okviru se bodo do 28. septembra zvrstila vsakodnevna predavanja v sejni dvorani liceja «Dante Alighieri» v ul. Giustiniano. Jutri bo ob 19.30 predaval Albert Sessi o «Praktičnem gozdarstvu: do ločitev gob glede na glavne značilnosti». V ljudski knjižnici ul. Teatro Romano pa bo do 23. septembra odprta razstava knjig o gobah.

Pedestetletniki iz Doline in Mačkoli izrekajo globoko sožalje vrstniku Edju Prašilu in družini ob smrti očca Ivana.

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustila naša draga svakinja oziroma teta

TONČKA GERDOL vd. ČERNIGOJ

Pogreb bo jutri, 25. t.m., ob 10.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v cerkev na Katinaro.

Zalujoči: svakinja Pepka, nečaki ter drugo sorodstvo.

Trst, 24. septembra 1978

Pogrebno podjetje — Ul. Zonta 3

Sporočamo žalostno vest, da nas je 22. t.m. za vedno zapustila naša draga mama

MARIJA GRK vd. DRUŽINA

Pogreb bo jutri, 25. septembra, ob 14. uri v Borštu.

Zalujoči: sin Lado in hči Nada z družinama, bratje Jože, Anton in Viktor ter drugo sorodstvo.

Trst, Marghera, Ljubljana, Materija, Boršt, 24. septembra 1978

ZAHVALA

Vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi našega dragega

IVANA PRAŠLJA

se iskreno zahvaljujemo. Posebna zahvala župniku Grmeku in župniku Miklavcu, dr. Slavcu, darovalcem cvetja, pevskega zbora in godbi na pihala.

SVOJCI

Dolina, 24. septembra 1978

Pogrebno podjetje — Ul. Zonta 3

ZAHVALA

Vsem, ki so z nami sočustvovali in spremlili na zadnji poti našega dragega brata, svaka in strica

FRANCA PETAROSA

se iskreno zahvaljujemo. Posebna zahvala župniku, darovalcem cvetja ter vsem, ki so počastili njegov sp

Kino

Ariston 17.30—19.45—22.00. «Che ne fa sta comincio...» Režija Tavernier. Igrajo P. Noiret, J. Rockefeller, C. Pasca in M. Vlado. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Ritz 16.00 «Enigma rossa». Film je režiral F. Testi. Igra Christine Kaufmann. Prepovedan mladini pod 14. letom. Barvni film.

Eden 16.00 «L'albero degli zoccoli». Barvni film. Režija Ermanno Olmi.

Fenice 16.30 «Odisea nello spazio 2001».

Mignon 10.30 «Heidi».

Nazionale 15.00 «Paperino story. I tre porcellini in 1 misterio degli avvisi». Barvni Walt Disneyev film.

Grattacielo 17.00—22.15 «Le evasive» (Storie di sesso e di violenza) Barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Excelsior 16.30 «Così come sei». Barvni film. Igrata M. Mastroloni in N. Kinski. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Cristallo 16.00 «Vigilante speciale». Igra Dustin Hoffman. Barvna detektivka. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Filodrammatico 16.00—22.00 «Fuoco nel ventre». Barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Moderno 14.30 «Capitan Nemo - Mission Atlantide». Barvni film za vse.

Aurora 14.30 «Le braghe del padrone». Kominci film z Enricom Montesanom.

Capitol 16.00 James Bond v: «Agent 007 — Si vive solo due volte». Barvni film. Igra Sean Connery.

Vittorio Veneto 15.15 «Il bandito e la madama». Barvni film za vse.

Ideale 15.00 «Yeti — il gigante del XX. secolo». Barvni film.

Volta 15.00 «Tutti possono arricciare tranne i poveri». Barvni film z Enricom Montesanom.

PRAZNIK BRATSTVA

v Ljudskem domu pri Korošcih

DANES, 24. t.m.

Ob 16. uri otvoritev

Ob 17. uri koncert mladinske godbe od Korošcev

Ob 18. uri nastop mladega harmonikaša od Hrvatov

Ob 19. uri pozdravi županov: Mario Abram - Koper; Edvin Svab - Dolina ter Willer Bordon - Milje.

VABLJENI!

Mladinski pevski zbor

Glasbene matice v Trstu pod vodstvom Stojana Kureta bo pomenilo svoje vrste, zato vabi vse, ki jih veseli petje, da se pridružijo do sedanjim pevcom, ki imajo prvo srečanje v šolskem letu 1978-79 jutri, 25. t.m. in v petek, 29. t.m. v mali dvorani Kulturnega doma ob 17. uri. (Pojasnila daje tajništvo Glasbene matice, tel. 418605).

Razstave

Razstava zakladov tržaških verskih skupnosti na Gradu sv. Justa bo odprta do 15. oktobra. Od 1. oktobra bo v veljavi zimski urnik, od 9. do 14. ure.

Jutri, 25. septembra, ob 18. uri bo v umetniški galeriji «Al Bastione» v Ul. Felice Venezian 20 odprta razstava svojih del tržaški grafik Mario Martini, ki se tako prvič predstavlja tržaškemu občinstvu v večjem obsegu.

Nova številka tržaškega uredništva Primorskega dnevnika je

79 46 72

Razna obvestila

Zveza žena Prosek - Kontovel vabi vse ženske na sestanek, ki bo v četrtek, 28. septembra, ob 20.30 v Soševci hiši na Proseku, da bi se pomenele o ženskih vprašanjih, med katerimi spada zelo pereč problem o uresničevanju družinskih posvetovalnic.

Hranilnica in posojilnica na Opčinah obvešča, da prireja delna zveza hranilnic in posojilnic v Vidmu 15-dnevni tečaj za uradnike, ki bi želeli stopiti v službo v hranilnicah in posojilnicah. Interesenti naj se javijo do 30. t.m. v tajništvo hranilnice na Opčinah.

MLADINSKI KROŽEK ZGONIK PRIREDI

PRAZNIK GROZDJA V ZGONIKU

DANES, 24. septembra:

- ob 13. uri — otvoritev kioskov
- ob 15. uri — kulturni program:
 - godba na pihala iz Nabrezine
 - čarodejec RENOR — srebrna čarobna palica 1977
 - koncert ansambla TAIMS
- od 19. do 24. ure ples z ansambлом TAIMS.

Bife: domače klobase z zeljem, kuhani štruklji ter pristna domača kapljica.

VABLJENI!

V primeru slabega vremena se bo praznik nadaljeval jutri, 25. t.m.

TE DNI JE IZŠEL

ZEMLJEVID TRŽAŠKEGA OZEMLJA

s preko 3000 letinskimi imeni našega področja. Je plod domačih raziskovalcev, ki delujejo v odsekih Narodne in študijske knjižnice v Trstu, z njimi pa je sodelovalo preko 150 domačinov — informatorjev. Zemljevid je izdalo Založništvo tržaškega tiska v sodelovanju s Slovensko matico iz Ljubljane.

Predstavitve bo uvedla krajša slovesnost

OB ODPRTJU NOVIH PROSTOROV ODESKA ZA ZGODOVINO

Vabljeni ste v sredo, 27. septembra, ob 17. uri v nove prostore odsekov NSK v Trstu, Ulica Petronio 4 (stranski vhod v Kulturni dom).

DANES V BOLJUNCU

Tradicionalni praznik grozdja

Sodelujejo godbe na pihala iz Doline, Ricmanj in Boljunca

Danes je v Boljuncu tradicionalni «Praznik grozdja», ki ga organizira dolinska občina že 23. leto zaporedoma. Prijeten jesenski praznik uokvirjen v lepem in zanimivem okolju doline Glinščice bo prav gotovo tudi letos privabil na prostorno «Gorico» veliko število ljudi iz mesta samega in okolice in zabeležil velik uspeh tako po organizacijski sposobnosti kot kulturnem programu. Na boljunskem trgu je že vse pripravljeno: stojnice in kioski občine in domačih posvetilnih ter športnih društev bodo nudili obiskovalcem namizno grozdje, novo domače vino, raznovrstno jedo, piščajo in seveda domačo kapljico.

Popoldne, ob 15.30, bo na trgu «Promenadni koncert» domačih godb na pihala in sicer iz Doline, Ricmanj in Boljunca. Pripravljeni odbor je letos uvedel to novost v kulturnem delu praznika, ker želi dati tej tradicionalni manifestaciji nov ton in jo uskladiti z revijo pihalnih orkestrrov, ki bi se letno prejelala ob priliki «Praznika grozdja». Istočasno pa boče pripravljali odbor praznika ovrdenoti delo in trud vseh članov pihalnih orkestrrov, jim dati zaslužen priznanje in na ta način prireditelj rasti in napredku godb na pihala, ki ohranjajo vedno živno to dragoceno tradicijo.

Se informacija o prometnih zvezah: podjetji ACT in «La Stradales» bosta od 13. ure dalje pomenili odhode iz glavne postaje na Trgu Libertà, občinski tehničari urad pa je odredil parkirišča in enosmerne ceste.

Tečaj slovenščine

Ustanova za spoznavanje slovenskega jezika in kulture obvešča, da je v teku vpisovanje v štirimesečne tečaje slovenskega jezika za odrasle in otroke vsak dan razen ob sobotah na sedežu ustanove v Ul. Valdirivo 30, telefon 64-459.

Praznik bratstva pri Korošcih

Sinoči se je v Ljudskem domu pri Korošcih začel «Praznik bratstva», ki je privabil v malo vasico Miljeških hribov številne goste z obeh strani meje. Nastop tamburaškega orkestra italijanskega združenja iz Koprja in nastop pevskega zbora Jadran je navdušili poslušalce, ki so z burnimi aplavzi nagradili izvajanja.

Danes pa bo prav tako bogat

Pripravljate se na DIJASKO MATICO

Izleti

Združenje Union priredi 1. oktobra izlet na Krško - Kostanjevico z ogledom «Forme vives». Informacije na sedežu združenja. Union v Ul. Valdirivo 30, tel. 64-459, vsak dan razen ob ponedeljkih od 10.30 do 12. ure in od 17. do 19.30, ob četrtek od 17. do 19.30 in ob sobotah od 10.30 do 12. ure.

SPD Tabor - Opčine priredi v nedeljo, 1. in v ponedeljek, 2. oktobra, dvodnevni izlet v San Marino. Vpisovanje v Prosvetnem domu na Opčinah od 18. do 19. ure. Odhod bo točno ob 7. uri zjutraj v nedeljo, 1. oktobra, izpred Prosvetnega doma.

Društvena gostilna - Opčine priredi izlet v nedeljo, 8. oktobra, v Montebelluno. Informacije in prijave — Ivan Ravber, Narodna ulica 160, tel. 212475.

Ob praznovanju oktobrske revolucije priredi POTOVALNI URAD «AURORA» od 2. do 9. novembra izlet v

MOSKVO in LENINGRAD

Hoteli 1. kat. Cena 324.000 lir. Na razpolago je še 8 prostorov. Vpisovanje pri POTOVALNEM URADU «AURORA» v Ul. Cicerone 4, tel. 60261.

V SOBOTO IN NEDELJO

Razstava gob na Opčinah

Slovenska gobarska družina - Trst prireja danes gobarski izlet za članke in simpatizere. Kljub temu, da so vremenski pogoji izredno neugodni za gobe upamo, da bomo v širnih gozdovih le staknili nekaj ljubljani. Na izletu se bomo tudi pogovorili, kako se nabirajo gobe za razstavo. Slovenska gobarska družina zamejskih Slovencev bo namreč pripravila letno prvo razstavo svežih gob v soboto, 30. septembra in v nedeljo, 1. oktobra. Razstava bo odprta od 9. do 19. ure v Posvetnem domu na Opčinah.

Za to priložnost se bomo člani - gobarji zbrali na Opčinah v torek, 26. t.m. ob 20.30, da se dokončno dogovorimo o pripravi za razstavo. Prosimo člane, da se sestanka kjotovo udeležijo.

USPELA POBUDA GODBENEGA DRUŠTVA PROSEK

Vglasbeni tečaj za mladino se je vpisalo 35 mladincev

V sredo sestanek odbora društva s starši vpisanih mladincev

Prejšnji teden se je na Proseku zaključilo vpisovanje v glasbeni tečaj za mladino, ki ga bo priredilo Godbeno društvo s Proseka. Vpisovanje je povsem uspelo, saj je preseglo še najbolj optimistična pričakovanja. V tečaj se je namreč vpisalo 30 mladincev in 5 mladink, torej skupno kar 35 mladih, ki bodo že v začetku prihodnjega meseca začeli z učenjem. S tem bo narejen prvi korak na poti pomladitve proseške godbe na pihala.

Pomladitev proseške godbe, ki bo sliavila prihodnje leto 75-letnico obstoja in neprekinjenega delovanja, je bila zadnja leta predmet živahnih in včasih tudi ostrih debat med člani društva, kajti vedno bolj jasno je kazalo, da predi godbeni zvezi ne bo poskrbela za priključitev mladinskega kroga, izrednem občnem zboru je bila osrednja točka razprave prav pomladitev pihalnega orkestra in novozvoljeni odbor se je zavzel, da priredi glasbeni tečaj za mladino. Ta naloga pa ni bila lahka, kajti vodenje tečaja zahteva mnogo truda in požrtvovalnosti, še posebno pa mnogo prostega časa s strani kapelnika. Zaradi prepozilnosti dotedanjih kapelnikov Zdravko Kante ni mogel sprejeti tako obvezujoče naloge, zato je odbor sprejel njegovo ostavko ter naprosil člana na Slavka Lukšo, da prevzame vodstvo nad glasbenim tečajem in godbo. Lukša je to nalogo sprejel ter se obvezal za poučevanje mladih godbenikov.

Vpisovanje v glasbeni tečaj je povsem uspelo. Odbor proseškega godbenega društva bo imel v sredo, 27. septembra, ob 20. uri v društvenih prostorih sestanek s starši vpisanih mladincev, da jih bo pobliže seznanil o poteku tečaja ter jim posredoval še druge informacije.

Tako množčen odziv na pobudo proseškega godbenega društva dokazuje, da vlada na Proseku veliko zanimanje za godbo, kar se je izkazalo tudi na običajni nabiralni akciji prostovoljnih prispevkov, za kar se Godbeno društvo vsem vaščanom najtopleje zahvaljuje.

M. Č.

Tamburaški tečaj v Boljuncu

V okviru PD F. Prešeren iz Boljunca deluje že dolgo let tamburaški ansambel, ki je tudi edini to

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba za zavarovance INAM št. ENPAS od 22. do 7. ure: telef. št. 732-627.

V predprazničnih in prazničnih dneh dnevna in nočna služba deluje nepretrgoma od 7. ure dneva do praznika. To velja za zavarovance INAM INADEL, ENPAS. Dnevni poziv na telefonski številki 68-441, nočni pa na številki 732-627.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje - Zgonik: tel. 225-596; Nabrezina: tel. 200-121; Se sljan: tel. 209-197; Zavrle: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

LOTERIJA

BARI	69	78	85	79	4
CAGLIARI	25	22	11	33	2
FIRENCE	75	11	6	21	3
GENOVA	62	38	47	71	12
MILAN	36	56	45	4	37
NEAPELJ	40	7	36	73	77
PALERMO	83	56	36	27	78
RIM	81	30	64	48	38
TURIN	48	24	68	87	22
BENETKE	31	65	84	22	88

ENALOTTO

2 1 2 2 X X 2 2 X X 1 1

KVOTE: 12 — 18.418.000 lir; 11 — 319.700 lir; 10 — 35.700 lir.

Pisma uredništvu

Nočemo postati kolonija «triestinissimih» gospodov

Spoštovano uredništvo.

Kraška občina pri Sv. Justu ali pa zgoniška šakra na Trgu Unità: kako bi «triestini» reagirali na tak predlog? Imeli bi ga za provokacijo, seveda. Mi v Briških pa moramo prenašati 15 dni trajajočo «festo triestinissimo», praznik nekakih supteržčanov, ki so si izbrali prav našo vas, ki ni ravno najbolj «triestina»! Zakaj si organizatorji niso izbrali raje kakega travnika pri Sv. Soboti, na Pončani, pa tudi mestni Ljudski vrt in so se raje preselili na naš Kras?

Kaj se skriva za «festo triestinissimo»? Kako to, da je zgoniška občina dala dovoljenje za tak praznik, ki nam je tuj kot trn v peti? Izvedli smo celo, da bomo imeli praznik vsako leto do 1982, ker so teren najeli za pet let. Med organizatorji blestijo imena raznih de Waldensteinov ipd. tujci ljudi, ki s Krasom in Kraševci nikoli niso imeli opravka. Med njimi so tudi nekakšni «ekologi», novi «zaščitniki» Krasa. Kako to, da na prav njih ne razburja, ko pa na vse glas razširjena glasba pozno v noč moti naravo, domačine in divjačino?

Končno naj navedemo še dejstvo, da je naval tujcev iz mesta privedel do neljubih dogodkov: nekeje so strgali mrežo z ograje, druge teptajo njive in travnike, ki jih seveda niso najeli, zlasti ob

sobotah in nedeljah se zaradi gneče le s težavo prebrinemo do lastne vasi.

Doslej «Primorski dnevnik» ni o tej zadevi poročal, in res moramo «triestinissimam» ni vredna niti besede. Mi pa bi radi vseeno poudarili, da se nam zlasti v tem trenutku, ko je ena tretjina Tržačevcev proti Osimu in proti Slovenem, zdi potrebno poudariti, da nočemo postati nekakšna «kolonija» teh gospodov.

S spoštovanjem: domačini (Sledijo podpisi)

Naši domačini imajo prav. O «triestinissimam» pri Briških, razen ob postavljanju barak, res nismo pisali, kot bi prav gotovo morali, in zato je glas domačinov, ki so prvi poklicani, da povedo svoje, povsem umesten in se z njim v celoti strinjamo. Gre pač za še en dokaz arogantnosti «triestinissimih» gospode, ki si dovoljuje početi, kar se ji zdi v brki vse «ekologiji» in hinavski zaskrbljenosti za usodo našega Kraševca in Krasa. Pač se dokaz več, kako si «melonariji» zamisljajo svoje «sodržilno» poslanstvo. Vsekakor se bo slovenski človek, domačin, Kraševac ali mešanec, držal daleč stran od tega črkusa.

Na konkretno vprašanje pa bo lahko dala pojasnilo zgoniška občina. Kolikor pa vemo, nima pri tem občina nobene pristojnosti, ker je teren, če smo prav informirani, zasebna last nekega Openca.

O zborih v Osojanih

Spoštovani! Prebral sem vaše poročilo o odkritju spominke plošče v Osojanih v Režiji na naslovni strani večernjega Primorskega dnevnika. Imam eno pripombo, ki sicer zadeva malo pomembno stvar, a vendar se mi zdi, da gre tu tudi za novinarsko etiko in za to, da se piše o dejstvih in ne o fikcijah.

V popoldanskem kulturnem programu namreč ni nastopil noben pevski zbor in tako seveda tudi ne Moški pevski zbor iz Kobarija. Pač pa je že prej nastopil Mešani pevski zbor Podbrdo iz Baške grape pod vodstvom prof. Slavice Kovač, najprej pri sami slovesnosti na pokopališču ter nato še takoj po govornih na prireditvenem prostoru. Očitno je vaš poročevalec tisto o zboru iz Kobarida prepisal iz prej pripravljenega programa, vendar je tolminska občina namesto kobariških poslala podbrške pevce. Kaj, ko bi o tem objavili popravek?

S tovarškim pozdravi

Boris Mlakar
IZDG, Tag revolucije 1
61000 Ljubljana

Popravek rade volje objavljamo. Menimo pa, da tovariš B. M. močno pretirava, ko nam tako rekoč očita, da smo prekršili novinarsko etiko in da pišemo o «fikcijah». Novinarsko etipo bi prekršili, če bi zavestno zapisali neresnico, če pa je naš amaterski sodelavec nenamerno zamajal en zbor za drugega, je to kvečjemu stvar slabe ali površne informiranosti in ne novinarske etike in niti «fikcije».

Potovalni urad Aurora

PRIREDI NASLEDNJA POTOVANJA IN IZLETE:

Od 7. do 12. oktobra z ladjo in avtobusom vzdolž dalmatinske obale in v Črno goro. Cena 149 tisoč lir.

Od 14. do 15. oktobra izlet z avtobusom na otok Rab. Cena 28 tisoč lir.

Od 15. do 20. oktobra potovanje z letalom in avtobusom na Poljsko. Cena 280.000 lir.

Od 1. do 4. novembra z avtobusom v Budimpešto. Cena 122.000 lir.

Od 1. do 5. novembra z avtobusom na Mali Lošinj. Cena 60.000 lir.

Informacije in rezervacije pri potovalnem uradu Aurora v Ul. Cicerone 4, telefon 60-261.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

RAZPISUJE

ABONMA

za sezono 1978-79

Vrsta abonmajev v Trstu

Red A (premierski)	
Red B (prva sobota po premieri)	
Red C (prva nedelja po premieri)	
Red D (mladinski v sredo)	
Red E (mladinski v četrtek)	
Red F (druga sobota po premieri)	
Red G (popoldanska predstava na dan praznika)	
Red H (mladinski)	
Red J (mladinski)	

Cene abonmajev za sedem predstav

	premiera	ponovitve
Parter I. (sredins. i. sedeži)	21.000 lir	11.500 lir
Parter II. (ostali sedeži)	17.000 lir	
Balkon	7.500 lir	

Stalno slovensko gledališče razpisuje (razen za premiere v Trstu) tudi družinski abonma, ki omogoča družinam skupni obisk z osnovnim abonmajem, h kateremu vsak nadaljnji družinski član doplača 7.000 lir. Mladinski abonma velja za vse sedee in stane prav tako 7.000 lir. Po isti ceni nudimo abonma tudi invalidom. Abonma red F in red G stane 8.500 lir. Abonmaji so plačljivi v dveh obrokih, od tega prvi ob vpisu, drugi do 1. januarja 1979.

VPISOVANJE ABONMENTOV DO 30. SEPTEMBRA OD 8. DO 14. URE PRI GLAVNI BLAGAJNI KULTURNEGA DOMA, ULICA PETRONIO 4, DOSEDANJI ABONENTI LAHKO OBNOVIJO ABONMA TUDI TELEFONSKO DO 27. SEPTEMBRA OD 8. DO 14. URE, TELEFON 734-265.

REPERTOAR

V abonmaju

Miroslav Krleža LEDA
komedija karnevalske noči v starih dejanjih ob 85. obletnici avtorjevega rojstva
Režija: VLADIMIR STEFANČIČ

Bertolt Brecht MATI KORAJZA IN NJENI OTROCI
kronika iz tridesetletne vojne v devetih slikah
Režija: JOŽE BABIČ

Mihail Bulgakov IVAN VASILJEVIČ
komedija v treh dejanjih
Režija: ZVONE SEDLBAUER

Carlo Goldoni NERGAC
(Sior Todero Brontolon)
komedija v treh dejanjih
Režija: ADRIJAN RUSTJAN

GOSTOVANJE DVEH GLEDALISKIH ANSAMBLV IZ MATIČNE DOMOVINE
GLASBENA KOMEDIJA
Gostovanje gledališča Komedia iz Zagreba

Izven abonmaja

Lojze Cizjak NEURJE
drama v starih dejanjih
Režija: MARIO URŠIČ

Ruzante VRNITEV DOBREGA VOJAKA
monolog
Režija: JOŽE BABIČ

Erik Vos PLEŠOČI OSLEK
mladinska igra
Režija: MARIO URŠIČ

Poleg ponovitve nekaterih uspešnih predstav iz preteklih sezon so v repertoarnem načrtu predvidena tudi nekatera druga gledališka gostovanja iz Jugoslavije.

Posebna dejavnost

UMETNIŠKI PROGRAM DELA BO IZPOLNJEN SE Z IZVEDBO POSEBNIH NASTOPOV SSG V SOLAH IN V PROSVETNIH DRUŠTVIH.

fernando

moda za mlade

SIROKA IZBIRA OBUVTE,
USNJENE GALANTERIJE
IN KONFEKCIJE CASUAL

NAJBOLJŠE ZNAMKE
MODNE NOVOSTI
PRIMERNE CENE

TRST — Ulica Coroneo 7 — TRST

JADRANSKI KOLEDAR 1979

+ 4 KNJIGE

Ivo Andrić
PREKLETO DVORIŠČE
Damir Feigel
POL LITRA VIPAVCA

Franci Derganc
OKRVAVLJENA ROŽA
Heinrich Neuthaler
ZDRAVILNA ZELIŠČA

Cena knjig v prosti prodaji - skupaj 43.000 lir
CENA ZBIRKE V PREDNAROČILU 14.000 LIR
SAMO DO 31. OKTOBRA
Po 1. novembru 28.000 lir

NAROČILA IN PREDPLAČILA

PREKO POSTE z nakazilom 14.000 lir na tekoči račun št. 11/5374 za Založništvo tržaškega tiska, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, z navedbo za: Jadranski koledar in točnim naslovom naročnika.

OSEBNO na upravi ZTT, Ul. Montecchi 6, Trst O V Tržaški knjigarni, Ul. sv. Frančiška 20, Trst O Na uredništvu Primorskega dnevnika, Ul. 24. maja 1, Gorica.

PREKO RAZNASALCEV

KAKO JE S TICKETOM V GORIŠKIH LEKARNAH?

Ljudje večinoma potrpežljivo plačujejo predvideni odstotek na ceno zdravil

Največ težav imajo upokojenci, ki potrebujejo precej različnih (in dragih) zdravil - Nekaj nevednosti je novi sistem plačevanja povzročil tudi lekarnarjem, saj je njihovo delo bolj zamudno

Ob povratku s počitnic je marsikateri Gorican doživel presenečenje. Pred kratkim je namreč stopil v veljavno zakon, da morajo vsi zavarovanci INAM pri nabavi zdravil sami odšteti določen odstotek cene. Odstotek, ki ga morajo zavarovanci plačati sami se suče okoli 15, 20 od sto. Točneje, za zdravila, ki stanejo do tisoč lir, je treba plačati 200 lir, za tiste do 3.000 lir je treba plačati 400 lir, za dražja zdravila pa 600 lir. Namen tega ukrepa je predvsem ta, da bi nekoliko izboljšali deficitarno bilanco zavarovalnih ustanov. Posredno pa naj bi ticket, kot so imenovali to novo breme za bolnike, pripomogel tudi k manjši potratu zdravil, ki jih ljudje marsikateri kupujejo v pretrganih količinah. Poznamo namreč, da v nekaterih goriških lekarnah o morebitnih problemih, ki so nastali z uvedbo ticketa in o reakcijah ljudi. V štandredu deluje občinska lekarna. Doktorica Mariška Koriš, ki je v njej zaposlena, nam je rada odgovorila na zastavljena vprašanja.

«Prva ugotovitev, ki jo lahko napravimo je dejala, če ta, da so ljudje precej potrpežljivo sprejeli nov zakon. Nekateri so bili iznenadeni, drugi so malo zagodnjali, toda večinoma so bili seznanjeni s problemom in so se tudi zavedali potrebnosti tega ukrepa. «Lahko torej rečemo, da so po prvem iznenadenju ljudje precej vdano sprejeli neizogibno dejstvo, da morajo del vsote plačati sami?»

«V veliki večini primerov je bilo tako. Marsikdo je plačal brez ugovorov v upanju, da se bo stanje kmalu izboljšalo in da bo ta ukrep samo začasnega značaja. Mislim, da je večina zavarovancev potrpežljivo sprejela ticket, ker je bilo o tem ukrepu že veliko govora, čeprav so sredstva javnega obveščanja in predvsem televizija bili večkrat ne-točni pri informiranjih.

Z ravnanjem štandreda lekarnar Dr. Olivom Rivelljem smo se pogovorili o administrativnih težavah, ki so nastale z uvedbo novega zakona. «Z uvedbo novega sistema plačevanja je postalo naše delo težavnejše. Obstajajo namreč kar trije različni seznama zdravil in večkrat je treba prelistati vse tri, preden dobimo točno ceno določenega zdravila. Pri odposiljanju receptov izgubimo precej več časa kot sicer, saj moramo vsaj majhen del denarja takoj, ne da bi morali čakati na plačilo s strani zavarovalnih ustanov.»

«Kaj pa s potratom zdravil? Je res, da je v Italiji poraba raznovrstnih tablet pretirana in kaj se je spremenilo po uvedbi ticketa?»

«Mislim, da vsaj v naših krajih poraba zdravil ni pretirana. Uradni podatki pravijo, da ne porabimo v povprečju nič več zdravil, kakor v drugih državah, kjer so uvedli ticket celo pred nami. Kar se tiče morebitnega zmanjšanja porabe, ne morem povedati nič točnega, saj je novi sistem stopil v veljavo šele pred kratkim. Moj prvi vtis pa je, da ni velikih sprememb: upokojenci in vse starejše osebe, ki so razumljivo med največjimi porabniki, se svojim zdravilom ne morejo odtreci, pa čeprav bodo morali odslej odšteti kak tisočak več.»

«Uvedba ticketa torej ni povzročila velikih protestov ali pretiranih težav. To so nam potrdili tudi v dveh drugih lekarnah: v lekarni D'Udine in lekarni San Giusto. Povsod je velika večina ljudi sprejela novo pravila kot nekaj nujnega. Marsikdo pa je celo rekel, da se

stirinja z novim sistemom plačevanja, ker je prebrani, da je to najboljša rešitev za probleme zavarovalnic. Po drugi strani pa je treba upoštevati tudi mnenje tistih, ki se niso mogli spriznati s ticketom. Že brez njega so se le s težavo preživljali, sedaj pa bodo morali k drugemu stroškom priložiti še tiste za nujno potrebna zdravila.»

Pozdrav dijakov šole «Ivan Trinko»

Komaj pred nekaj dnevi smo dobili lepo razglednico s Kostanjevice na Krki, ki so nam jo poslali maturanti nižje srednje šole «Ivan Trinko» iz Gorice, ki so bili na dvo-dnevem izletu po Sloveniji. Zahvaljujemo se jim!

RAZPRAVA O REGULACIJSKEM NAČRTU

V varianti starega načrta ni sprememb za kmetijska področja okrog Štandreža

Dr. Paulin (SSK) je sicer poudaril pozitivnost nekaterih postavk, kritiziral pa zaprtost občinske uprave do slovenskih vprašanj - Liberalec Fornasir napovedal 280 popravkov - V torek nadaljevanje razprave

Kot smo že včeraj na kratko omenili se je v goriškem občinskem svetu v petek zvečer pričela razprava o splošni varianti regulacijskega načrta. V razpravo sta poslegla z uvodnim govorom doslej le predstavnika liberalne stranke Ing. Sergio Fornasir in Slovenske skupnosti dr. Damjan Paulin. Oba sta sicer že napovedala druga nastop s konkretnimi spremembami predloga, saj Fornasir jih ni imel, Zupan De Simone in podžupan Zucali sta nameravala nadaljevati z razpravo jutri in jo najbrž zaključiti že v torek, stvari pa se bodo nekoliko zavlekle. Načrtovalec Ing. Costa je namreč jutri zadržan na seji občinskega sveta v Trstu, kjer vodi komunistično skupino, zato bo po-novna seja občinskega sveta šele v torek zvečer, še prej, vedno v torek, bo najbrž sestanek načelnikov skupin. Ker predvidevamo, da bodo v razpravo posegli zastopniki vseh strank in poleg uradnih še drugi svetovalci in ker bo treba o spreminjavalnih predlogih tu-

di glasovati se bodo seje o regulacijskem načrtu nadaljevale.

Za Ing. Fornasirja dajejo izvršilna pravila variante preveč obla-sti občinski upravi na škodo posameznikov in to krši ustavno dolo-čilo, v katerih je izrecno poudar-jena zasebna lastnina. Dejal je tu-di, da so v teh pravilih omejitve kar se tiče gradnje industrijskih objektov. Poudaril pa je tudi poziti-vno stran sedanjega načrta v primerjavi s Piccinotim, ki bi bil sestavljen s preoptimistično vi-narjo razvoja mesta. Obregnil se je ob načrtano zahodno obzovnico. Ob-sodil pa je hipotezo o zmanjšanju prebivalstva v Gorici in zatrdil, da ta daje adute imobilizmu sedanje-ga obzora.

Splošno je o predlogih govoril tudi dr. Paulin, ki je dejal, da je sicer prišlo do sočasnja z ravnjo-skih konzultacij, vendarle da so večkrat obšli predloge, ki jih je sploh niso upoštevali, kot se je zgodilo v Štandrežu, kjer sta tako industrijska cona kot avtopot o-stala tam, kjer sta bila predvidena še prej. Tudi on je imel pomisle-ke do zahodne obzovnice in tudi do nadaljnjih predlogov o ureditvi prometa na Tržaški cesti od sede-nje detelje tja do letališča. Me-nil je, da bi bilo treba najti, po-leg predvidenih obrtniških con pri Kazemetah in ob novem mejnem prostoru za obrtne delavnice v ok-viru industrijske cone v Štandre-žu. V sedanjem načrtu so vsaj za silo obravnavali kmetijsko vpraša-nje, ki je bilo v prvem načrtu do-bela prežrto. Izrazil je zadovolj-stvo, ker je načrtovalec sprejel predlog slovenske konzulte o loka-ciji slovenskih šol. Zadovoljen je bil tudi ker bodo ljudske hiše gra-dili tudi v mestu, nezadovoljen pa, ker bodo z gradnjo ljudskih hiš na vrtu Sircišča onemogočili izgrad-njo in dejal tudi, da je treba dati politično zagotovilo, da bodo ljud-ske hiše v Pevm in Podgori do-bili le domačini.

V torek okrogla miza o Kulturnem centru v Novi Gorici

Na pobudo občinske konference SZDL v Novi Gorici bo v torek, 26. septembra, ob 9. uri v dvorani hotela Park v Novi Gorici šir-še zasnovana okrogla miza na ka-terijo bo govor o programski za-snovi Kulturnega centra Nova

Stalno slovensko gledališče v Trstu

ORGANIZIRA SEZONO V GORICI SKUPAJ S SLO-VENSKO PROSVETNO ZVEZO IN ZVEZO SLOVEN-SKE KATOLISKE PROSVETE

ABONMA V GORICI

ZA SEZONO 1978/79

Cene abonmajev za sedem predstav

I. sedeži 12.500 lir (parte: in balkon)
II. sedeži 10.000 lir (parte: in balkon)
Mladina 7.000 lir

Tudi letos razpisujemo družinski abonma, ki omogoča družinam skupni obisk z osnovnim abonmajem, h kateremu vsak nadaljnji član doplača 7.000 lir.

VPISOVANJE ABONTOV OD 25. SEPTEMBRA DO 17. OKTOBRA NA SEDEŽU SLOVENSKE PROSVETNE ZVEZE, UL. MALTA 2, TEL. 24-95 TER V KATOLISKEM DOMU, DREVORED XX. SEPTEMBRA 85, TEL. 81-120.

DOSEDAJNI ABONENTI LAHKO OBNOVIJO ABONMA TUDI TELEFONSKO OD 25. DO 30. SEPTEMBRA. ABONMAJI SE VPISUJEJO TUDI NA SEDEŽIH PROSVETNIH DRUŠTEV.

Včeraj je slavila 80. rojstni dan Justina Ambrožič (Gusta)

Ob tej priložnosti prisočno čestitajo sestra Milka in nečakinja Danil, z možem Giulianom ter hčerkami Consuelo, Samantha in Solange. Čestitkam se pridružujejo tudi ostali sorodniki.

S SEJE POKRAJINSKEGA SVETA

Prosti strelec ni upošteval sporazuma med 5 strankami

Podpredsednik Roberto Lodi namesto predvidenega dr. Franca Gallarottija - Potrjena izvolitev svetovalca arh. Jožeta Ceja

Novi pokrajinski odbor je torej sestavljen, kot smo poročali v naši včerajšnji številki, je bil izvoljen za predsednika prof. Silvano Pagura, ki je že včeraj zjutraj prisegel na prefekturi, podpredsednik je Roberto Lodi, odborniki Franco Gallarotti, Mario Gallas in Maurizio Fabbro, namestnika pa sta Renato Cislin in Alberto Tomat. Vsi so demokri-stjani, zanje so glasovali svetovalci KD, KPI, PSI, PSDI in PRI. Proti tako široko zasnovanemu odboru sta Slovenska skupnost in MSI, vsak iz svojega zornega kota. Pri glasova-nju je mislovec Pascoli, ki je prej ovrnil slovenski govor Ferletičeve, iz sicer evljudnostnih razlogov gla-soval za Ferletičevo, ta pa se je glasovanja vzdrljal.

Podpredsednik Lodi ter odbornika Gallarotti in Gallas sta že bila v prejšnjem pokrajinskem odboru, vsi ostali odborniki so prvič na tem mestu. Glasovanje pa ni bilo e-notno, kajti domnjen je bilo, da bodo vsi odborniki dobili enako šte-vilo glasov in da bo zaradi tega

mesto podpredsednika zasedel dr. Franco Gallarotti, dorotejec. Ta pa je čisto nepričakovano dobil en glas manj, zaradi tega je za podpredse-dnika moretevec Roberto Lodi. Takoj po glasovanju je prišlo do medse-bojnega obtoževanja med demokri-stjanom Agatjem in komunistom Paizo v iskanju prostega strelica. Kdo ni glasoval za Gallarottija? Včeraj je bilo v goriških političnih krogih precej ugibanj, o tem v kr-šćanski demokraciji stvari niso či-šo jasne.

Po izvolitvi odbornikov in namest-nikov so svetovalci sprejeli odstop socialistične svetovalke Veliscig - Lombardo ter potrdili izvolitev so-cialista arhitekta Jožeta Ceja. Ta-ko bodo v tem pokrajinskem svetu štirje Slovenci: prof. Bratina in dr. Špical (KPI), arh. Cej (PSI) in Ferletičeva (SSK).

Redni pouk v slovenskih šolah

V slovenskih srednjih in osnov-nih šolah se je podobno kot v so-rodnih italijanskih pouk pričel s šolsko mašo prejšnji torek. Že ta teden bodo najbrž imeli v sloven-skih srednjih šolah redni urnik, kar bo eden redkih primerov v Italiji. V goriških italijanskih šo-lah pa je še precej nejasnosti. Po-nekod niso še imenovali profesor-jev, drugod imajo težave s pro-stori. Baje se bodo v stavbo v Ulici Alviaio, v kateri so v treh nadstropjih slovenska nižja srednja šola ter klasični licej in učitelj-šče, preselili, v tretje nadstropje, nekateri razredi tehnično-komercial-nega zavoda Fermi.

Tako na slovenskih kot italijan-skih šolah je prostih veliko ravnat-eljskih mest in ni še znano, če bo šolska oblast razpisala ustrezne na-tečaje. Zato imamo na več šolah poverjene ravnatelje. Na klasičnem liceju «Primož Trubar» je tudi le-tos poverjen ravnatelj prof. Milko Renar, na učiteljski «Simon Gregorčič» pa prof. Andrej Bratuž. Oba vršita to funkcijo že ne-kaj let. Do spremembe pa je pri-šlo na trgovskem strokovnem za-vodu «Ivan Cankar», kjer je v le-tošnjem šolskem letu poverjen ra-vnatelj prof. Vitočina Veselova na-mesto prof. Albina Sirkca. Redni ravnatelj na nižji srednji šoli «Ivan Trinko» pa je prof. Rožica Loj-kova.

Nova številka Fotovestnika

Pred nekaj tedni smo poročali o prvih treh številkah Fotovestnika, ki ga izdaja slovenski fotoklub «Skupina 75». Te dni je izšla četrta, se-dodil pa je hipotezo o zmanjšanju prebivalstva v Gorici in zatrdil, da ta daje adute imobilizmu sedanje-ga obzora.

Splošno je o predlogih govoril tudi dr. Paulin, ki je dejal, da je sicer prišlo do sočasnja z ravnjo-skih konzultacij, vendarle da so večkrat obšli predloge, ki jih je sploh niso upoštevali, kot se je zgodilo v Štandrežu, kjer sta tako industrijska cona kot avtopot o-stala tam, kjer sta bila predvidena še prej. Tudi on je imel pomisle-ke do zahodne obzovnice in tudi do nadaljnjih predlogov o ureditvi prometa na Tržaški cesti od sede-nje detelje tja do letališča. Me-nil je, da bi bilo treba najti, po-leg predvidenih obrtniških con pri Kazemetah in ob novem mejnem prostoru za obrtne delavnice v ok-viru industrijske cone v Štandre-žu. V sedanjem načrtu so vsaj za silo obravnavali kmetijsko vpraša-nje, ki je bilo v prvem načrtu do-bela prežrto. Izrazil je zadovolj-stvo, ker je načrtovalec sprejel predlog slovenske konzulte o loka-ciji slovenskih šol. Zadovoljen je bil tudi ker bodo ljudske hiše gra-dili tudi v mestu, nezadovoljen pa, ker bodo z gradnjo ljudskih hiš na vrtu Sircišča onemogočili izgrad-njo in dejal tudi, da je treba dati politično zagotovilo, da bodo ljud-ske hiše v Pevm in Podgori do-bili le domačini.

Trojni sestanek sindikalistov Slovenije, Zahodne Nemčije in naše dežele

Zastopniki goriške sindikalne fe-deracije so se prejšnji večer se-stali s člani zahodnonemške sin-dikalne federacije iz dežele Baden-Württemberg, ki so bili v teh dne-h gostje slovenskih sindikatov in ki so se pomudili nekaj dni na podro-čju Nove Gorice. Med jugoslov-an-skimi in zahodnonemškimi sindikati obstajajo že vrsto let prijateljski stiki, prihaja tudi do več izmenjav študijskih delegacij in tudi jugoslo-vanski delavci, ki so na začasnem delu v ZRN, se aktivno vključujejo v nemško sindikalno življenje.

Tudi stiki med slovenskimi in ita-lijanskimi sindikati so dolgo vrsto let zelo dobri. Zaradi tega je prišlo ob priliki obiska zahodnonem-ske delegacije v Novi Gorici do tro-jnega srečanja. Nemško delegacijo je vodil predsednik DGB-IG Metall (sindikata kovinarjev) iz dežele Baden-Württemberg Heinz Rein-berger, v novogoriški sindikalni de-legaciji sta bila Pahor in Kogol, delagacija Goricanov pa je vodil Petrali.

Italijanske sindikaliste je zani-malo predvsem kaj se dogaja v sindikalnem življenju ZRN, tudi v vidiku bodočih emotnih akcij v združenji Evropi.

Kolesarski mimohod Nova Gorica - Gorica

V prirediteljsko telesnokulturne skupnosti Nova Gorica in v sodelovanju z goriškim Centrom turistično-giovanile bo danes po ulicah Gorice in Nove Gorice kolesarski mimohod rekreacijskega značaja. Priredite-lji napovedujejo da se ga bo udele-žilo zelo veliko kolesarjev iz Slo-venije in naše dežele. Odhod bo ob 10. uri izpred stavbe občinske skup-ščine v Novi Gorici, udeleženci bo-do prešli mejo na Erjavčevi cesti - Ulici sv. Gabrijela, zatem bodo šli po glavnih goriških ulicah na Tržaško cesto, tu čez mejni prehod Miren in od tam po jugoslov-an-skem ozemlju spet v Novo Gorico skozi Vrtojbo in Šempeter.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽICU

Ves dan in ponoči je v Tržicu od-prta lekarna S. Nicolò, UL. Primo maggio, tel. 73-32.

S helikopterjem nad borovega prelca

KOMISARSKA UPRAVA JE BILA GLUHA

Protesti uslužbencev psihiatrične bolnišnice

Manifestacija bolničarjev med pokrajinsko sejo - Prihod-ni teden sestanke med sindikatom in ožjim odborom

Med publiko na petkovi seji po-krajinskega sveta je bilo zelo veli-ko uslužbencev psihiatrične bolni-šnice, ki so prinesli s seboj precej transparentov s katerimi so hoteli pozvati novoizvoljene pokrajinske svetovalce in odbornike, da hitro rešijo njihove odprte probleme.

Po seji pokrajinskega sveta se je novi predsednik prof. Pagura z ne-katerimi svetovalci sestel z zastop-stvom sindikalne federacije (vodil jo je tajnik Petrali), sindikata zdrav-stvenih delavcev in sveta delegatov bolnišnice. Domenli so se, da se sestaneje sredi prihodnjega tedna ob prisotnosti odbornikov in zastop-nikov strank, ki podpirajo sedanji odbor in pričnejo razpravljati o teh vprašanjih.

Kot je znano ni komisarska upra-va aplicirala tako kot bi bilo po-trebno zakona štev. 180, ki določa razpust psihiatričnih bolnišnic in njihov prenos splošnim bolnišnicam. Poleg tega pa so v vrstici bolnišni-ci pričeli izvajati tudi določene pri-tiske s premeščanjem oseb (neko sindikalno delegatko) so "proti vsem pravilom premetili iz pisarne v ku-hinjo" in sindikat zahteva, da se takemu postopanju ravnateljstva napravi enkrat za vselej konec.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes bo ves dan in ponoči v Go-rici dežurna lekarna Tavassani, Kor-zo Italia 10, tel. 2576.

Mali oglasi

OGREVANO SOBO s kopalnico od-dam v najem v Gorici. Telefoni-rniti v popoldanskih urah na številko 5344.

KUPIM rabljeno električno ali ro-čno rezalnico za šunkarico in druge mesne delikatese. Ponudbe na u-pravo Primorskega dnevnika v Go-rici, tel. 57-23.

IZLETI

Slovensko planinsko društvo v Go-rici vabi člane in prijatelje na je-senski pohod v Goriška Brda in da-je na območje Kamboškega, ki bo v nedeljo, 1. oktobra. Odhod ob 7. uri z vlakom iz Nove Gorice do Ka-nala. Povratek v večernih urah prav tako z vlakom.

PRISPEVKI

N. N. Gorica daruje 20.000 lir za ureditve knjižnice prosvetnega dru-štva Oton Zupancič.

IZLETI

Slovensko planinsko društvo v Go-rici vabi člane in prijatelje na je-senski pohod v Goriška Brda in da-je na območje Kamboškega, ki bo v nedeljo, 1. oktobra. Odhod ob 7. uri z vlakom iz Nove Gorice do Ka-nala. Povratek v večernih urah prav tako z vlakom.

PRISPEVKI

N. N. Gorica daruje 20.000 lir za ureditve knjižnice prosvetnega dru-štva Oton Zupancič.

IZLETI

Slovensko planinsko društvo v Go-rici vabi člane in prijatelje na je-senski pohod v Goriška Brda in da-je na območje Kamboškega, ki bo v nedeljo, 1. oktobra. Odhod ob 7. uri z vlakom iz Nove Gorice do Ka-nala. Povratek v večernih urah prav tako z vlakom.

PRISPEVKI

N. N. Gorica daruje 20.000 lir za ureditve knjižnice prosvetnega dru-štva Oton Zupancič.

IZLETI

Slovensko planinsko društvo v Go-rici vabi člane in prijatelje na je-senski pohod v Goriška Brda in da-je na območje Kamboškega, ki bo v nedeljo, 1. oktobra. Odhod ob 7. uri z vlakom iz Nove Gorice do Ka-nala. Povratek v večernih urah prav tako z vlakom.

PRISPEVKI

N. N. Gorica daruje 20.000 lir za ureditve knjižnice prosvetnega dru-štva Oton Zupancič.

IZLETI

Slovensko planinsko društvo v Go-rici vabi člane in prijatelje na je-senski pohod v Goriška Brda in da-je na območje Kamboškega, ki bo v nedeljo, 1. oktobra. Odhod ob 7. uri z vlakom iz Nove Gorice do Ka-nala. Povratek v večernih urah prav tako z vlakom.

PRISPEVKI

N. N. Gorica daruje 20.000 lir za ureditve knjižnice prosvetnega dru-štva Oton Zupancič.

IZLETI

Slovensko planinsko društvo v Go-rici vabi člane in prijatelje na je-senski pohod v Goriška Brda in da-je na območje Kamboškega, ki bo v nedeljo, 1. oktobra. Odhod ob 7. uri z vlakom iz Nove Gorice do Ka-nala. Povratek v večernih urah prav tako z vlakom.

PRISPEVKI

N. N. Gorica daruje 20.000 lir za ureditve knjižnice prosvetnega dru-štva Oton Zupancič.

IZLETI

Slovensko planinsko društvo v Go-rici vabi člane in prijatelje na je-senski pohod v Goriška Brda in da-je na območje Kamboškega, ki bo v nedeljo, 1. oktobra. Odhod ob 7. uri z vlakom iz Nove Gorice do Ka-nala. Povratek v večernih urah prav tako z vlakom.

PRISPEVKI

N. N. Gorica daruje 20.000 lir za ureditve knjižnice prosvetnega dru-štva Oton Zupancič.

IZLETI

Slovensko planinsko društvo v Go-rici vabi člane in prijatelje na je-senski pohod v Goriška Brda in da-je na območje Kamboškega, ki bo v nedeljo, 1. oktobra. Odhod ob 7. uri z vlakom iz Nove Gorice do Ka-nala. Povratek v večernih urah prav tako z vlakom.

PRISPEVKI

N. N. Gorica daruje 20.000 lir za ureditve knjižnice prosvetnega dru-štva Oton Zupancič.

IZLETI

Slovensko planinsko društvo v Go-rici vabi člane in prijatelje na je-senski pohod v Goriška Brda in da-je na območje Kamboškega, ki bo v nedeljo, 1. oktobra. Odhod ob 7. uri z vlakom iz Nove Gorice do Ka-nala. Povratek v večernih urah prav tako z vlakom.

Z OBISKA PRI ARHEOLOGIJAH NA MOSTU NA SOČI

OB SOTOČJU IDRICE IN SOČE
JE BILO NEKOČ CVETOČE MESTEČE

Bogate letošnje najdbe: ostanki prazgodovinskih in rimskodobnih hiš ter množica grobov

Ob koncu letošnjega poletja se ustavim na Mostu na Soči. Na gladi umetnega jezera na Soči odseva od sonca obilni vrhovi tolminski - bohinskih gor. Pri Sveti Ljubi (na Mostu) kot so rekli včasih sedanjemu Mostu na Soči, je vse delavno in tudi nekoliko turistično. Avtomobili se podijo v vse tri glavne prometne smeri: ob jezeru proti Tolminu, po klancu med Cvetjem in Mengorami proti Gorici, ob Idriji navzgor pa proti Ljubljani. Skušam si zamisliti, kako neki je moralo biti tu pred kakšnimi dvesto leti. Kdove, kako se je tedaj imenoval kraj in kako je odmevala govorica takratnih naselincev.

V takem premišljevanju se napotim na nekakšno ravnicu na zahodni strani nad vasjo, tja, do kamor še ne sežejo nove hiše. Tam sedaj koplje in previdno brska v zemljo skupina, ki jo sestavlja dva arheologa ter še šest študentov in ravno toliko delavcev domačinov.

Arheološka izkopavanja vodi Goriški muzej iz Gove Gorice pod strokovnim vodstvom vsajega kustosa arheologa Draga Svovjaka, z njim sodeluje kustosinja arheologinja Betka Trkman, prav tako iz Goriškega muzeja. Kot reče, tu delajo in se hkrati strokovno usposabljaše študenti arheologije in sicer Irena Mimik Prezelj, Pavel Bratko, Ali Trenz in Zdenko Roškar, medtem ko sta Gorjana Kevcic in Jana Šubic študentki umetnostne zgodovine, Anica Sirk pa slušateljica slikarske akademije. Prej so delali še študentje arheologije Ivan Šprajc, Boris Vikič, Borut Kriz, Ivica Ančič, Tone Zavec in Boris Mravljte ter delavci in dijaki.

Arheolog Drago Svovjak mi kar med zanimivim delom, ko ukaže z ročnic ob tla, koder se kdaj kamniti obrisi grobov, dobrohotno odgovarja na moja vprašanja, ko ga kot laik sprašujem o vsem mogočem. Naj povem po vrsti, kar sem od njega zvedel.

Most na Soči —
eno najpomembnejših
najdišč na Slovenskem

V strokovni literaturi je že kar dobro znana tako imenovana »svetoličska kultura žarnih grobišč«, ki spada v starejšo železno dobo in v tisti časovni okvir evropske prazgodovine, ki ji po avstrijskem mestu Hallstatt pritožijo »hallstattska kultura«. Po imenju Draga Svovjaka je Most na Soči eno največjih oziroma najpomembnejših najdišč iz prazgodovine ali natančneje starejše železne dobe na slovenskih tleh. Znano so izkopavanja, ki so jih v letih 1880 - 1902 vodili dunajski in tržaški arheologi, ko so na levem bregu Idrije našli okrog 6300 grobov. Pred petdesetimi leti, leta 1927 so na Taljatom posestvu našli še nadaljnjih 27 grobov.

Po drugi svetovni vojni so se leta 1958 na Mostu spet začela arheološka izkopavanja. Vodil jih je arheolog Niko Mozetič, v uporabi, da bo začetek velikih arheoloških posegov, ki bodo prinesli mnogo uspehov. Res je izkopaval nekaj grobov, vendar se izkopavanja niso nadaljevala.

Ob iskanju naselbine

Leta 1971 je Goriški muzej izvedel nekaj sondiranj in sicer prvič na desnem bregu Idrije, oziroma na ozemlju, ki ga oklepa sotočje Idrije in Soče. Arheologi so logično sklepali in predvidevali, da mora pač nekje obstajati tudi arheološki dokaz za naselbino, če je bilo najdeno na tisoče grobov. In niso se motili. V tem času pa je bila leta 1972 ob kopanju za vodovod najdena izredno lepa in velika žara, ki zdaj krasi tolminko muzejsko zbirko. Isto leto so iz izkopavanj odkrili še nekaj grobov z žarnimi in raznimi pridatki. Odslej je Goriški muzej vodil izkopavanja leto za letom v večjem ali manjšem obsegu, odvisno je bilo od razpoložljivega denarja.

Leta 1973 so naleteli na prvo prazgodovinsko hišo. Arheolog Svovjak je o njej predaval že na raznih mednarodnih simpozijih. Ker se je prav na tistem področju, kjer je nekdo stala naselbina, začela živahna gradbenja dejavnost, zlasti še po potresu, je morala spomeniška oziroma arheološka služba usmeriti vse delo v tako imenovano zaščitno izkopavanje in prav pri tem so leto za letom prihajale na dan nove najdbe, ki mnogo povedo o doslej zelo slabopoznamem prazgodovinskem stanovanstvu. Letošnja zadnja odkrita oziroma odkopana prazgodovinska hiša je že enajsta, odkar so pred petimi leti naleteli na prvo najdbo.

Letošnja uganika so
novoodkriti grobovi

Medtem ko so prazgodovinsko hišo letos odkopali sredi zazidalnega predela, kjer gradbinci tako rekoč čakajo na prigrizniti buč dozerji in kjer tudi že stojijo nove in udobne stanovanjske hiše, v rimskodobno pa malo vzhodnej, rimskodobno in nekdanjih poljih odkrili okrog 50 grobov, najmanj toliko pa je bilo po mnenju Draga Svovjaka razrušenih. Ko ga vprašam, kaj pomeni »razrušen«, pravi, da so jih razrušili nekdanji prebivalci v zvezi s kmetovanjem, z raznimi navoz in kopanjem. Časovno ti gro-

bovi segajo v dobo 300 let pred našim štetjem do nekako leta 200 po našim štetjem, se pravi, da oklepajo pol tisočletja in je torej večina rimskodobnih, kar pa spet ne pomeni, da so grobovi tudi zares rimski. Prav ti, letos izkopani grobovi prinašajo s seboj nekaj zelo zanimivih, da ne rečemo kar znanstveno zagonetnega. Arheologi so doslej halštatske grobove poznali edino kot žgane, kar pomeni, da so bili posmrtni ostanki pokojnih žgani na grmadih in potem ponavadi spravljani v žare. »Letošnji grobovi pa so pravzaprav mešani, žgani in skletni (običajno pokopavanje v zemljo), odkrili pa so jih prvič na naselbinski strani! Videti je, da so tu pokopavali mrtve izmenično, recimo: v poprejšnjem žganem grobu najdemo skletni pokop ali pa tudi obratno. Arheologi se čudijo, ker marsikaj kaže na to, da so skletni grobovi na Mostu starejši od žganih, kar je spet ravno nasprotno od doslej običajnega. Na vsak način je najdba, ki ni takoj razrešljiva, za znanost vabljivejša in rodovitnejša, pa tudi za nas laike je mikavnejša.

Kdo plača izkopavanja
in kakšen odmev imajo

Glavni plačnik je Raziskovalna skupnost Slovenije, sodelujejo pa še odbor za odpravo posledic potresa občine Tolmin. Splošno gradbeno podjetje Gorica ter Goriški muzej. Močan sodelavec, čeprav ne v finančnem smislu, pa je vsekaror Zavod za spomeniško varstvo Gorica v Novi Gorici, ki mu je direktor prof. Emil Smole in katerega arheološko službo vodi arheologinja Nada Osmuk. Zavod namreč daje dovoljenja za gradnjo pri tem pa se tudi krepko bori za ohranitev arheoloških najdišč.

Na vprašanje, kakšen odnos imajo oblasti (občinska skupščina) do izkopavanja, mi arheolog pove, da je odnos dober, da pa so se v preteklosti za to premalo brigale. Arheologovo kopanje na zazidalnem območju nujno ustvarja razne konflikte, saj taka izkopavanja zadržujejo gradnjo in prizadejim novim graditeljem razumljivo niso pri srcu, kar pa ni krivda arheologov. Če je že kdo kriv, potem so krivi tisti, ki so prodajali parcele, preden so bile izvršene arheološke sonde. Nekateri izkopavanja odklanjajo in imajo očitno nepravilen in nekulturn odnos do naše zgodovinske in kulturne dediščine. Vendar pa se lahko reče, da večina ljudi gleda s simpatijo in zanimanjem na izkopavanja, četudi je spet res, da kraj nekako ne živi z izkopavanjem, kot bi bilo pričakovati in želeli. Pač pa je kar zavržalo na Mostu in okolici, ko so letos pričakovano in nenadoma odkrili skupino grobov, o katerih smo že govorili.

Zares veliko zanimanje pa so letošnja izkopavanja sprožila pri strokovnjakih arheologih, tako da so se na Mostu kar vrstili obiski. Dvakrat ali trikrat so si ogledali najdišča tudi strokovnjaki iz Trsta in Gorice, tako dr. Laura Ruro - Loseri, ki vodi tržaške muzeje, in dr. Ugo Furlani, ki je znan arheološki strokovnjak in propagator te znanosti na Goriškem. V velikim veselju so nove najdbe sprejeli zlasti slovenski vodilni strokovnjaki za arheologijo.

Kako najdbe predstaviti

Ob tako izjemnih najdbah se hitro vsakdo vpraša, ali je mogoče, da bi bile najdbe stalno na ogled turistom in vsem, ki jih to zanima. Moj sosesednik mi odgovori, da so o tem že precej premišljevali in da so že tudi zagotovile sredstva za ohranitev ene primerka rimskodobne hiše (gre za ohranjen temelj ter ostanke glavnih in prekatnih steb in jasno strukturo hiše). Vse ostale halštatske hiše so že ali pa bodo tako ali tako temeljito znanstveno obdelane in dokumentirane. Torej ostajajo še širše možnosti za ohranitev in prikazovanje, vse pa je vezano z velikimi in skoraj nepremostljivimi težavami. Če odmislimo že sam zahtevni tehnološki postopek, ki bi ga bilo treba šele preučiti, saj podobnih skušenj še nimamo, je ena glavnih težav v tem, da so te najdbe v zazidalnem prostoru in bi tako dela tudi zahtevala velika finančna sredstva. Še najlažja in zelo poceni trenutna rešitev bi bila taka, da bi najdbe strokovno zasuli in čakali boljših časov.

Prebivalci, kljub temu, da morajo vsi niso pokazali velikega zanimanja za izkopavanja, pa vneto podpirajo misel, da bi bila na Mostu na Soči kakšna stalna razstava ali zbirka tamkajšnjih najdb. Potem bi Most na Soči pridobil na pomenu in bi prišel na turistične zemljevid kot prazgodovinski naselbinen prostor. Čeprav koncept slovenskega muzejskega iz trdnih razlogov ni preveč naklonjen razpisu in drobljenju zbirke, arheolog Svovjak vrgeno meni da bi bilo tako zamisel treba pretehtati. Razložno je Svovjaka poudarjal svoje besede, ko je rekel: »Kakršnekoli bodo rešitve glede konservacije oziroma prikaza teh najdb v naravi, je gotovo, da se s popolno pozidavo teh najdišč za zmeraj odrekamo stvarstvu, za katere danes niti še prav ne vemo, kakšno znanstveno vrednost imajo in jih bodo imele.«

Kakšno je bilo naselje
(ali mesto) pred 2000 leti?

Čeprav vem, da noben znanstvenik ne da jati odgovorov, ki bi temeljili le v prosti domisljiji, ampak se vsak opira samo na trdne znanstvene dokaze, sem arheolog Svovjaka za zaključek vseeno vprašal listu, kar se mi je zdelo po glavi, ko sem v septembrskem soncu prišel na Most na Soči: Kako je izgledal Most na Soči (ali kakor se je imenoval kraj) tam okrog začetkov našega štetja? Odgovoril mi je približno takole: »Na podlagi doslej izkopanih ostalin lahko sledimo nepretrganemu naselbinskemu toku, ki gre od približno 800 let pred našim štetjem do 400 let naše dobe. Znanj nam še nista obdobji preseljevanja narodov in slovenske naselitve. Sedem tisoč grobov, ki so se nabrali v petsto letih, za trdno pričajo, da je tu nekdo stal o cvetoče naselje. Ljudje so se ukvarjali s poljedelstvom in živinorejo, pa tudi trgovina je morala biti zadovoljujoče razvita. Da pa niso živeli slabo, pričajo hiše, ki so celo za naše današnje pojme kar prostorne.«

TOMAZ PAVŠIČ

Žara, najdena v rimskem grobu iz 1. stol. po našem štetju na Mostu na Soči (Foto Svovjak)

PRED DESETIMI LETI STA ZAPUSTILA GORICO

Daleč od doma, v kanadskem mestu London
sta Marija in Rudi Bratuš slavila 80-letniciDolgo vrsto let sta upravljala znano slovensko kavarno v Šolski-Mameljevi ulici
V bližini hčerke, pianistke prof. Damjane, uživata trdo zaslužen pokojnino

Pri Bratuševih v Londonu (Kanadska zvezna pokrajina Ontario) so letos poletni praznovanja večkrat. Na Veliki šmarer je svoj 80-letnico praznovala gospa Marija in hkrati s tem svojim praznikom še obletnico poroke z mojim Rudim, kmalu zatem, 9. septembra pa je še Rudi praznoval svoj osemdeset let. Naša dobra goška znanca sta praznovala skupen visok jubilej s hčerko Bogdano, igralca pri Stalnem slovenskem gledališču v Trstu in njenim možem, gledališkim igralcem Antonom Petjejem, ki sta ju našel za to priložnost obiskala onkraj velike luže ter s hčerko Damjano profesorico glasbe na univerzi Zahodnega Ontaria, ki živi že več časa v Kanadi.

Marija in Rudi, osem Gorican, tako Slovencem kot Italijanom, dobro znana kavararja iz Mameljeve ulice, sta torej daleč od rojstnega doma, častljivo praznovala škoda, da nista že dolgo let več med nami, kajti Bratuševa kavarna je bila pravo središče goriških Slovencev in od kar je ni več, in tega je že dolgo, nam v Gorici nekaj manjka. Vsi kasnejši poskusi ustvariti nekaj podobnega so se izjalovili. Časi se sicer spreminjajo, vendarle smo goriški Slovenci z odkodom Rudija in Marije brez veliko lužo izgubili nekaj, kar je bilo tipično našega.

Ko bodo starejši ljudje prebrali te vrstice, se bodo brez dvoma spominjali na dobre skodelice kave, ki si jih dobili in niti ne bo razumel, čeprav se je morda ne štetokrat vprašal, zakaj je Rudi pretakal kavo iz ene skodelice v drugo. Gorje tistemu, ki mu je hotel v tem oporekati. Bratuševa kavarna je bila med prvimi v Gorici, ki so imeli televizijski sprejemnik in v njej se je kar trlo vsakodnevno ljudi, od častiljivih starih gospa pa do nas mlajših, ki smo vneto sledili dogajanja na televizijskem ekranu. In v času ko je bil televizor odprt, je moralo biti v kavarni, kjer je bilo natrpanih tudi petdeset in več ljudi, vse tih, kajti vsa koda, še najbolj pa Rudi, ki je kraljeval za visokim »šankom«, je moral dobro slišati kaj pravijo napovedalec ali igralci. Še najbolj to je bilo v času koncertov in Rudi je takrat užival, ker je svedela misli na svojo hčer, pianistko Damjano. Še dobro, da ni bilo v tistih časih izbire med prvimi in drugim, med ljubljanskim in koparskim, med zagrebškim in montenarskim programom, sicer bi bili imeli, tako smo prepričani, v njegovi kavarni tri ali štiri televizorje, da bi ustregel vsem.

Da, Rudi Bratuš je rad ustrel

Med slikami, ki nam jih je iz Kanade poslala prof. Damjana Bratuš, smo pustili ob strani letošnje, za objavo v našem časopisu pa smo izbrali to iz leta 1967, ko sta gospa Marija in Rudi Bratuš še stregla gostom v svoji kavarni

gel vsakemu svojem klientu. Imel je vsakdanjo zalogo slovenskih in italijanskih, avstrijskih in švicarskih časopisov in to ga je veliko stalo. Brez dvoma je vsak dan izdal za časopise in revije močno pestil proračun njegove kavarne. V marsikaterem primeru je kupil časopis za enega ali dva klienta, ki sta prečepela tri, štiri ure v kavarni in posrkala kapucinko, za katerega je iztržil manj kot ga je stal časopis. Zanjubljen je bil v časopise, a ko je bila na sporedu televizijska oddaja, niso smeli listati po dnevniki, da ne bi motili soseda gošta, ki je gledal v mali ekran.

V sosedi soti pa so se odrasli in mladi trli okrog jukeboza in nekateri so tako izenašili način, kako igrati, da ne bi dali konvencije o posebno odprtno, Rudi pa je potem čudil kako mu ta t-parat ne vese. In okrog številnih miz so naši preprosti ljudje, naši trojenci in naši intelektualci navdušeno igrali poker, remi, k-nasto, briscolo, trešet in čapano ter tarok. In ko so se zaradi slabih gospodarskih razmer morali nekateri naši intelektualci v prvih povojnih letih izseliti v Trst, so se vračali ob nedeljah v Bratuševa kavarno, da bi se srečali s prijatelji, znanci, kolegi in tu di sorodniki. In tu si našel v poletnih mesecih tudi ljudi, ki so se

bili izselili v inozemstvo.

Medtem ko je bila gospa Marija mirna in je hitro in lepo ustregla ob vsaki priložnosti, je bil tudi Rudi ustrežljiv do vsakega klienta, bil pa je nemirne narave. Miren je bil le, ko je zadrževal v prvih popoldanskih urah in takrat ga nismo hoteli motiti ter smo raje počakali na kavico.

Pripadal je tisti slovenski primorski generaciji, ki je mnogo pretrpela pod fašizmom in tudi v njegovo družino je hudo udaril fašizem. Zaradi tega se je kot mnogi drugi udeleževal tako, kot je mogel. Dvakrat, je bil v goriškem občinskem svetu zastopnik Slovenske demokratske zveze (istočasno je bil tudi pokrajinski svetovalec), tretje pa je v njem zastopal Listo naprednih Slovencev. In vedno je močeno nastopal, poudarjal sicer poleg manjšinskih problemov tiste, ki so »plošno zanimali slehernega meščana ali o-količana«.

Delal je v svoji kavarni od zgodnjega jutra do najmanj ene ure po polnoči. Takrat kavararji niso odpirali ob osmih in zapirali ob osmih - devetih zvečer, kot delajo sedaj; ni bilo opoldanske zapore, ni bilo tedenskega počitka. Vsak dan od zore do pozne noči, sedem dni tedensko.

Kliente je imel rad, na novega leta dan si dobil pri njem ste-

klenciško aperitiva ali mali panetonček. Tako ti je zaželel novo leto. In zato smo, pred približno desetim leti, bili žalostni, ko nam je povedal, da ne bo več vdrzal, da je utrujen, in da bo odšel čez veliko lužo z ženo uživati skromno pokojnino, k hčerki Damjani, ki je tam že takrat našla svoje mesto kot profesorica glasbe na kanadski univerzi.

Ko je odhajal so o njem pisali tako naš list kot drugi goriški časopisi. Bil je namreč prava institucija. Dandanes živi v mestecu London, v prijetnem stanovanjskem bloku za upokojenke »Retirement Community - Chateau Gardens«. Naroden je na tukajšnje časopise, tudi na naš list in upemo, da bo to številko kmalu dobil. V roke in je shranil med druge liste, ki govore o njem. Vemo, da je o njem pisal svoj čas tudi Miran Sattler v najbolj razširjenem slovenskem tedniku »Nedeljski Ljubljanski dnevnik«.

Zanimiva pa je to, kar je o njem napisala Japonka Katsuko Hayashi, v listu »The London Free Press«, ko je, skupno z drugimi prisiljenici, hodil k lekcijam angleškega jezika: »Rudi ima okrog 70 let. Prihaja iz Italije in zglede kot dostojanstveni univerzitetni profesor. Spoznati ga je po aktovki, ki jo ima vedno pri sebi in v kateri nosi zvezke ter italijansko - angleški slovar. Z njim je vedno njegova ravna, tako fi-na žena, Marija, ki dobro govori angleško. Nikdar nista bila od sodna od angleškega razreda... Rudi slabo sliši in sedi blizu učiteljice. Včasih zadrma. Kadar koli ga učiteljica nenadoma kaj vpraša, se Rudi ravno tak: naglo začuden prebudi in z mitraljezo hitrostjo vpraša jugoslovanske ali nemške dekle (v njihovem rojstnem jeziku, kajti on pozna štiri jezike), kaj ga je učiteljica vprašala.«

Japonska priseljenka v Kanadi nam je prikazala Rudija takega kakršnega smo poznali tudi mi v Gorici. Žena in on sta tudi daleč od rojstnega kraja ostala takšna, kakršna sta bila v Bratuševi kavarni v Šolski - Mameljevi ulici.

MARKO WALTRITSCH

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE

NOVA GLEDALIŠKA SEZONA
V ZNAMENJU KONTINUITETE

Bogata dediščina pretekline sezone je tudi obveznost za novo - »Striček Vanja« za uvod

Primorsko dramsko gledališče stopa v novo gledališko sezono v znamenju kontinuitete. Se pravi: obeljezjem vseh tistih dogodkov pretekline sezone, ki so sad dolgoletnih načrtov, kakor tudi s tistimi izkušnjami, ki lahko naslednjo sezono napravijo še uspešnejšo in kvalitetnejšo.

V tej luči seveda ni mogoče zanemariti več kot 200 predstav oziroma blizu 300 gledaliških in drugih kulturnih prireditev, ki so prešle ali oder ali organizacijsko službo tega gledališča. Število storitev, ki pravi gotovo, da misliti na vse tiste gledališke hiše, ki po zaslugi večje gledališke tradicije bolj sorazmerno »proizvajajo« gledališko umetnost v odnosu na svoje materiale in kadrovske sposobnosti. V isto polje spadajo seveda sodi kar 7 (!) novih gledaliških postavitev, med katerimi se je razumljivo samo nekaterim posrečilo prebiti v naslednjo sezono oziroma kvaliteto.

Kljub navedenim obremenitvam, ki jih je poizkuševal realizirati maloštevilni kolektiv Primorskega dramskega gledališča presega, kajti že tako forsirane delovne

norme slovenskega gledališča, pa je dediščina pretekline sezone, več kot bogata: gostovanje kvalitetnih predstav, kot so »Balada o trobenti in oblaku« Cirila Kosmaka - Janeza Povšeta (SNG Drama Ljubljana, MGL Ljubljana, Narodno kazališče »Ivan Zajec« Reka), »Pridige« Janeza Svetokriškega v izvedbi Jožeta Zupana (Festival Ljubljana, Festival Ptuj, »Gluhaški večeri« v Goricanah) ter »Centrala« Fadila Hadžića v izvedbi Sergeja Ferriarja na »Dnevih satire« v Zagrebu, že to so dogodki, ki nepopolnijo delo v matičnem gledališkem prostoru. Da seveda ne omenimo gostovanja predstave »Mandrags« Milosa Nikelina v abnomaškem ciklusu SLG Celje, nastop Jožeta Zupana na Goriškem in Tržaškem in pa prodorno gostovanje predstave »Martin Kačur« Ivana Cankarja - Janeza Povšeta na Poljskem (Varšava, Szečin) oziroma v Švici (Mednarodni festival malih odrov v Bernu).

Kot je bilo objavljeno, so bili odzivi gostovanja na Poljskem in v Švici izredni, saj bodo uprizorili eksperimentalno priredbo Martina Kačurja tudi v Varšavi, odzivi v Švici, objavljeni tudi v tem glasilu, pa so presegli vsa pričakovanja.

Istočasno je Primorsko dramsko gledališče uspešno nadaljevalo delo Mladinskega odra, ki postaja resnični center mladinskega gledališkega gibanja, združuje vse tiste srednješolce, ki se želijo gledališko izpopolnjevati ter skupaj z organiziranimi predavatelji Akademije za gledališče, radio, film in TV smiselno poglabljajo strokovni namen takšnega ljubiteljskega odra.

In slednjič je tu Goriško srečanje malih odrov, ki je s svojimi 7. ponovitvijo ter navezavo kontaktov s festivali v Zemunu, Novem Sadu in v Sarajevu, izjemno poglabilo svoj profil ter intenziviralo prireditve z učinkovito mednarodno udeležbo skupin iz Zvezne republike Nemčije, Švice in Poljske.

V načrtih za sezono, ki je pred nami, je kolektiv Primorskega dramskega gledališča temeljito pretrpel vse dosežene kakor tudi, ugotovitve, položaj, o katerem se nahaja z ozirom na dolgoročni razvoj, o več kot trimesečni posredni uspehi, saj se z njo približuje 10-letnici svojega poklicnega delovanja.

JANEZ POVŠE

Priznana mednarodno
avto-prevoznisko podjetje

LA GORIZIANA

GORICA — UL. Duca D'Aosta 150 — tel. 28-45 — GORICA

PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSNEGA BLAGA

GORICA, Korzo Italija 76
tel. 81-032

TEKNOMEC

PISALNI STROJI — STROJI
ZA FOTOKOPIRANJE — OFFSET
POHISTVO ZA URADE
PISARNISKO POHISTVO
SERVIS IN TEHNIČNA POMOČ

SAM

Cesta GORICA - TRST
tel. 83-873

(nasproti letališču)

Sovodnje - Gorica

— IZDELAVA KOVINSKE IN LESENE OPREME ZA URADE,
TRGOVINE, GOSTIŠČA
— RASTAVA IN PRODAJA POHISTVA
— SESTAVLJIVE POLICE

TVRDKA

LESTAN NICOLÒ

GORICA — UL. Garzaroli 105 — Tel. 81-801

Edini zastopnik za barvne TV sprejemnike SABA, SCHAUB
LORENZ, NORD MENDE, LOEWE OPTA.

V prodaji tudi ostali barvni TV sprejemniki kot GRUNDIG,
BLAUPUNKT, SIEMENS itd.

Specializirana trgovina za Hi Fi naprave: YAMAHA, AKAI,
SANYO, MARANTZ, AR, ADC, AUGUSTA, CORAL, KOSS NAD,
THORENS, WINTPL, REVAL.

Vse v najnovejših tehničnih izvedbah in po najkonkuren-
nejših cenah.

RAZGOVOR S SLIKARJEM IN PEDAGOGOM MARJANOM KRAVOSOM

Umetnost na Tržaškem stagnira

Na Tržaškem ni čutiti nič svežega, čeprav se nove pobude ponujajo
Privilegiran položaj slovenske likovne umetnosti - Med 65 razstavljalci kar 8 Kravosovih učencev - Kravosu prva nagrada v palači Costanzi

Čeprav smo v Trstu in na področju našega sedanjega zamejstva imeli vedno kakega vidnega likovnega ustvarjalca, so ti prej dočakali lepo, celo častljivo starost, kot pa kako javno priznanje, kolikor so kako priznanje sploh dobili. Takšno je bilo pač pri nas vzdušje, ko je bilo pripadanje slovenski nacionalni skupnosti že

fični umetnosti, kar pomeni še toliko več, če upoštevamo dejstvo, da spada slovenska skupno z jugoslovansko grafično umetnostjo v sam vrh svetovne grafične ustvarjalnosti.

Ob tej ugotovitvi je prehod na oceno razmer na Tržaškem malo ne logičen. Žal je mnenje Marjana Kravosa o zadevnih tržaških razmerah dokaj negativno, kar se zdi v nasprotju s splošno trditvijo, da ima Trst izredno veliko likovnih ustvarjalcev, tudi grafičkov. Marjan Kravos meni, da doživlja Trst na tem področju nekakšno stagnacijo, torej mrtvilo, pa čeprav je Trst v neposredni bližini Benetk, ki pomenijo občasno pozitivno in pogosto tudi razburkavo vodo. Na Tržaškem ni čutiti nič svežega, pač pa se tržaška likovna ustvarjalnost oprijemlje preteklosti, ker novih, svežih pobud ni ali bolje, ker jih Trst ne sprejema, tudi tedaj ne, ko se mu ponujajo. To pa je hkrati odraz določenega političnega stanja, vzdusja, ki govori o izredni popularizaciji umetnosti, ki pa ne vodi navzgor, pač pa sledi nekakšni uravnilovki, toda s tendenco navzdol.

Marjan Kravos meni, da bi Trst mogel veliko pridobiti od stikov s sosednjim Slovenijo in tu bi lahko prišlo do tesnejših stikov na deželni ali na občinski ravni. Res je, obstajajo že določeni stiki, ki pa so bolj osebnega značaja in se kažejo pri posameznikih, seveda predvsem med slovenskimi likovniki na Tržaškem, za katere smo že rekli, da jih je veliko in da tudi glede kakovosti veliko pomenijo, saj, meni Kravos, doživlja slovenska umetnost na Tržaškem nekakšen privilegij stikov z visoko kakovostjo slovenske umetnosti v matični deželi.

In ta privilegij, če ga smemo tako imenovati, bi morali Slovenci v zamejstvu negovati in to tako, da bi šli kot tudi izven šole, rekli bi že v vsakdanjem življenju, tako da bi umetnost stopila v naše domove kot nekaj domačega, življenjskega, za kar pa je

potrebno dvigniti kvaliteto raven umetniškega doživljanja, seveda z ustreznimi pedagoškimi in didaktičnimi prijemmi pri slovenskem mlademu človeku, kar se nato prenese v družine, v domove.

Ko smo se z Marjanom Kravosom pogovarjali tudi o njegovih dosedanjih uspehih, o njegovih uveljavitvi na Tržaškem, smo ugotovili, da se je uveljavil na dva načina, in sicer z že omenjenim poznavanjem v palači Costanzi ter z dejstvom, da je na sedanji deželni razstavi grafike od 65 razstavljalcev kar osem njegovih učencev, to se pravi da mladi, komaj 30-letni slovenski grafični mojster, nesebično prenaša bogastvo, ki si ga je nabral na ljubljanski akademiji, na svoje učence, saj se je za letošnjo deželno

grafično razstavo prijavilo skoraj sto tržaških, goriških in furlanskih mojstrov, v tolikšni konkurenci so se njegovi učenci odlično obnesli.

Toda tudi tu moremo in moramo spet povzeti oceno, ki jo daje Marjan Kravos o izredni številčnosti likovnih ustvarjalcev v naši deželi, hkrati pa o splošni nižji ravni, alaj o poprečnosti, s katero se Trst, žal, zadovoljuje, pa čeprav bi moral težiti za tem, da bi se iz tega poprečja dvignil. Dokler pa se Trst zadovoljuje s tem in tako rekoč odklanja velike novosti, bomo ostali pri nizki ravni. Po njegovem mnenju je izhod iz tega v že omenjenih stikih s Slovenijo, s katero je Trst celo geografsko vezan.

FRANC UDOVIČ

Marjan Kravos v svoji delavnici

JOSIP TAVČAR O SVOJIH POMENKIH S POKOJNIM PISATELJEM

Moji spomini na Ignacija Siloneja

Silonejevi spomini na njegova tržaška leta kot urednika komunističnega lista «Il Lavoratore» in na njegovo prijateljstvo s tovarišem Ivanom Regentom ob njegovem zadnjem obisku v Trstu ob uprizoritvi «Prigode ubogega kristjana» v SSG

Ignacija Siloneja sem prvič srečal v Vidmu. Bilo je ob nekem podeljevanju literarne nagrade Moretti, kateremu sem prisostvoval kot literarni kritik naše slovenske radijske postaje.

Po slovesnosti so me povabili na kosilo, ki so ga priredili na čast udeležencem v znanem videmskem hotelu. Naključje je bilo, da so mi dodelili mesto pri mizi, pri kateri je sedel tudi Ignacij Silone. Ko sem ga zagledal poleg sebe, sem bil tako zmeden, da sem komaj zbral moči, da sem se mu predstavil. To pa ne samo zaradi veličine človeka, ki je bila že sama na sebi taka, da me je lahko spravila v zadrego, marveč tudi zaradi njegove mirne molččnosti in, rekli bi, duhovne odločnosti, ki je vela iz njegovega vedenja in ga je vsaj

v mojih očeh takoj napravila nedostopnega.

Priznam, da mi je bilo spočetka res zelo nerodno. Na moje prve besede je sicer odgovoril zelo vljudno, a imel sem jasen občutek, da bi v tistem trenutku najraje ne govoril s menoj ne z nikomer drugim. Toda stvari so se v hipu spremenile, ko sem mu povedal, da sem Slovenec iz Trsta. Razvil se je in z velikim zanimanjem vprašal, kako se nam godi v Trstu. Ko sem mu začel razlagati, kakšni so naši problemi, me je hitro prekinil in rekel:

«Ni treba, da mi pripovedujete o vaših problemih. Poznam jih zelo dobro iz časa, ko sem bil urednik lista «Il Lavoratore» in naj mogoče povem, da je bil Ivan Regent eden mojih najboljših in najdražjih prijateljev iz tistega časa. Kar me zanima, je stopnja nacionalne avtonomije, ki ste jo dosegli v demokratični Italiji.» Povedal sem mu vse, kar mi je prišlo na misel. Sam pa je začel objektivno spominati na svojo tržaško dobo, ko je kot mlad komunist urejal tržaški partijski list in vodil socialni boj proti ostankom reakcionarne avstro-ogrske miselnosti in proti nadutosti in nasilju irendentistov, ki so zmago v vojni takoj izločili z zmago nad proletariatom in se zato čez noč prelevili v vneto zagovornike fašistične ideologije. Presenetila me je še posebno točnost, s katero se je Silone spominjal vseh podrobnosti v zvezi s svojim bivanjem v Trstu, saj ni bil pozabil ne imen prijateljev in sodelavcev ne ulic, po katerih je vsak dan hodil, ne gostin, v katere je zahajal na kosilo ali na politične sestanke. Očitno so bila tržaška leta odločilna v njegovem življenju. Odprla so mu nova obzorja v odnosu med komunizmom in narodnostjo ter med razrednim bojem in kulturno komponento v slovenskem družbenem vedenju. Njegovi vsakdanji stiki s slovenskimi ljudmi in nemško civilizacijo,

ki je bila takoj po prvi svetovni vojni še močno prisotna v Trstu, so ga prav gotovo obogatili z izkušnjami, katerih se je spomnil kasneje, ko je zavzel znano stališče do stalinističnega pojmovanja komunistične revolucije. Vse to sem lahko sklepal ne samo iz zamišljene, skoraj očišče ljubezni, s katero je govoril o svojih tržaških letih, temveč tudi iz njegovih neposrednih namigov na vsebino njegovih tržaških izkušenj in še zlasti na njegove stike z Ivanom Regentom, ki so brez dvoma zapustili globoko sled v njegovi prav tako politični kot kulturni zavesti.

Po končanem kosilu sem napeljal pogovor na njegovo literarno ustvarjanje, ki me je še posebno zanimalo. Toda v moje veliko začudenje, mu je kar v trenutku zmanjkala beseda. O svojem literarnem delu očitno ni rad govoril. Imel ga je nekako za sestavni del svojega življenjskega boja za pravice ponižanih in zapostavljenih in kot mi rad govoril o svojih osebnih zaslugah na političnem področju, tako ni rad govoril o svojih literarnih uspehih. Zato sem kmalu opustil ta argument in mu začel pripovedovati o svojih osebnih izkušnjah na italijanskem Jugu in o ljudeh, ki sem jih tam spoznal med vojno. Moje pripombe so ga zelo zanimale in spet se je razvil. Strinjal se je v marsičem z mano in navdušeno pohvalil del opazovanja človekove duševnosti v odnosu do zgodovinskih resničnosti in do duhovnih vrednot. Na nepričakovano pohvalo me je tako prevzela in hkrati zmedla, da sem celo pozabil prižgati cigareto, ko sem popil kavo. Tega sem se sicer zavedel mnogo kasneje, kar je mojo zmedo še povečalo, saj se mi do tedaj še ni pripetilo, da bi ob kavi pozabil prižgati cigareto.

Pri mizi sva ostala sama. Ko sem to ugotovil, sem hotel vstati, da bi ga ne zadefal preko mize, ki jo je narekovala olika. Toda Siloneju se nikamor ni mudilo. Vprašal me je, kako je z našim gledališčem, o katerem je slišal samo dobro, in izkoristil sem priložnost, da ga vprašam, kakšni so njegovi pogledi na gledališko zvrst. Odgovoril mi je, da mu dialog zelo leži in da ga v starih letih še bolj cenil kot v mladih, v katerih je človek več po svoji vihravi naravi bolj nagnjen k monologu, to je k izpovedi. Omenil je v tej zvezi svoj najnovejši roman v obliki dialoga in sicer «Prigode ubogega kristjana», ki jo je prav tedaj v skrajni odskri priredil uprizorilo Stalno gledališče v Aquili. Ker se mi je zdelo priložnost ne samo ugodna, temveč tudi nepopolniva, sem ga takoj vprašal, če bi dovolil, da bi tudi naše gledališče vključilo «Prigode» v svoj repertoar. Privolil je brez obolevanja in prav tako brez obotavljanja soredil mojo ponudbo, da bi bil naš gost na premieri.

Ko sva se končno ločila v že popolnoma prazni jedilnici hotela, sem bil tako srečen, da se sploh ne spominjam, kako sem privozil nazaj v Trst. Slišal sem, da me je že to prvo srečanje s Silonejem tako obogatilo, da bo ostalo v mojem življenju kot nepozaben dogodek, na katerega se bom v prihodnosti lahko vedno z uspehom skliceval, ko mi bo zmanjkala vera v človeka.

Videla sva se spet ob tržaški premieri «Prigode ubogega kristjana». Šel sem ga iskat v hotel in nadaljevala sva pogovor, kot da sva ga prekinila nekaj mudi preji. Zanimalo me je, kdaj izvedel, kaj je vse doživel v škričnem prebivanju in na dolgih potovanjih po svetu in iskanju pravice za italijanski narod, ki je trpel pod fašistično peto. Toda sva moja vnetja prizadevanja, da bi ga pripravi na obujanje spominov na tista leta, so se žal izjalovila. Izmiškal se je vsem mojemu poskusu in se vemer vrnal k svoji mladosti na rodni zemlji v Abrucchi ali k tržaškemu letom, ki jih je še tako jasno hranil v spominu. Ko sem ga kasneje peljal po Trstu proti Kulturnemu domu, me je večkrat prekinil in z roko pokazoval na to ali ono mesto, kjer se je sestajal s slovenskimi in italijanskimi prijatelji ali kjer se je zvečer po delu sam sprehajal in razmišljal o svoji usodi. Predstava mu je bila zelo všeč. Imel je sicer nekaj pripomočkov, ki na so se v glavnem nanašale na odrosko priredbo, v kateri so njegovi «caponi» premalo izstajali. Dodal pa je takoj, da so emke pripombe veljale tudi krstni predstavi v Aquili in da res ni bilo mogoče postaviti na oder celotnega romana, saj bi uprizoritev originalnega besedila trajala vsaj devet ur. Nobene pripombe pa ni imel na račun igralcev in režije. Izjavil je v tej zvezi, da ga je

Sl. Ru.

ODKRIVANJE GROZOT NACISTIČNIH TABORIŠČ

«ARHIVI UPANJA»

Iz dosjejev Mednarodne poizvedovalne službe v Arolsnu v ZR Nemčiji sta avtorja Marc Hillel in Clarisse Henry zbrala gradivo za svojo pretresljivo knjigo

Francoskega avtorja in publicista Marca Hillela slovensko be-roče občinstvo že dobro pozna, saj je njegova knjiga «V imenu rase» izšla že v slovenskem prevodu in nam je že takrat pretresljivo, dokumentarno in tudi dobro napisano živo in nevsakdanje orisalo problem tako imenovanih «ukradenih otrok», nacističnega genocida, ki si ga tudi najbolj razgnete glave v svoji pošastni domisljaji sploh ne bi bile mogle niti izmisliti, kaj šele izjavljati, kar so storili nacisti med drugo svetovno vojno po okupiranih deželah, med njimi tudi pri nas v Sloveniji.

Sedaj je založba Borec iz Ljubljane v prevodu Franceta Šušteršiča predstavila drugo delo tega publicista pod dokaj nenavadnim naslovom «Arhivi upanja». Delo je avtor napisal s sodelovanjem Clarisse Henry in je v uvodu takole označil genezo in namen tega svojega dela:

«Prvokrat sva se srečala z ar-

hivi upanja» v mesecu februarju leta 1973. Iz poklicnih razlogov sva namreč prišla proučevati dosjeje Mednarodne poizvedovalne službe, ki posluje pod pokroviteljstvom Mednarodnega odbora Rdečega križa v Arolsnu, mestecu v Zvezni republiki Nemčiji, v no-krajini Cassel.

Resnici na ljubo morava priznati, da sva si bila na jasno o pomembnosti te službe — ne gleda na to, kakšno vlogo ima za stotne soče ljudi, ki jo vsako leto do-čejo na pomoč — šele dolgo po tem prvem bivanju v Arolsnu... Kajpak, ob najhujši zapostavitvi obiskih sva na lastne oči videla obudovanje vredno poizvedovalnost dvesto petdesetih nameščenec — večina je Nemcev — ki delajo pri tej službi, da bi pomagali preživeli žrtvam koncentracijskih taborišč. Vendar takrat še zdaleč nisva pravilno cenila opozorila, ki sva ga slišala iz ust direktorja te službe gospoda de Cocatrixa: «Vsi ljudje vedo za tragedijo množičnega interniranja, ki je grozotno pretresla naš čas. Malo jih pa ve za Mednarodno poizvedovalno službo, edinstveno po-izvedovalno službo, edinstveno po-izvedovalno službo, ki že trideset let opravlja v tišini nadse človeko-ljubno poslanstvo.»

Sele potem, ko je v januarju 1975 izšla naša knjiga o usodi otrok, ki so jih selekcionirali Him-mlerjevi esesovci s ciljem, da bi zagotovili vladavini nacistične Nemčije večno prihodnost (to je delo, ki je, kot smo že omenili, izšlo leta 1976, v prevodu prava-tako pri založbi Borec), sva spoz-nala, da je ta ustanova še kaj drugega kot čudovita biblioteka v službi zgodovine. Videla sva tu-di, da za stotisoče ljudi vseh sta-rosti in porekel konec vojne še ni pomenil konca tragedije.

Veliko, zelo veliko je namreč tistih, ki so še zmeraj potrebni pomoči, čeprav je od takrat mi-nilo že več kot trideset let. Ker je bila njihova ječa neznanost, ste-tilni bilni interniranci niso mogli do-seći, da bi jim priznali pravice in so zato pobledeli; ker so ne-kaj skrivnih ječ odkrili strokov-njaki v Arolsnu šele pred kratkim, je mnogo žrtve umrlo v miselnosti; ker preživeli niso pustili za se-boj nobenega sledu v taboriščih smrti, danes čakajo, stari in bolni, ostanki iz arhivov upanja, ki bi jim omogočili priti do pokoj-nine, edinega sredstva, da bi lah-ko spodobno preživeli zadnje dni življenja, na tisoče ljudi piše Arolsen, ker niso še obupali, ker še zmeraj pričakujejo, da bodo na-šli mater, očeta, otroka, moža, družino.

Po zastli knjigi V imenu rase sva prejela kup pisem od oseb, ki jih je tako ali drugače prizade-la drama nepričakovanih in ne-slutnih razsežnosti. Moralna dol-znost nama je velevala, da pre-slej, ki so bile naslovljene na nas, pošljeva k arhivom v Arolsen. Za enega izmed prosilcev, ki sva nanesla naletela po naključju — to je Dieter C., ki ga bo bra-lec srečal v tej knjigi — je Med-narodna poizvedovalna služba na-tisnila čudež. To je eden izmed tisočih.

To delo je bilo napisano in je izšlo, v počastitev te ustanove. Nemara se bo ob branju strani tega pričevanja porodilo nekatere novo upanje, morda posled-nje, ki sta zapisala v uvodu k tej svoji knjigi naša avtorja.

In zares. Ko bereš njuno knji-go, samo strmiš, kakšno fabulisti-kakšen neprekosljen in neopovr-gnjen činitelj v usodnosti človekovega življenja je lahko življenje sa-mo. Ko namreč sledimo delu življenja in načinu raziskovanja tega edinstvenega instituta na svetu, si ne moremo kaj, da bi se danes, toliko desetletij po-koncu druge svetovne vojne ne zaplasi, da se vojna čustveno-ljudski dejansko še ni končala klub vsajkemu formalnemu kon-cu v majskih dneh 1945. leta.

Ustanova v Arolsnu, v nekem smislu dokaj anonimna in nepri-znana v domovini nacizma, je v vsem svojem večdesetletnem ob-dobju dela storila neverjetne ču-deže, saj slovi danes kot svoje-vrsten muzej in arhiv o vseh nemških esesovskih taboriščih smrti, kjer se je znanstveno o-člo strogo povezovalo tako tesno s entuziazmom in humanizmom, kakršnega kaj malo zasledimo v za-hodnem svetu. Če del-stvo, da imajo tam zbranih ču-de, inštrideset milijonov kartic, pri-ča po svoje o tem gigantskem delu, ki ga opravlja sorazmerno malo ljudi, a vendar znajo in utogetno še vedno pomagati mar-sikom.

Knjiga nas dalje dobro sezna-ja ljudi o sodelovanju ustanove v Arolsnu s državami, kjer so nacisti najbolj divjali in v la-ji ljudi v svoja taborišča. Avtor-ja našla tudi dokaz poha-tilnih besed za Jugoslavijo in nje-no sodelovanje in privrževnost tudi s pomočjo tukašnih virov in dokumentov pomagati pri de-lu ustanove.

Knjiga torej v svoji vsaj raz-sežnosti in naravnost romanski-napetosti še zdaleč ni suh znanis, kajti s svojo širino čaleč pre-se-ga okvir samega, malce simboli-čnega naslova. Povsod iz knjige je čutiti odločno avtorjevo na-sprotovanje vsem oblikam fašiz-ma, razizma in nacizma ter se-mu tistemu, kar se v dandanaš-nji povojni Nemčiji preprečuje mladim generacijam, da bi se lahko seznanile z resnično podo-bo nemškega nacizma, ki soči za-gotovo med največje zlo na-sega stoletja.

D. Z.

NAŠ NOVI PODLISTEK

Nekoč bo lepše

Ko smo se v preteklih dneh srečali s pisateljem Miškom Kranjem na proslavi njegove 70-letnice in ob izidu njegove najnovejše knjige «Oče in sin», ki jo je izdala Državna založba Slovenije, nam je prišlo na misel, da bi tudi Primorski dnevnik na nek način počastil njegovo življenjsko jubilej. Predlagali smo mu, da bi v podlistku ponatisnil katero od njegovih starejših del in ga tudi proslavi za nasvet oz. za predlog, če seveda sprejema našo zamisel.

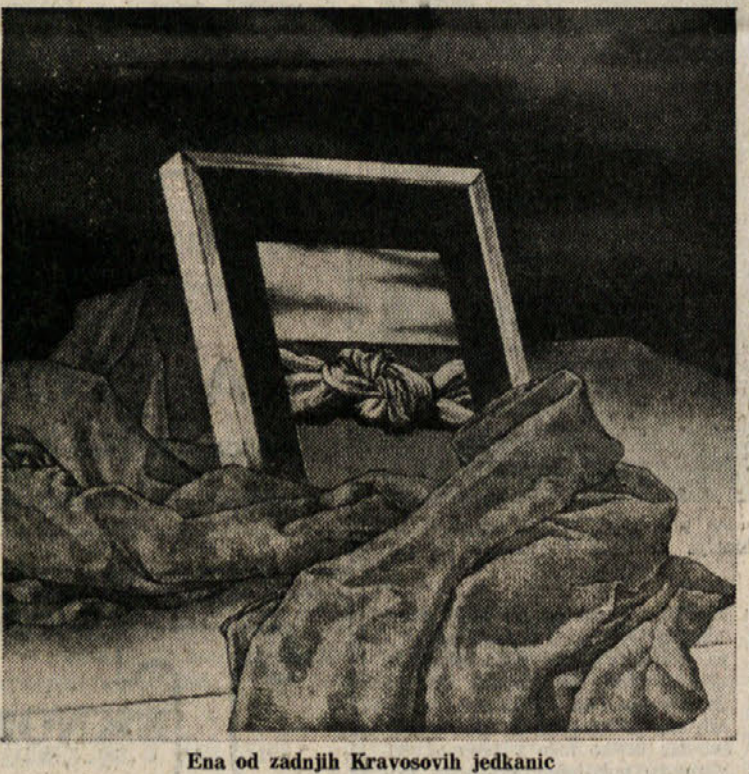
Takoj je bil za to, kot je bil že pred deljimi leti, ko nam je rade volje dovolil ponatis čudovite pravilice «Povesti o dobrih ljudeh». Malo je pomislil in dejal: «Kaj, ko bi se oddelili za knjigo «Nekoč bo lepše».

Izšla je že leta 1954 pri mariborski založbi Obzorja in je menda sploh ni več na trgu. To bi bilo nekaj za objavljanje v nadaljevanjih, ker zgodba vleče, Sicer pa gre za dve noveli: Nekoč bo lepše, po kateri je knjiga naslovljena, in za življenje ima dve strani.

Tako pravi v prvi noveli pisatelj:

«Je že tako, tudi v življenju je treba kdaj pa kdaj kaj priviti, popraviti, treba ga je kdaj pa kdaj pogrniti v tek. Se vedno je tako, da si moramo ljudje pomagati sami, kakor bo najbrž tudi vedno ostalo. Lepše je takšno življenje in ni nikakega dvoma, niti malo skrbi, da nekoč ne bi bilo lepše... Veliko vero je treba imeti v svojem sreću, in če si potem otrok ali starec...»

Podlistek «Nekoč bo lepše» bomo začeli objavljati v sredo,

Ena od zadnjih Kravosovih jedkanic

NOVA POVEZANA IZDAJA TREH NOVEL IN DRAME

Miško Kranjec: OČE IN SIN

Ob sedemdesetletnici slovenskega pisatelja Miška Kranjca je Državna založba Slovenije izdala knjigo Kranjevega dela pod naslovom Oče in sin. Ne gre za novo delo, kar je škoda. Pač je za založbo pod omenjenim naslovom izdala tri novele Miška Kranjca in njegovo dramo in knjigi dala nov naslov. Tako se je na slovenske knjizne police uvrstila že ne vem kolikera Kranjeva knjiga, od katerih jih je samo pri Državni založbi izšlo kar devet. Primorski dnevniki o počastitvi Miška Kranjca pri-neseš obširno poročilo. Objavljen je bil tudi sestavek profesorja dr. Franca Zadravca, napisan ob pisateljevem življenjskem jubileju, v katerem je profesor na kratko orisal Kranjevo literarno pot in karakteriziral osnovne elemente pisateljevega umetniškega snovanja. Tudi ni treba, da bi tu ponavljali to, kar so že v teh dneh zapisali o Mišku Kranju vsi slovenski časniki in revije: da je Miško Kranjec velikan v sodobni slovenski literaturi, da je vedno imel korenine v preprostem slovenskem ljudstvu, da je bil in je ostal ljudstvo in same-mu sebi zvest in bil v vsem svo-jem delu odkrit, veder, preprost in angažiran pisatelj, rapsoed-izane prekmurske zemlje in nje-nih ljudi. Naj zato samo zabe-ležimo le izid njegove najnovej-

še knjige, s katero je Državna založba, sicer bolj ad hoc, pa vendar dostojno počastila pisateljevo jubilej.

Knjiga, ki je pred nami, pri-náša tri novele: novela Južni ve-trovi je izšla že leta 1935, nove-la Zenitev Matije Berdena je bila prvič objavljena leta 1940. Pred šestimi leti je nastala no-vela Matija Berden na pikniku. Tem trem novelam je dodana Kranjeva drama Pot do zločina. Gre torej za to, da se v vseh teh delih pojavlja ime Matije Berdena, ki ima v Kranjevi li-teraturi opazno mesto, podobno kot Naci Koudila. Toda Berden je tip človeka, ki hoče obogati-ti, ki se hoče povzpeti na druž-beni lestevici, ki za to ne izbira sredstev, ki hoče postati gospod, ne pa ponizan hlapec, medtem ko je Naci Koudila njegov anti-pod, človek iz ljudstva, ki hoče ujaviti v življenju nov red, ki je neke vrste revolucionar, ki kajneze bogatine in podpira re-veže, pri tem pa ga stalno pre-ganja oblast. In Zadravec je v svoji karakteristiki pisanja Miška Kranjca in berdenovstva za-pisal tudi sledeče: Gre za delo človeka, ki ga pisatelj spremlja več desetletij. Njegov karakter in njegov razvoj je lahko popi-sal v krajši, novelisti in dramski obliki. Berdenovstvo je življenje

brez dobrote, brez ljubezni, je hladnokrvno, racionalno, nasilno preseganje svojega okolja, je brezobzirni pohod k bogastvu, o-blasti in moči, pa tudi zanikanje lastnega potomstva, zatajevanje domovine, razpad narodne iden-titete je skratka uničenje lastne osebnosti v imenu moči, ki jo daje kapital. Kranjec nas s temi deli opozarja tudi na dokaj hudo ceno, ki jo še vedno plačujejo naši ljudje, ko služijo tujcem za devize.

Razumljivo je, da zato omenje-ne tri novele skupaj z dramo, v katerih vsaj nastopajo iste glav-ne osebe oz. vsaj Matija Berden in njegov sin Matija mlajši, tvo-rijo neko zaokroženo celoto, ki je vsaj idejno in problemsko ce-lota in ki so zato našle svoje mesto v skupni knjigi. Tej je dal pisatelj nato nov naslov, ker gre dejansko za zgodbo očeta in sina in za njuno usodo. Dve od teh del obravnava predvno usodo, zadnji dve upovjono. In najbrž je z zadnjo novelo krog pričevanj o Berdenu zaključen. Kajti Berden, ki je emigriral, pride domov samo se na izse-liški piknik, ker si je njego-va ameriška hčer zatekla videti Evropo in spoznati svojo polse-stro, učiteljico v Prekmurju. Ber-den nima več kaj iskati v stari domovini in sam pravi, da se ne bo več vrnil.

Skoda, da knjiga nima spremne besede o Mišku Kranju in o berdenovstvu, ki ga obravnava objavljena dela. Morda je tako pogrešila tudi Mladinska knjiga, ki je v počastitev pisateljevega življenjskega jubileja že lani iz-dala avtobiografsko pričevanje Mladost v močvirju. Sicer pa je pisatelj še aktiven in še vedno deli opozarja tudi na dokaj hudo ceno, ki jo še vedno plačujejo naši ljudje, ko služijo tujcem za devize.

Sl. Ru.

DANES V PAZINU - V OSRČJU PREROUJENE DEŽELE

Svobodna Istra slavi ob 35-letnici sklepa o priključitvi k Jugoslaviji

Polnih 35 let je od onih slavnih dni našega boja, ko so bili v žaru splošnega ljudskega upora in v je- ku socialistične revolucije, ki sta jo vodila Komunistična partija Jugo- slavije in tov. Tito, v srcu Istre sprejeti zgodovinski sklepi, s kate- rimi je ljudstvo teh krajev izrazilo svojo stoletno težnjo in odločenost, da se za vedno združi s Hrvatsko v skupni domovini novi Jugoslaviji.

«Bila je to zmaga stoletnega boja izmučenega naroda za nacionalno in socialno svobodo. Bila je to zma- ga, ki se je na teh tleh mogla ure- sniti edinele v skupni antifašis- tični borbi Hrvatov in Slovencev v socialistični revoluciji, ki so si jo pod vodstvom KPJ in tov. Tita priborili vsi narodi in vse narod- nosti naše dežele.»

«V onih dneh so se začeli najlep- ši in najbolj slavni dnevi v zgo- dvini Istre in vseh združenih krajev. Prvič po stoletnem trpljenju, sporih in neprestanem sčuvanju na med- sebojno sovražstvo so na teh tleh Hrvat, Italijani, Slovenci ter pri- padniki ostalih narodov in narod- nosti začeli skupno in složno, v brat- stvu in enotnosti graditi novo ži- vljenje. S svojim požrtvovalnim de- lom so dosegli veličastne uspehe, s svojimi žulji so spremenili podobo tega dela domovine. Tako dežela sama, kot njeno ljudstvo sta doži- vela doslej neslučen prerod. Vsi ti veliki uspehi pa so bili možni le za- radi vztrajne graditve novih družbe- nih, odnosov socialistične samoupra- ve.»

S temi besedami republiški odbor za proslavo 35-letnice združenja I- stre, jadranskih otokov in Zadra s matično domovino poziva v svojem proglasu prebivalstvo Istre na da- našnje slavlje, ko bodo v središču I- stre, v Pazinu proslavili 35-letnico zgodovinskih sklepov, ko so 13. in 25. septembra 1943 po zloni fašis- tične Italije predstavniki KPJ in antifašistične fronte ter delegati istrskega ljudstva sklenili, da se I- stra, Reka, Zadar, Cres, Lošinj, La- stovo in drugi otoki pridruživajo svo- ji matični domovini Hrvaški in z- njo novi Jugoslaviji.

Kadar v proglasu beremo o veli- častnih uspehih, ki so bili v Istri in na vsem osvobodjenem področju doseženi od osvoboditve do danes, nimamo v mislih le velikih in vsa- komur očitnih del, kot so nastajajo- či predor pod Učko, izredni turistični potencial vzdolž istrske obale in v Kvarnerskem zalivu, velikanskih uspehov reških in puljskih ladjedel- nic, ki so se razvile v ogromna po- djetja, v katerih se gradijo tudi več- storišniški plovi objekti, pač pa imamo v mislih tudi tiste drob- ne rezultate in tiste podatke, ki iz- pričujejo velik napredek, pa če- prav se ti rezultati čisto niti ne opažajo, ko pa človek na vse to gle- da le bežno in z vrha.

Pred osvoboditvijo, torej pred 32 leti je nacionalni dohodek na tem področju znašal od 150 do 170 do- larjev na prebivalca in to v smi- slu meril, ki jih upoštevata OZN. Da- nes, v novi stvarnosti pa znaša vrednost nacionalnega dohodka na prebivalca na tem področju že 3136 dolarjev. Samo ob sebi se ra- zume, da imamo tudi tu in tudi se- danj večje razlike, kajti na Buzet- ni, ki je trenutno še najbolj zaosta- lo področje, je znašal lanskoletni nacionalni dohodek 2291 dolar- jev na prebivalca, v Bujšćini so dosegli lani že nacionalni dohodek v vrednosti 3561 dolarjev, na Cresu in Lošnju so že presegli 4000 dolar- jev, v Rovinju so dosegli 4010 do- larjev, vtem ko je znašal na Reki nacionalni dohodek že 4545 dolar- jev, kar je tudi razumljivo, saj ima Reka veliko industrijo, veliko pri- stanišče, tako da so ekonomske strukture na tem področju že tesno gneteje in iščejo novih prostorov na bližnjem otoku Krku, kjer gra- dijo več velikih objektov.

In še nekaj podatkov, ki govorijo o velikem napredku:

Za Istro smo že rekli, da je u- stvarila velikanski turistični poten- cial. Isto velja za opatijsko podro- čje. Samo na tem področju bodo v letošnji turistični sezoni imeli toli- ko tujega prometa, da bo prišlo v deželo pol milijarde dolarjev tujih plačilnih sredstev.

Da bi ne govorili le o ekonomiji, bomo navedli zelo zgovoren podatek z drugega področja. Na področju teh devetnajstih komun ni bilo pred vojno niti enega otroškega vrtca, danes jih je 150. Res je, tudi to je š. premalo, toda ne bo dolgo, ko bo zadoščeno vsem potrebam.

Nadaljnji prav tako zgovoren po- datek: pred 32 leti, ob koncu vojne, je na vsem tem področju prišel po en zdravnik na približno deset tisoč prebivalcev, leta 1976 pa je prišel po en zdravnik na samih 537 ljudi, to se pravi, da je to področje do- seglo raven najbolj razvite Evrope.

In ko danes ugotavljajo te lepe uspehe, ki so plod velikih naporov in zavzetosti, se pobudniki in ustva- rjalci te stvarnosti s ponosom, pa tudi z drobcem nostalgije spomi- njajo tudi onih velikih dni, onih ve- likih dogodkov, ki so Istro speljali na novo pot, v »vobodo in sociali- stično revolucijo. Ljubko Drndić, ki je po rodu Istran, a je v dobi fa- šizma živel s starši v Splitu, je kot mlad komaj 22-leten visokošo- lec prišel v Istro, v Karlobožo že no- vembra 1941, kamor ga je poslala KP Hrvatske, da bi vzpodbujal ljudi k upor. In v tem je skupno z drugimi sodelavci v celoti uspel. Danes se Drndić onih zgodovinskih pazinskih dogodkov izpred 35 let spominja takole:

«V Pazinu sem prišel 12. septem- bra skupno z Antonom Rasporjem, Stefanijem Ravnič in Vjekoslavom Stranićem. Tu sem se srečal z Joa- kinom Rakovcem in nekaterimi dru- gimii tovariši. Koj smo se sestali, da bi proučili stanje in dogajanja, ki so se vrstila z izredno naglico. Ker

nismo mogli čakati na navodila, ki bi prav gotovo prispela prepozno, smo sklenili, da je treba sklicati za naslednji dan narodnoosvobodil- ni odbor na zasedanje. Sestali smo se v zgradbi, kjer je do pred dne- vi bilo poveljstvo karabinjerjev... Meni je bila poverjena naloga, da sestavim tekst proglasa, ki je bil na- slovljen na istrsko ljudstvo, da bi mu sporočili, kar je sklenil razši- rjeni narodnoosvobodilni odbor in sicer o združitvi istrskega poloto- ka matični domovini. Zasedanje se je začelo 13. septembra okoli pol- dne. Zasedanja so se udeležili člani okrožnega narodnoosvobodilnega od- bora, vodstvo okrožnega komiteja KPJ za Istro, vodilni predstavniki italijanske mladinske organizacije in drugi.»

Ljubko Drndić je imel tudi čast, da je zbranemu ljudstvu na teden- njem Trgu Garibaldi v Pazinu pre- bral proglas. Še danes se Drndić spominja, kako je bilo tudi njemu, ki je bil viden stikov z istrskim člo- vekom, saj je kot aktivist in illega- lec prekolovratil ves polotok, tesno pri srcu, tako da se mu je v začetku glas tresel in da so se mu tresle tudi roke, nakar se je opogumil in vse je prav steklo. «Na koncu pa je sledilo močno in dolgo ploskanje, ki je pomenilo soglasno odobrava- nje sprejetega sklepa,» se Ljubko Drndić dobesedno spominja onega dogodka.

Danes bo v Pazinu zaključno sla- vlje ob 35. obletnici teh zgodovin- skih dogodkov. Vendar se razna slavlja vrstijo že teden dni in več, saj so 35-letnico priključitve Istre in Kvarnerskih otokov ter Zadra pred dnevi proslavili že tudi v Za- grebu, prav tako na Reki za skup- nost reških občin, v Splitu na zase- danju predstavnikov delmatinskih občin, pred tednom dni pa so v Zminju proslavili 35-letnico ustano- vitve Prve istrske brigade, pred dnevi so v Pazinu v Parku velikih ljudi odkrili spomenik pesniku

borcu Vladimiru Nazorju, od če- trtka do sinoči pa so v okviru ka- tedre čakavskega sabora imeli 9. pazinski memorial, na katerem so bivši vodilni borci istrskega naro- dnoosvobodilnega boja in zgodovina- rji obravnavali tedanja dogajanja v Istri in v svetu, in sicer v skup- no kakih štiridesetih referatih in di- skusijskih posegih.

FRANC UDOVIČ

• Ignacija Siloneja

(Nadaljevanje s 6. strani)

se odzval njegovemu vabilu. In ni mi žal. Karkoli bi dodala ti- stemu magičnemu trenutku pred hotelom, bi bilo najbrž odveč in bi verjetno skvarilo duhovno ta- jino najin odnosov.

Po njegovi smrti ga tako imam v spominu nedotaknjene. Toč- no takega, kakršnega sem ga hotel imeti po slovesu pred ho- telom in kakršen izhaja iz be- sed, ki jih je napisal ob premie- ri «Prigode»:

«Ni bistveno različna narava zla, ki v našem času tare sko- raj vse politične in socialne strukture, razširte od neskladija med svojimi načeli in svojimi dejanji. V temeljnih listinah vseh institucij se namreč razglašajo za svete človečanske pravice e- nakost državljanov, bratstvo, svo- boda in mir, bolj ali manj po- vsod pa se v imenu državnih interesov praktično opravičuje nasprotno: rasizem, suženjstvo, revščina, cenzura, vojna ali vo- jaška zasedba drugih dežel. Iz tega izhaja slaba vest, ki raz- žira naš čas, in mladinsko pro- testništvo ima svoje pravo o- pravičilo kot upor proti pokvar- jeni družbi.»

SKUPŠČINA OBČINE IN DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE OBČINE

RADOVLJICA

iskreno čestitajo ob 35. obletnici zgodovinskega sklepa AVNOJ o priključitvi Slovenskega primorja, Istre, otokov in Zadra k matični domovini

Lep pozdrav vsem zamejskim Slovcem in bralcem PRIMORSKEGA DNEVNIKA

SKUPŠČINA OBČINE PTUJ in DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE OBČINE PTUJ

čestitajo vsem delovnim ljudem in občanom ob 35. obletnici odločitve o priključitvi Slovenskega primorja, Istre in otokov k matični domovini

TOZD ELEKTRO GORICA NOVA GORICA, b. o.

- razdeljuje in prodaja električno ener- gijo;
- projektira, gradi, vzdržuje in izvaja re- konstrukcije objektov in naprav za pre- nos, transformacijo in razdeljevanje e- lektrične energije, električne instalacije v industriji in stanovanjih, strelovodne naprave ter javno razsvetljavo;
- opravlja razne storitve v ključavničar- stvu in elektromehaniki.

Z željo, da se nadaljuje gospodarsko sodelovanje delovnih organizacij Skupno- sti občine Reka in Slovenskega primorja z gospodarskimi operaterji iz vrst jugosla- vanske manjšine v Furlaniji - Julijski kra- jini se pridružuje jubilejni proslavi 35. o- bletnice zgodovinske odločitve o priklju- čitvi Istre, Slovenskega primorja, Reke, Zadra in otokov k matični domovini.

PRIVREDNA KOMORA RIJEKA

metalka ljubljana n. sol. o.

prodaja prodaja izvažaizvaža uvažauvažazastopazastopa proizvajaproizvajaproizvajaproizvaja

Zelo žive priprave za kraško ohcet

Dekleta pripravljajo cvetje - Ženin že vabi - Fantovska in deklščina bosta v četrtek - Vabljeni so narodne noše - Tudi kraški gostinci se pripravljajo

V repentabski občini je te dni vse živahno. Komaj teden dni nas loči od kraške ohceti in zato je razumljivo, da je treba s pripravo začeti že v četrtek, ko bo v Repnu fantovska, na Colu pa deklščina. Dekleta so že napravila papirnate živopisane rože, s katerimi bodo

tovska, saj računa, da bo iz Doline in okolice prišlo več kot sto povablencev, med njimi tudi pevski zbor in dolinska godba. Obeta se torej vesela in hrupna fantovska, saj bodo isti večer nastopili tudi člani tržaške folklorne skupine «Štu ledi» in narodno zabavni ansambel «Taimis».

Pri organizaciji letošnje ohceti se pozna odzornost prežodaj umrle velike matere Štefanije, ki je prejšnja leta tako mojstrsko vodila cerimonial. Letos je organizacijo prevzela mlada Vesna, ki je okoli sebe zbrala nekaj dobrih pomočnic in pomočnikov, tako da smo lahko prepričani, ne samo da bo tudi letošnja ohcet dobro uspešna, temveč da se bo tudi tradicija ohranila.

Pa pogledimo sedaj še podroben program letošnje kraške ohceti. Rekli smo že, da bo v četrtek, 28. septembra, fantovska v Repnu in deklščina na Colu. Obe družbi se bosta zvečer znašli na repenskem trgu, kjer bodo zadnjič zaplesali v «lelih stanju». V petek ne bo posebnega programa, zato pa bo v soboto prevoz bale (tu naj omenimo, da so domačini končno dobili toliko iskanega vola) in potem na repenskem trgu ples, za katerega bo igral narodno zabavni ansambel «Lojze Furlan». V nedeljo, 1. oktobra, bo ob 10. uri poroka v repentabski cerkvi, od tam pa bodo ohcetariji in vsi, ki bodo obličeni v narodne noše, odšli v povorki do restavracije «Furlan», kjer bo tradicionalna zakuska. Od

tod bo nato šla povorka v Repnu do «kraške hiše», kjer bo predaja neveste, potem pa bo v restavraciji «Križman» poročno kosilo. Tu naj omenimo, da bodo ta dan v vseh repentabskih gostilnah servirali kraško poročno kosilo, ki je tako sestavljeno: juha z domačimi rezanci, kuhana govedina in klobasa z zeljem in krompirjem, pečena teletina in cvrti piščanec s solato ter kuhani štruklji. Gostilničarji so se zmenili, da bo cena tega kosila povsod enaka in sicer 9.000 lir za kosilo.

Toda kraška ohcet se ne bo končala s kosilom. Popoldne bo kraški par odprl ples, ki se bo nato

nadaljeval pozno v večer. Za to priložnost bo igral priznani slovenski narodno zabavni ansambel «Lojze Slak s vojnimi pevci».

Zadruga «Naš Kras» pa bo v četrtek, 28. t.m., odprla v Kraški galeriji še posebno razstavo lesne obrti na Krasu, ki jo pripravljajo ljubljanski etnografski muzej.

V teh dneh bodo naredili tudi plakati z vabilom na kraško ohcet, zadruga «Naš Kras» pa je poskrbela še za posebne priložnostne značke, ki bodo v spomin na ohcet — po drugi strani pa bodo tudi pripomogle, da bodo organizatorji lahko vsaj delno krili velike stroške.

Darila za letošnji kraški par

Novoporočenci, ki se bosta poročila na letošnji kraški ohceti, sta prejela naslednja darila: Narodno nošo za nevesto — darilo občine Repentabor. Narodno nošo za ženina — darilo SKGZ. Čevlje za ženina in nevesto — darilo trgovine čevljev Malalan z Opčin.

Poročna prstana — darilo zadruga «Naš Kras». Poročno potovanje (en teden na Palmi di Mallorca) — darilo zagrebške turistične agencije «ATLAS».

Poročni šopek za nevesto — darilo cvetličarne Švagelj z Opčin. Poročni kolač — darilo pekarnice Čok z Opčin. Srebrno sliko — darilo zlatarne in urarne Malalan z Opčin. Poročno kosilo — darilo restavracije Križman z Repna. 15 kg konfeto — darilo trgovine Škabar z Opčin. 100 litrov vina — darilo Kmečke zveze.

Če želi še kdo kaj podariti letošnjemu kraškemu paru, naj — prosimo — to sporoči na telefonsko številko 60 261.

POZIV NARODNIM NOŠAM

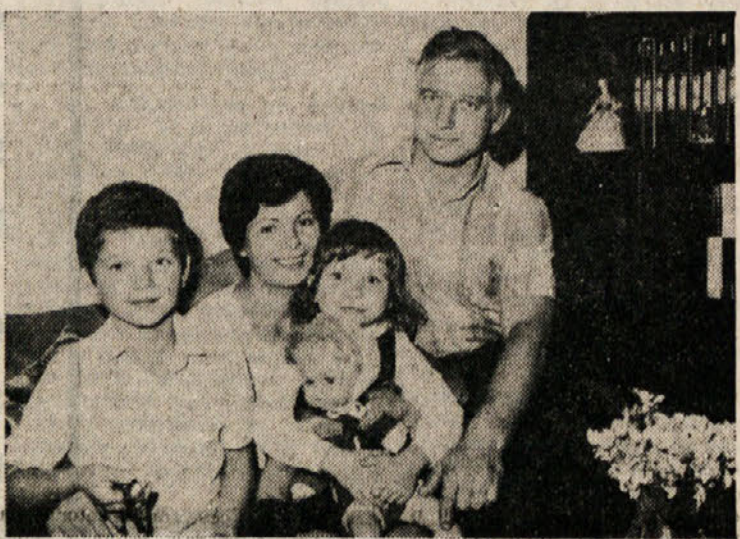
Lastnice narodnih noš prosimo, da se v čim večjem številu udeležijo letošnje kraške ohceti, ki bo v nedeljo, 1. oktobra. Zborna mesta je ob 9.45 pri repentabski cerkvi. Če katera narodna noša nima prevoznega sredstva, in se zaradi tega ne bi mogla udeležiti ohceti, naj to javi na telefonsko številko 60 261. Zadruga «Naš Kras» bo v takem primeru skušala v okviru možnosti poskrbeti za prevoz do Repentabra.

Dosedanji zakonski pari s kraške ohceti in njihove družine

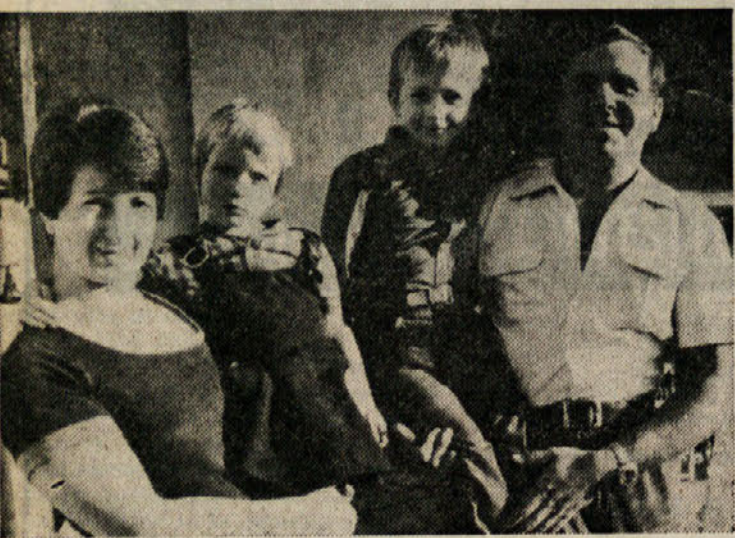
Prvi zakonski par, ki se je odpravil na novo življenjsko pot na kraški ohceti, sta Mira Piščanec in Angel Krmeč. Živita v našem mestu v Ul. Elia, tam nekje na polovici Ulice Commerciale. Vzela sta se pred 10 leti in se je njuna družina v tem času povečala za dve prisični deklici. V era je stara 8 let, Tanja pa 6. Prva obiskuje tretji razred, druga pa se je vpisala v prvi razred

Angel Krmeč je po poklicu plekar. Njegova žena Mira je bila pred poroko uradnica, sedaj pa je le gospodinja, saj ji kot gospodinjini in materi dveh otrok prav gotovo ne manjka dela. Oba sta aktivna člana tržaškega Slovenskega planinskega društva. Močno ljubita naravo in ljubezen do našega Krasa sta prinesla tudi na svoja otroka. Na lepo poroko imata še danes lepe spomine.

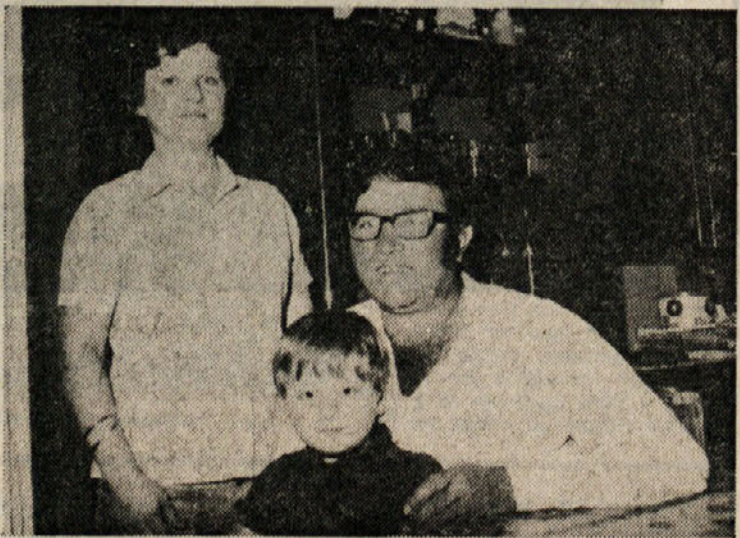
Na drugi kraški ohceti leta 1969 sta si obljubila večno zvestobo domačinca Mira Križman iz Repna ter Križan Božo Sedmak. Zakonca živita na močevnem domu v Križu, pri Belekotih po domače. Tudi zakonca Sedmak imata dvoje lepih otrok. Sinček Marko je star 8 let in obiskuje tretji razred slovenske osnovne šole v Križu, hčerka Nataša, ki je stara 5 let, pa hodi še v otroški vrtec

in bo prihodnje leto začela zares. Božo Sedmak je po poklicu mehanik. Zaposlen je pri neki tvrdki v mestu, toda ne izgubi niti ure prostega časa, ki ga izrablja za obdelovanje vinograde, kjer prideluje odlično vino, seveda le za domačo rabo. Tudi Sedmakova Mira in Božo sta zadovoljna, da sta sklenila poroko na kraški ohceti in jima je lepi praznik še vedno v svežem in lepem spominu.

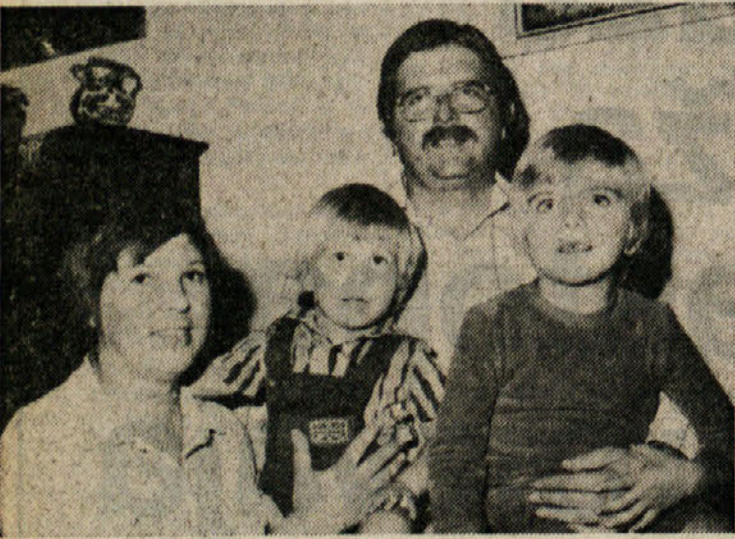
Na tretji kraški ohceti leta 1970 sta se poročila Mirjam Perišič iz Bazovice in Bogdan Kosmač iz Zabrčca, ki sta se koj po poroki nastanila na ženinem starem domu, a sta si nato postavila lep nov dom prav tam v Zabrčcu. Mirjam in Bogdan imata dva otroka, 6-letnega Andreja in 3-letno Katjo. Andrej je letos stopil v prvi razred osnovne šole, Ka-

tja pa v vrtec. Bogdan Kosmač je po poklicu prevoznik. Ima svoj tovornjak, s katerim je tako rekoč stalno na cesti. Mirjam pa je pridna in skrbna gospodinja. Čeprav imata polne roke dela, ju srečamo na številnih vaških prireditvah. Tudi onadva se z veseljem in ponosom spominjata na oni za njih pomemben dan izpred osmih let.

Na četrti kraški ohceti, ki je bila leta 1971, sta se poročila Majda Brišček iz Briškov in Emil Škabar s Cola. Mlada zakonca živita na Colu, in sicer na številki 40. Imata 5 let starega sinčka Marka, ki še obiskuje otroški vrtec. Milko, kot pravijo Emilu domačini, je po poklicu zidar, njegova žena Majda pa je šivilja.

Majda in Emil sta zadovoljna, da sta se poročila v okviru kraške ohceti in da jima je bila posvečena velika pozornost ob tolikšni manifestaciji. Še vedno se občasno spominjata onega lepega dne, ko sta v slovenski narodni noši šla skozi špalir množice iz Krasa in mesta, da bi se ponovno obudila slovenska kraška tradicija, ki ne sme zamreti.

Ko smo se pred dnevi javili na Konkolu pri Andolskovi, je mlada mama Nataša pravkar pripravljala narodno nošo za otroka, ker bo vsa družina prihodnje nedeljo šla v narodni noši na letošnjo kraško ohcet, na kateri se je ona poročila s svojim možem Radom leta 1972. Tedaj sta se Nataša Cevnija iz Tomaja in Rado Andolsček od Ferluga poročila na kraški ohceti, ki se je tedaj že petič ponovila. Da jima je kraška

ohcet ostala v izredno lepem spominu, dokazuje to, da hitita danes izjavljati, da bi se ponovno poročila na kraški ohceti. Nataša in Rado imata dva otroka, dva dečka. Martin je star 5 let, Janko pa dve. Prvi bo letos končal otroški vrtec, drugi pa bo stopil vanj prihodnje leto. Rado je po poklicu uradnik, je odbornik Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, Nataša pa ima dovolj dela doma.

Edini par, ki se je poročil na kraški ohceti in ki je doslej še brez dedičev, je zakonski par Bukavec s Proseka. Violetta Finot iz Prečnika in Edi Bukavec s Proseka sta se poročila na zadnji kraški ohceti, ki je bila na Repentabru leta 1973, nakar se je stopil vanj prihodnje leto. Rado je po poklicu uradnik, je odbornik Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, Nataša pa ima dovolj dela doma.

Edija Bukavca poznajo prav gotovo mnogi naši ljudje, saj je tajnik Kmečke zveze, kjer se srečujejo skoraj vsi naši kraški in breški kmetovalci. Violetta pa je zaposlena v neki trgovini kot pomočnica. Mlada zakonca živita na močevnem domu na Proseku. Kot pri vseh mladih zakonskih parih, ki so se poročili na kraški ohceti, smo tudi pri zakoncu Bukavcu z veseljem ugotovili, da jima je oni lepi dan izpred štirih let ostal v izrednem spominu. (Tekst in slike Mario Magajna)

RADIO VIZIJA

Nedelja, 24. septembra 1978

TRST A

8.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00 Poročila; 8.15 Dobro jutro po naše; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 9.45 Nedeljski zvon; 10.15 Vedri zvoki; 10.30 Danes obiščeemo Bukovje; 11.05 Mladinski oder: «Škarje, nože, lonce in marele...»; 11.35 Nabožna glasba; 12.15 Glasba po željah; 13.00 Oprostite... samo nekaj besed; 13.20 Poslušajmo spet; 15.00 Nedeljsko popoldne; lahka glasba, prenosi z naših prireditelj.

KOPER

7.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 20.30 Poročila; 8.00 Dobro jutro v glasbi; 8.45 V nedeljo jutraj z Giselo Pagano; 9.30 Pisma Lucianu; 10.00 Z nami je; 10.15 Glasbeni portret; 10.40 Glasba in nasveti; 11.00 Prenosi iz Pizina ob obletnici priključitve Istre. Kvarnera in Zadruga Jugoslaviji; 11.15 Kim, svet mladosti; 11.45 Orkester E. Intra; 12.10 Glasba po željah; 13.40 Pičice na i; 14.00 Avtomobil story; 14.30 Najlepša pesem; 15.00 Siskok rok; 15.30 Koncert na trgu; 16.00 Poje skupina 7th Wonder; 16.15 Z nami je; 16.30 Discorama; 17.00 Jaz poslušam; 17.30 Sosednji kraji in ljudje; 17.50 Od hiše do hiše; Glasba po željah, kmetijski nasveti, gospodinski kotiček, humor; 18.30 Primorski dnevnik; 18.45 Od hiše do hiše; 19.40 Nedelja na športnih igriščih; 20.30 Crash; 21.00 Domači pevci; 21.40 Rock party; 22.15 Majhna dela velikih mojstrov.

RADIO 1

8.00, 10.10, 13.00, 19.00, 23.00 Poročila; 6.00 Jutranje prebujanje; 6.30 Glasba za različno jutro; 8.40 Oddaja z Mino; 9.30 Maša; 10.15 In 11.30 V prvi vrsti; 10.30 Posebnosti: Ermanno Olmi; 11.45 Radio šbala; 13.30 In 16.30 Il Calderone; 17.30 Glasba je sestavljena iz: 19.20 Vrstijo se popevkariji; 20.20 Radijska igra; 22.35 Rdeča plošča.

RADIO 2

7.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 19.30 Poročila; 6.00 In 7.55 Oni drugi dan; 8.15 Danes je nedelja; 8.45 Pesem na vsakogar; 9.35 Gran varieté; 11.00 Ne, ni BBC!; 12.00 Revival; 12.45 Kviz oddaja; 13.40 Romanca; 16.00 Radijska igra; 17.00 Glasba in šport; 19.00 Včeraj in danes popovke v Parizu; 21.00 simfonični koncert.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 19.00 Poročila; 7.15 Danes je nedelja; 8.15 Zdravo, tovariši vojaki!; 9.07 Radijska igra za otroke: «Tacek»; 9.49 Skladbe za mladino; 10.05 Se pomnite, tovariši...; 11.05 Nedeljska panorama lahke glasbe; 11.30 Humoreska tega tedna; 14.50 Glasbena medigra; 12.00 Turistični napotki; 12.15 - 14.00 Glasba po željah; 14.20 Za kmetijske proizvajalce; 14.45 Obisk pri orkestru;

in bo prihodnje leto začela zares. Božo Sedmak je po poklicu mehanik. Zaposlen je pri neki tvrdki v mestu, toda ne izgubi niti ure prostega časa, ki ga izrablja za obdelovanje vinograde, kjer prideluje odlično vino, seveda le za domačo rabo. Tudi Sedmakova Mira in Božo sta zadovoljna, da sta sklenila poroko na kraški ohceti in jima je lepi praznik še vedno v svežem in lepem spominu.

Sreča je zmeraj ženska

Danes proti večeru, ob 18.05 bo na ljubljanskem radijskem sporedu radijska igra «Sreča je zmeraj ženska». Delo je pripravila in priredila Djurdja Flerič, ki je za osnovno vzela Balzacovo «Okroglo povest». Francoskega mojstra pisane besede Balzaca in njegovih «Okroglih povesti» prav gotovo ni treba našemu občinstvu posebej predstavljati, saj gre vendar za klasično delo iz vrhunske svetovne zakladnice humorja in duhovitosti. Kljub temu bi želeli opozoriti vsaj na to, da gre sicer za priredbo, vendar je ta ohranila vso patino, ves pečat posrečenega prevoda, ki ga je napravil dr. Anton Debeljak, ki je sočnost galskega humorja tako rekoč preli v ustrezno slovensko, ki se opira tudi na nekatere krepke izreke starega izročila.

15.05 - 19.50 Nedeljsko popoldne; 17.00 - 17.30 Zabavna radijska igra - Honore de Balzac: Sreča je zmeraj ženska; 20.35 Lahko noč, otroci!; 20.45 Glasbene razglednice; 21.00 V nedeljo zvečer; 22.20 Skupni program JRT - Studio Zagreb; 0.05 Literarni nokturno - J. Stritar; Dunajski soneti; 0.15 Plesna glasba za vas; 1.05 - 5.30 Nočni program - glasba.

KOPER

20.30 Odprta meja; 21.00 Otroški kotiček; 21.15 Dnevnik; 21.35 Aktualna tema; 22.00 Noči in dnevi: Bogumil in Barbara - TV nadalji; 22.50 Narodna glasba.

SRÉDA, 27. septembra

10.00, 11.00 TV šola: Aska in Volk, arheološki muzej, Pogovori bonton, Kocka, kocka, Risanka; 17.30 Šahovski komentar; 18.05 Deklica Delfina in Lisica Zvotrepak; 18.20 Poskočna domišljija; 18.45 Obzornik; 18.55 Spektar; 19.25 Puntarska pesem - I. del; 20.10

Ponedeljek, 25. septembra 1978

TRST A

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.30, 13.00, 14.00, 15.30, 17.00, 18.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 7.45 Poletna beleznica; 8.05 Prijateljstvo iz studija 2; 9.05 V svetu jugoslovanske glasbe; 9.30 Zivalstvo Jadranskega morja; 9.45 Ritmična glasba; 10.05 Koncert sredi jutra; 10.45 Gugulnica: Cebiani poslušajo; Naš gorski svet; 11.35 Plošča dneva; 12.00 Poslušali boste; 13.15 Pa se slisi; 13.35 Od melodije do melodije; 14.10 Spoznavajmo gobe; 14.20 Koncerti Live; 15.35 Uspešnice naše dežele; 16.30 Jazvavka glasba; 17.05 Deželni orkestri; 17.25 Glasbena panorama; 18.20 Po stopinjah J. V. Valvasorja; 18.20 Za ljubitelje operne glasbe.

KOPER

7.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 18.30 Poročila; 9.00 Štirje koraki; 9.32 Pisma Lucianu; 10.00 Z nami je; 10.10 Ziljenje v šoli; 10.32 Glasbeni intermezzo; 10.40 Glasba in nasveti; 11.00 Kim, svet mladosti; 11.32 Poslušajmo jih; 12.00 Na prvi strani; 12.05 Glasba po željah; 14.00 Športne vesti; 14.10 Plošča; 14.33 Mala diskoteka; 14.45 Orkester Casadei; 15.00 Strani iz albuma; 15.32 Valček, polka, mazurka; 16.00 Življenje v šoli; 16.20 Z nami je; 16.40 Flash v glasbi; 16.45 La Vera Romagna; 17.00 Pismo iz...; 16.05 Jaz poslušam; ti poslušaj; 17.40 Glasbeni notes - Tema dneva; 18.00 Ob petih popoldne; 18.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glasbeni cocktail; 19.35 Iz zborovskega arhiva; 21.00 Orkestralna panorama; 21.32 Rock party; 23.30 Operni oder.

RADIO 1

7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00 In 7.20 Jutranje prebujanje; 8.30 Glasbeni intermezzo; 9.00 Radio anch'io; 11.30 Pozdravi in poljubi; 12.05 in 13.30 Vi in jaz; 14.05 Musicalmente; 14.30 Rosa Luxemburg, rad. igra; 15.00 Bodite z nami; 16.40 33 obratov; 17.05 Un guerriero di Cromwell sulle colline delle Langhe, radij. igra; 18.00 Avtorjeva pesem; 18.35 O komiki; 19.15 Izjava, ki se imenuje plošča; 20.25 Scala je vedno Scala; 21.35 Poletni festivali; 23.15 Za lahko noč.

RADIO 2

7.30, 9.30, 12.30, 13.30, 19.30 Poročila; 6.00 In 7.55 Danes je spet nov dan, glasbeno-govorni spored; 8.45 Lahka glasba, ki jo predstavlja Massimo Lazari; 9.32 Tristan in Izolda; 13. nadajevanje radijske priredbe, v kateri nastopajo Vincenzo De Toma, Graziella Galvani, Mariella Zanetti, Renzo Lore itd.; 10.00 Posebna radijska poročila; 11.32 Program pristopanja; 13.40 Najlepše strani iz glasbenega gledališča; 15.00 Popovce s poslušalci in glasba; 16.20 Evropske vesti; 17.30 Orkester dneva; Ted Heath; 17.55 Pisana glasba in Prostor X.

LJUBLJANA

6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 15.00, 18.00, 19.00 Poročila; 7.00 Dobro jutro, rojaki na tujem!; 7.20 Rekreacija; 7.50 Dobro jutro, otroci!; 9.08 Glasbena

V redni oddaji Radia Ljubljana o Slovincih v Italiji — na sporedu so ob ponedeljskih vsakih štirinajst dni v popularnem programu Val 202 — bo danes sodelovala senatorka KPI Jelka Gerbec. Obravnavala bo zlasti politiko in prizadevanja komunistične partije in drugih demokratskih sil za uzakonitev pravic in za globljo zaščito slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Začetek okrog 11. ure po našem času. Pogovor s senatorko je pripravil stolni dopisnik in komentator RTV Ljubljana v Furlaniji - Juljski krajini Marjan Drožet.

matineja; 10.05 Ringaraja; 10.20 Izberite pesmico 10.40 Vedre melodije; 11.15 - 12.00 Kdaj, kam, kako in po čem? 11.40 Turistični napotki; 12.03 Za vsakogar nekaj; 13.10 Veliki revijski orkestri; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Pihalne godbe na koncertnem odru; 14.00 Danes do 13.00; 14.00 Priporočajo vam...; 15.05 Pojo amaterski zbori; 15.30 Glasba po željah; 16.30 Glasbeni intermezzo; 16.45 Naš radio; 17.00 Vrtljaki; 18.00 Studio ob 17.00; 19.05 Izročila discedjeti; 19.25 Zvočni otroci; 20.35 Lahko noč, otroci!; 20.45 Minute z ansambлом Janeza Jeršinoveca; 21.00 Kulturni vodnik; 21.10 Operni koncert.

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA OD 26. DO 30. SEPTEMBRA 1978

TOREK, 26. septembra
11.00 in 14.45 TV šola: Prirodoslovje, Risanka, Glasbeni pouk; 18.20 Poročila; 18.25 Glasbeni pejsaži Srbije; Fruška gora; 18.55 Obzornik; 19.05 Pisani svet; 19.40 Čas, ki živi: V partizanski šoli; 20.30 Dnevnik; 21.00 Dogaone; Vsa kosček lesa velja dvakrat obrniti; 21.35 A. Tolstoj: Trnova pot - TV nadalji; 22.25 Dnevnik; 23.10 Glasba takšna in drugačna; 24.10 Poročila.

KOPER

20.30 Odprta meja; 21.00 Otroški kotiček; 21.15 Dnevnik; 21.35 Aktualna tema; 22.00 Noči in dnevi: Bogumil in Barbara - TV nadalji; 22.50 Narodna glasba.

SRÉDA, 27. septembra

10.00, 11.00 TV šola: Aska in Volk, arheološki muzej, Pogovori bonton, Kocka, kocka, Risanka; 17.30 Šahovski komentar; 18.05 Deklica Delfina in Lisica Zvotrepak; 18.20 Poskočna domišljija; 18.45 Obzornik; 18.55 Spektar; 19.25 Puntarska pesem - I. del; 20.10

Risanka; 20.30 Dnevnik; 21.00 Film tedna: Dnevi in noči v gozdu; 22.35 Majhn skrivnostni velikih kuharskih mojstrov; 22.45 Dnevnik; 23.00 Glasbeni magazin; 23.45 Dnevnik.

KOPER

21.00 Otroški kotiček; 21.15 Dnevnik; 21.35 Nogomet - Srečanje za evropski pokal; 23.00 Ljubzenski val, film.

ČETRTEK, 28. septembra

15.45 TV šola; 18.20 Trinajestletniki; 18.50 Obzornik; 19.00 Prof. Baltazar; 19.10 Planinske sveta; 20.30 Dnevnik; 21.00 Oči kritike; 21.45 Retrospektiva TV drame: Martin Čermec; 23.05 Na zvezdi; 23.35 TV dnevnik.

KOPER

21.00 Otroški kotiček; 21.15 Dnevnik; 21.35 Kraljica Amazonk, celovečerni film, ki ga je režiral Vittorio Sala in igrajo v njem Rod Taylor, Dorian Grey, Daniela Rocca, itd.; 23.00 Cinenotes - Zakaj se razlikujemo? — gre za dokumentarec iz znanstvenih seri-

Nedelja, 24. septembra 1978

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal
11.00 Maša
13.00 Fantazija v Benetkah
13.35 Vremenska slika
13.30 DNEVNIK
17.30 Orzovei — 7. nadalji.
18.20 Sinjina, črčki in pahljaje
19.00 Italijansko nogometno prvenstvo
20.00 DNEVNIK
20.40 William Shakespeare - I. del
21.40 Športna nedelja
22.35 Programi za prihodnje dni
Ob koncu DNEVNIK in Vremenska slika
Drugi kanal
13.00 Dnevnik 2 — OB 13. URI
13.30 Neapeljska glasba
14.40 Napovedi programa za prihodnje dni
14.55 DNEVNIK 2
Neposredni športni prenosi SVETOVNO PRVENSTVO V ODOBJKI
iz Merana: konjske dirke
18.55 Nove prigode Arsenia Lupina — TV priredba
19.50 Dnevnik 2 — ODPRTI STUDIO
20.00 Dnevnik 2 — Nedelja sprint
20.40 Včeraj in danes
21.55 DNEVNIK 2 — DOSSIER
22.50 DNEVNIK 2 — ZADNJEVEŠTI

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana
9.35 Za nedeljsko dobro jutro
10.25 V. Kovačević: KAPELSKI KRESOVI — nadalji.
11.35 Viking Viki — serijski film
12.00 Hunterjevo zlato — serijski film
12.30 LJUDJE IN ZEMLJA
13.35 Šahovski komentar
14.05 POROČILA
17.05 Čudovita leta filma
17.30 DNEVNIK
17.50 Dose našega časa: Leto 1951
18.35 Športna poročila
18.40 Moda za vas
18.50 STAREC IN MORJE, film
Film je 1958 napravil John Sturges po znamenitostnem romanu Ernesta Hemingwayja. Zgodbe skoraj ni, pač pa je film nekakšna parabolna o starem ribiču, ki se nenehno bojuje z ribo. Film bi prav gotovo ne uspel, če bi glavne vloge, starega ribiča, ne igral odlični Spencer Tracy, ki je zelo prepričljivo upodobil nekoliko utrjenega a trmaste ribiča
20.10 Risanka
20.30 Dnevnik
21.00 L. Ostojić: OVINEK, drama
Mlada pisateljica Ljubica Ostojić se je predstavila na sarajevski televiziji s svojim dramskim prvencom Ovinek, v katerem avtorica »še vsakdanje življenje in povprečne ljudi, hkrati razkriva odnos med mladino, seveda v realistično zasnovani pripovedi s ceste, z ulice, kjer živijo ljudje, ki nosijo v sebi vsak svojo drobno zgodbo, vsak svojo drobno usodo. Tujem!; 7.20 Rekreacija; 7.50 Dobro jutro, otroci!; 9.08 Glasbena

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal
13.00 Poletni maratoni
13.30 DNEVNIK
14.55 SVETOVNO PRVENSTVO V ODOBJKI
18.10 Varnost otrok doma
18.20 Vabilo h glasbi
19.20 Iz knjige na ekran: MIHAEL STROGOV — 3. nadalji.
20.00 DNEVNIK
20.40 Prigode nemirnega Američana: CIELO

ODBOJKA PRED POLFINALOM NA SVETOVNEM PRVENSTVU

Doslej vse po pričakovanju

Izmed kvalitetnejših ekip se v najboljši skupini nista uvrstili le Romunija in Madžarska - Italija bo imela tudi v polfinalu možnost za visoko uvrstitev in bi, morda, lahko osvojila celo 5. mesto

Prvi del 9. SP v odbojki za moške je končan. V Rimu bo igralo na končni vrstni red od 1. do 12. mesta naslednjih dvanajst reprezentacij: Italija, LR Kitajska, Poljska, Mehika, Sovjetska zveza, Brazilija, Kuba, Japonska, Bolgarija, Nemška demokratična republika, Južna Koreja, Češkoslovaška.

Dvanajst slabših nasprotnikov, ki bodo odigrali preostali del prvenstva v Benetkah pa je naslednji:

Belgija, Egipt, Venezuela, Finska, Francija, Tunizija, Madžarska, Argentina, Nizozemska, Kanada, Romunija, Združene države Amerike.

Da bo prišlo do takega razpleta je bilo pričakovati. Med najboljšimi ni to pot Romunije in Madžarske, tretjega in četrtega z lastnega evropskega prvenstva na Finskem. Za Madžarsko je bilo to povsem pričakovati, saj je bilo skoraj nemogoče, da bi presenetila Kubo in Japonsko. Nekoliko več možnosti so imeli Romuni, to-

že bežen pogled na prvi skupini močnejših pove, da je imela Italija pri zbiranju izredno srečo. Če kvalifikacijska skupina je bila ena najlažjih. Reprezentance Egipta, Belgije in LR Kitajske (ki je povsem brez izkušenj v mednarodni areni) niso nudile čezurno večjega odpora. O tem najbolj zgovorno priča dejstvo, da je samo LR Kitajska odvzela domačinom set.

V polfinalu imajo Italijani možnost premagati NDR, Brazilijo in morda tudi Bolgarijo. Ob dejstvu, da se srečanje z LR Kitajsko v polfinalu upošteva, ima vrsta trenerja Pittiere enkratno priložnost igrati v skupini za končni vrstni red od 5. do 8. mesta. Če bo do tega res prišlo, bi bil to prav gotovo največji uspeh Italije v zgodovini svetovnih odbojkiških prvenstev.

Na poti do petega svetovnega naslova bo imela precej lahko naslavo tudi SZ, LR Kitajske, Italije, Bolgarije in NDR pa se odbojkarji Platonova res ne morejo bati.

redno visoko število aktivnih igralcev in igral. Na svoj račun bo do kajpak, prišli tudi gledalci ob televizijskih sprejemih.

V prvi tolažilni skupini, če jo lahko tako imenujemo, ima Francija velike možnosti za visoko uvrstitev. Vsekakor pa moramo omeniti, da so Francozi pokazali velik napredek v primerjavi z lanskim evropskim prvenstvom. To pa gre pripisati dejstvu, da bodo prihodnje leto organizatorji prvenstva starega kontinenta, Belgija, Egipt, Nizozemska in Kanada ne bi smeli mešati štrn varovancem trenerja Schmitta.

V skupini D sta velika izločena (od najboljših) reprezentanci Madžarske in Romunije najmanj za razred boljša od ostalih štirih nasprotnikov. Vrsti Finske, ki je le bleda senca iz lanskega leta, Venezuela, Argentina in izredno slaba ZDA (ki v treh tekmah niso osvojile niti skromnega seta) s temna reprezentancama res nimajo kaj iskati. Po našem mnenju pa je

Romunija tudi letos nekoliko boljše od Madžarske, kar pomeni, da bo obstala na trinajstem mestu končne lestvice.

Furlanič

ATLETIKA OB GOSTOVANJU NA VZHODU Mennea «utrujen»

BARLETTA — Pietro Mennea je še enkrat dokazal svoje čudastvo. Italijanski atletski zvezji jo je tokrat lepo zagodel s tem, da ni odpotoval na turneje v Tokio in Pekin z italijansko reprezentanco. Zadnji trenutek je odredel nastop za katerega je vedel že dalj časa, kot opravičilo pa je navedel svojo utrujenost.

Res je Mennea po tako dolgi in naporni sezoni lahko tudi utrujen, vendar si s podobnimi gestami gotovo ne bo pridobil priljubljenosti, še zlasti ne v tujini.

Spomladansko otroško športno srečanje, ki ga je pripravila komisija za doračajočo mladino pri SKGZ v Nabrežini, je privabilo v tamkajšnje občinske telovadnice izredno veliko število otrok, ki so pa pokazali dokaj različno pripravljenost v spretnostih, ki so jih morali predvajati na tem tekmovanju. Morda bi zato ne bilo slabo, če bi vaditelji vseh otroških vadbene skupin že zdaj, ob začetku nove sezone nekoliko uskladili svoje vadbene načrte, da bi mali telovadci dobili čim bolj enotno tekmovalno pripravo. Na sliki: prizor z nagradenja po letošnjem tekmovanju v Nabrežini

TABORNIŠKI KOTIČEK

ENKRAT TABORNIK ZMERAJ TABORNIK

Bohinj, eden izmed najpostojljivejših gostiteljev tabornikov, daje zatočišče tudi nestorju slovenskih tabornikov — Pavlu Kunaverju. Taborniki Rodu Modrega vala poznajo prav dobro starega Kunaverja, oziroma Sivega volka, če ga opovorimo s taborniškim imenom. Vsakokrat se oglasimo v njegovi bajtici, ko tabornimo v Bohinju, kjer smo bili že večkrat. Kdor je bil v Bohinju, bo razumel, zakaj se taborniki vedno vračamo, kjer se moras (če se še nisi) zaljubiti v naravo in jo občudovati, hkrati pa sprejeti njen izziv in se ji vedno znova prilagajati ter se ji upirati. Nič ni torej čudnega, da si je ravno tak kraj izbral za delo in počitek stari tabornik Sivi volk. Tam v svoji bajtici snuje zamisli in se ukvarja s svojim konjičkom, astronomijo. Pogosto objavlja svoje članke, oddaja o zvezdoslovju na je na programu na RTV Ljubljana. Že je v tisku njegovo delo «Iz jam, čez gore do zvezd». V knjigi bo govor o najzanimivejših taborniških izletih, o najlepših gorskih poteh ter, seveda, o do-

godiščinah in izkušnjah. V pravi pa je tudi še biografsko delo «Moje steze».

Danes mu zdravje ne dopušča več toliko aktivnosti, čeprav kljub svojim 88 letom ne miruje. Zelo rad se spominja začetkov svoje taborniške poti. Rad omenja vodilne misli, ki ga še danes vodijo v taborništvu: bratstvo med vsemi ljudmi, ne glede na raso ali narodnost — prijateljstvo — medsebojna solidarnost — disciplina. Zato mu je tudi za časi, ko so delovali v mnogo težjih pogojih in, seveda, v skromnejših razmerah, poudariti, da so bili zadovoljni tudi s tistimi malenkostmi, ki so si jih priborili. Na prvih taborniških so morali pogosto pomagati kmetom na poljih, da so dobili hrano. Posebno dobro se spominja svojega prvega tabornarstva na Nakiški plani v Bohinju. Vse čas tabornarstva so jedli en dan lečo, drugi dan polento, nato spet lečo, pa polento, pa zopet lečo... Spali so na zaslinih sotih in rožnicah in smrekovih vejicah. Pravi užitek so zato bile čez nekaj let slamarice, pa so se jim vendarle stezka privadili.

Ko so se po narodnostnoobdolini vojni in slobodi zbrali preizkušeni skavti in gozdničniki — kot sta se stari Jugoslaviji — so začeli potrebo po novi organizaciji. Nastala je taborniška organizacija, ki je idealom gozdničarstva in skavtske organizacije dodala še ideale narodnostnoobdolini vojne in nove Jugoslavije. Taborništvu je nestor Sivi volk ostal zvest ravno zaradi njegovih ciljev, saj organizacija vzgaja in uči ljudi. Tabornik se mora nadalje znajti tudi brez sredstev, ki mu jih nudijo sedanja družba ter preživeti tudi v slabših razmerah. Kunaverju je bilo življenje v naravi vedno v užitek, poleg tega pa se je v naravi tudi mnogo naučil.

Na koncu še sporočilo Sivega volka: «Zelim vam veselo življenje, življenje po taborniških zakonih, da boste srečni in koristni člani človeške družbe!»

da odločilno srečanje z vrsto ČSSR so izgubili s tesnim 3:2, kar je bilo zanje, seveda, usodno. Polfinalne skupine so naslednje:

- SKUPINA A
- ITALIJA
 - LR KITAJSKA
 - SOVJETSKA ZVEZA
 - BRAZILIJA
 - BOLGARIJA
 - NDR
- SKUPINA B
- POLJSKA
 - MEHIKA
 - KUBA
 - JAPONSKA
 - JUŽNA KOREJA
 - ČSSR
- SKUPINA C
- BELGIJA
 - EGIPT
 - FRANCIJA
 - TUNIZIJA
 - NIZOZEMSKA
 - KANADA
- SKUPINA D
- FINSKA
 - VENEZUELA
 - MADŽARSKA
 - ARGENTINA
 - ROMUNIJA
 - ZDA

DANAŠNJI SPORED

Skupini za vrstni red od 1. do 12. mesta igra v Rimu

9.00 Mehika - Južna Koreja

11.00 LR Kitajska - Bolgarija

14.30 SZ - NDR

16.30 Kuba - ČSSR

19.00 Italija - Brazilija

21.00 Poljska - Japonska

Slabši skupini igra za končni vrstni red od 13. do 24. mesta v Benetkah.

9.00 Tunizija - Belgija

11.00 Egipt - Nizozemska

14.30 Francija - Kanada

16.30 Madžarska - Venezuela

19.00 ZDA - Francija

21.00 Romunija - Argentina

SMUČANJE

Priprave na novo sezono

Tudi letos bo na vrsti zelo pester smučarski spored, od predsmučarske telovadbe, tečajev, do zimskih športnih iger - Prva aktivnost že v oktobru - Tečaji bodo dostopni tudi nečlanom

Zima, ki med drugim pomeni sneg in torej tudi smučanje, je seveda še zelo daleč, obdobje, ki člani planinskih društev sedaj že vedno hodijo na izlete v naravo in visokogorje, vendar pa jim misel vsiceno sistematično uhaaja na bližajočo se smučarsko sezono.

Tako je tudi pri Slovenskem planinskem društvu iz Trsta. Če hotev neko društvo dobro izpeljati svojo smučarsko sezono v kritičnih mesecih, ko je snega na pretek in so torej tudi smučarji polni, jo mora seveda pripraviti že mnogo prej. Pri SPDT je program obliha mesecev že izdelan, v glavnem pa predvideva množični smučarski tečaj, avtobusne, smučarske izlete in pa še 13. zimskie, športne igre, ki bodo končale prihodnjega leta.

V skupini bosedah se sedaj spominjamo lanske letošnje smučarske sezone, ki je najprej zobjemala predsmučarsko telovadbo za najmlajše in tudi za starejše, nato smučarski tečaj v Ravasclettu in na Zoncolanu, ki je popolnoma uspel, saj so se šest tedni zapovrstjo dva ali pa trije avtobusi, prepolni tečajnikov SPDT, redno podajali na sneg. Končni «izkupček» je še kar laskav: kar 84 tečajnikov je ob koncu tečaja prejelo srebrne ali zlate zvezdice, ki je pomenilo kategorizacijo njihovega pridobljenega smučarskega znanja: te tečajnike pa so vodili priznani karnijski smučarski učitelji. Po zaključnem tečaju je sledilo še nekaj avtobusnih smučarskih izletov v Ravascletto, saj ima SPDT delovno domeno s tamkajšnjo smučarsko šolo, katero vodi Sergio de Infanti, skleni akt pa so bile 12. ZST 5. marca, ki so priklicale na smučarske proge rekordno število 302 tekmovalcev, od katerih je bilo nemale tu s Koroškega.

Letošnji smučarski program SPDT je v ogrožbi obilnih sledeč: oktobra in novembra meseca bo na raznih svetovnih osnovnih in srednjih šolah «predsmučarska telovadba, katero pa poleg SPDT prireja, še razna združenja starejših, športna društva in druge organizacije. Kot že lansko leto bo tudi letos predsmučarsko telovadbo za odrasle vodil prof. Ivan Furlanič, trajala pa bo tudi med smučarsko sezono. Že tradicionalni sejem rabljene smučarske opreme bo dne 26. 27. in 28. oktobra. Kar se nakupe opreme tiče, se bo tudi letos SPDT domlenilo s športno trgovino «Legovini» v Trstu za popust našim smučarjem pri večjih nakupih.

Smučarski tečaj bo potekal po že uvoženih terminih uspelega lanskega. Tudi letos bo trajal šest tedni, in sicer tri tedne v decembru letošnjega in tri tedne v januarju prihodnjega leta, tudi tokrat v Ravasclettu, oz. na Zoncolanu. Vezl s tamkajšno smučarsko šolo so se v tem času še utrdile in prepričani smo, da bo delo šlo kar se da gladko. Zadnje delo tečaja bo društveno tekmovanje, katerega se bodo obvezno udeležili letošnji tečajniki, poleg njih pa se bodo vnovi lahko vpisali tudi vsi člani SPDT, ki bodo seveda plačali članarino za tekočo sezono. Smučarski učitelji bodo vajeli najmlajše ter odrasle začetnike, poleg tega pa bo tudi nadaljevalni tečaj za tiste, ki že znajo smučati. Važna novost letošnjega tečaja je ta, da bo na sporedu tudi začetniški tečaj v smučarskem teku.

Cene letošnjega smučarskega tečaja bodo tudi tokrat izrazito konkurenčne, saj bo za članse šest tedni tečaja in vožnje z avtobusom stalo le 30.000 lir, šest tedni same vožnje z avtobusom 20.000 lir, šest tedni samega tečaja pa 15.000 lir. Za nečlane SPDT bodo cene 40.000 lir, 27.000 lir oz. 20.000 lir. Vsaka posamezna vožnja z avtobusom, če bo seveda prostor, bo stala za člane izpod 18 let 4.000 lir, za člane 4.500 lir, za nečlane pa 5.000 lir. Odnos avtobusov bo vsako nedeljo zjutraj ob 6. uri izpred sedelja (Trg Ulpiano). Vpisovanje bo na sedežu društva v UL sv. Franciška 20, 3. nadst. (tel. 744-249) od torka, 7., do sobote, 18. novembra, vsak dan od 11. do 18. ure.

Kmet dš je ciliščina slabost črne pozicije.

15.Kb1 Se4 16.Dd3 Dd3: 17.Td3: Sd5 18.h3 Se5 19.Td1 Se6 20. c3 b5 21.Sd4 a6 22.Se2 a5 23.Td3 Tb8 24.Td1 h6 25. f4 Tb8 26.g4 d4.

Grozilo je 27.g5. Zato Korčnoj rajši sam irtvuje d-kmeta, v upanju, da se bo tako nekoliko rešil pritiska.

27.cd4: Sd5 28.Tj1 b4 29.Ld2 Te7 30.f5 Sg5 31.Se3 Sg6 32.d5: Sh3: 33. d6 Te7 34.Sd5: Sd5: 35.Td5: Ta8 36. Te3 Sg5 37.Lb6 Se4 38.Tj1 a4 39. Tsd4 Te8 40.Tb4: Td6: 41.Td6: Sd6: 42.Lc7?

Po 42. Ta4: bi se bil črn lahko mirno predal.

42. Te1+ 43.Kc2 Se8 44.La5 a3 45.Tb8 Te7 46.Lb4??

19. do 21. ure, ob sobotah pa od 10. do 12. ure. Mladolletni tečajniki bodo morali ob vpisu prinesiti podpis staršev, seveda zaradi prevzema odgovornosti. Vsi tečajniki in udeleženci izletov bodo imeli popuste na dnevnih smučarskih kartah, vse druge podrobnosti pa bomo, seveda, naknadno javili. Naj omenimo točno datume tečaja: 3. 8. (petek, sicer praznik) in 17. decembra 1978 ter 7. 14. in 21. januarja 1979. Se datum 13. zimskih športnih iger, ki bodo sezono praktično zaključile: nedelja, 25. februarja. Pravilnik in vse podrobnosti bodo seveda pravočasno objavljene, znano pa je že to, da bodo te igre trajale na tisti progi, kjer je predvidena zlošna množična udeležba, kar se je že zgodilo na zadnjih zimskih športnih igrah.

D. J.

PRI SPD TRST

Ali se je opravičil

Dva izmed organizatorjev dvoboja s Spinksom naj bi po krivici ohtozil tatvine

NEW ORLEANS — Dvoboj Ali Spinks je v marsičem ubudil spomin na stare čase boksa, čase Dempseyja, Louisa, Marciana. Za boksa že vrsto let ni bilo takega zanimanja kot tokrat. Glavne zasluge ima, seveda, velika osebnost Alija, ki je gotovo najpogostejša športna osebnost sedanjega časa. Izredna zmaga Alija bo v zgodovino boksa prešla iz več razlogov. Predvsem zato, ker je Ali prvi boksar, ki je tretjič uspel osvojiti najbolj prestižen naslov v športni panogi. Drugi, nič manj pomemben faktor, čeprav s spornimi nameni, je to, da Alija, ki je veliki komercialni interes, ki se je neposredno vrtil okrog dvoboja. Matchu je namreč sledilo rekordno število gledalcev, saj je bilo v veličanstven Superdomeu približno 70.000 gledalcev, organizatorji pa so samo iz prodaje vstopnic pridobili na manj kot 4 milijarde lir.

Kot je videti, oboje vsoti še ništa dokončni. Okrog tega pa so že nastale polemike, ki so na začetku zadevale samo organizatorje, kasneje pa so zavzele nepričakovano razmerja. Stvar je šla na sodišče, premaknila pa se je celo vsomogočni FBI. O točnejših razpletih se ni nič znanega, vendar kaže, da sta od zaslužka dvoboja znanj-

BOKS

ZARADI ŽALITEV

kala nič manj kot dva milijona dolarjev. Nekateri od organizatorjev naj bi objavili lažne vesti gledalcev in vnovčenih dolarjev ter tako spravili v svoj žep nekaj «dubrožast». Šlo naj bi torej za tatvino.

Prvi na to opozoril eden izmed organizatorjev, ki je tudi obtožil dva svoja poslovna družabnika. Ater se je torej spremenila v pravi «bratomornji» boj.

Na oder je stopil tudi Ali sam, ki je med tiskovno konferenco v ponedeljek označil obtoženo organizatorja, Philipa Ciaccia in Jackieja DiMaggia, kot da sta «whited» gos. To je ameriška psovka za prebivalce latinskega izvora, Italijane in Spance. Za obtožbenca pa je bil, po imenih razvidno, da sta italijanska porekla.

Ali pa se je s temi besedami hudo opcekl, saj sta se užaljena Ciaccio in DiMaggia zatekla na sodišče in zahtevala 10 milijonov dolarjev odškodnine. Obtožbo bi ukinila samo, če bi se Ali uradno opravičil. To je Ali (ki svoje do-larje, seveda, raje obrzdi za boljše namene) tudi storil, vendar s svojo avtokritiko ni užaljenec preveč prepričal. Kaže pa, da se bo le vse izteklo v najboljšem redu, v veliko zadovoljstvo Alija.

ATLETIKA

NA «ZLATI MLJ» Boit ne bo nastopil

NAIROBI — Mike Boit je še vedno diskvalificiran in ne bo mogel zato nastopiti na «zlati mlj», ki bo v ponedeljek v Tokiu. Novico je objavila kenjska atletska zveza, ki je Boita pred časom diskvalificirala, ker je nastopal na mitinhu po Evropi brez dovoljenja svoje zveze.

Tako bo «zlata mlja» izgubila enega svojih protagonistov, saj je bil Boit zadnje čase v odlični formi.

Tekmovanje bo, kot znano, združilo najboljšje svetovne atlete na srednjih razdaljah, «predstavo» pa bo financirala arabska «petrolejska» država Dubaj, ki je s tem vstopila v veliki svet atletike.

Danes v Doberdobi dve finalni tekmi

V Doberdobi se bo danes (in ne včeraj, kot smo pomotoma zapisali v našem včerajšnjem članku) zaključil nogometni turnir tamkajšnje občine, katerega se udeležujejo štiri ekipe. Vodice (na gornji sliki) in Mladost se bodo spoprijeli v velikem finalu za 1. mesto, Kras (na spodnji sliki) in Sovodnje pa za 3. mesto. Za obe finalni tekmi tega turnirja, katerega organizirajo poštvovalni domači športni delavci, vlada v Doberdobi in okolici velik zanimanje, zato ni nobenega dvoma, da danes popoldne v Doberdobi navijačev ne bo manjkalo

ŠAHOVSKA PANORAMA

KARPOV — KORČNOJ

Po porazu v 21. partiji, šahovskega SP v Baguiu je začel Karpov 22. partijo v najboljšem slogu. Osvajal je kmeta in dosegel gladko dobljeno končnico. Tečaj pa je prišlo do neverjetnega preobrata. Ko bi bil moral Karpov v 41. potezi kvantitativno sam po sebi umevno potezo, je v brzopletnem slogu rajši nadaljeval z igro še 7 potez. Pri tem je naredil dve težki napaki, da je Korčnoj v nadaljevanju še rešil remi. Tako je Karpov že tretjič zaporedoma zamudil stodoletno priložnost, da bi kot beli dobil, s čimer bi bil tudi dvoboj že končan! Ker se povrh Karpov od srečno dobljene 17. partije dalje ni dobil nobene igre, je nastalo resno vprašanje, v kakšni kondiciji je in če v takem stanju sploh lahko dobi dvoboj. Pod pogoji ki veljajo za ta dvoboj, remiji ne štejejo, temveč je treba brezpozno dobiti 6 partij. Če pa Karpov zaradi preutrujenosti naenkrat zmanjkuje moči za igro na zmago, se prav lahko zgodi, da Korčnoj dobi eno ali dve partiji, nakar bi bil izid dvoboja popolnoma negotov. Sreča za Karpova je samo, da tudi Korčnoj kaže nekatere znake preutrujenosti. Splošno izražajo prepričanje, da bo v dvoboju zmagal tisti, ki bo odšel dalje prvi dobil partijo.

Francoska obramba

Beli: KARPOV Črni: KORČNOJ

(22. partija dvoboja, Baguiu, 16. in 17. 9. 1978)

1.e4 e5 2.d4 d5 3.Sd2 c5 4.ed5: ed5: 5.Lb5+Ld7 6.De2+Le7

V 16. partiji je igral Korčnoj 6...De7.

7.cd5: Sg6 8.Sb3 0-0 9. Le3 Te8 10. Sf3 Lc5: 11.Sc6:!

Pomembna novost. Knjige so doslej navajale samo 11.Ld7: Sb7: z enako igro.

11...Da5+ 12.Dd2 Db5: 13. 0-0 b6 14.Sd7: Sb7:

Kmet dš je ciliščina slabost črne pozicije.

15.Kb1 Se4 16.Dd3 Dd3: 17.Td3: Sd5 18.h3 Se5 19.Td1 Se6 20. c3 b5 21.Sd4 a6 22.Se2 a5 23.Td3 Tb8 24.Td1 h6 25. f4 Tb8 26.g4 d4.

Grozilo je 27.g5. Zato Korčnoj rajši sam irtvuje d-kmeta, v upanju, da se bo tako nekoliko rešil pritiska.

27.cd4: Sd5 28.Tj1 b4 29.Ld2 Te7 30.f5 Sg5 31.Se3 Sg6 32.d5: Sh3: 33. d6 Te7 34.Sd5: Sd5: 35.Td5: Ta8 36. Te3 Sg5 37.Lb6 Se4 38.Tj1 a4 39. Tsd4 Te8 40.Tb4: Td6: 41.Td6: Sd6: 42.Lc7?

Po 42. Ta4: bi se bil črn lahko mirno predal.

42. Te1+ 43.Kc2 Se8 44.La5 a3 45.Tb8 Te7 46.Lb4??

To samo remizira. Dobilo je še vedno 46.ab3: ali 46.b4.

46...Te2+ 47.Kd3 ab2:

Kuvertirana poteza

48.Ld2 Te7 49.a4 Td7+ 50.Kc2 Kh7! 51.Tb2: h5! 52.gh5: Sd6 53.Ta2 Sf5: 54.a5Sd4+ 55.Kc3 Se6 56.a6 Td5 57.Lf4 Tf5 58.Ld5 Td5 59.Lg3 Tg5 60.Lf2 Th5: 61.Kc4 Sa5+ 62. Kc3 Se6 63.Ta4 Kg8 64.Kc4 Sa5+.

Remi.

V 23. partiji je Korčnoj kot beli ponovil varianta ortodoksne obrambe, ki je bila igrana že v 9. in 21. partiji. Karpov tokrat ni ponovil napake iz 21. partije, ko je hotel po sili igrati na zmago in končno se izgubil. Tokrat je igral previdno le na izenačenje. Korčnoj je imel sicer ves čas pobudo, za zmago pa ta ni zadostovala. Tako se je partija končala remi, kar je relativen uspeh za Karpova, ker je nasprotniku izpodbil otvoritev, ki jo je ta hotel uporabiti za igro na zmago.

Ortodoksn damin gambit

Beli: KORČNOJ Črni: KARPOV

(23. partija dvoboja, Baguiu, 16. 9. 1978)

1.e4 Sf6 2.Sc3 c5 3.Sf3 d5 4.d4 Le7 5.Lf4 0-0 6.c3 c5 7.cd5: Lc5: 8.De2: Sd6 9.Td1 Da5 10.a3 Le7.

Sob 9.Td1 Da5 10.a3 Le7.

Tako je igral Karpov že v 9. partiji. 10...Te8, kar je namesto tega uporabil v 21. partiji, so analize menda dokončno ovrgle kot slabo.

11.Sd2 e5 12.Lg5 d4 13.Sb3 Db6! To je še boljše kot 13...Dd8 iz 9. partije.

14.Lf6: Lf6: 15.Sd5 Dd8 16.Ld3 g6 17.ed4: Sd4: 18.Sd4: ed4: 19.Sf6+ Df6: 20.0-0 Le6 21.Tf1 Ta8 22.b3 Td8 23.Le4 Te7 24.Dd2 Lg4 25.f3 Le6 26.a4 b6 27.a5 b5! 28.cb5: Lb3: 29.Tb1 Ld5 30.b6 ab6: 31.Tb6: Te6 32. Te6: Lc6: 33.Ld3 Ld7 34.a6 Lf5 35. Df4 Kg7 36.Lf5:

Remi je tudi 36.a7 Ld3: 37.Db8 Lc2 38.a8D Tb8: 39.Db8: d3.

DOMAČI ŠPORT

DANES

NEDELJA, 24. septembra 1978

NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA

16.00 v Dolini
Breg - Gaja

16.00 v Standeržu
Juventina - Malisana

16.00 v Bazovici
Zarja - Glarizole

16.00 v Zavljah
Zaule - Primorje

TURNIR OBČINE DOBERDOBA
(Finala za 3. in 4. mesto)

14.30 v Doberdobi
Sovodnje - Kras

(Finala za 1. in 2. mesto)

16.30 v Doberdobi
Mladost - Vodice

9.30 v Standeržu
Juventina - Azurra

9.30 v Sovodnju
Sovodnje - Samobesne

ZACETNIKI

11.00 v Standeržu
Juventina - Lucinico

9.00 v Trstu, pri Sv. Alojziju
Blue-Star - Vesna

9.30 v Križu
Kras - Glarizole

9.30 v Trstu, UL Flavia
Libertas - Primorje

9.00 v Dolini
Breg - Ponizana

10.00 v Trstu, Vrdeška cesta
Tristina - Primorje

KOLESTARSTVO

JUNIORJI

14.30 v Villanovi d'Istrana (TV)
Nastopa tudi Adria

AMATERJI

14.30 Treviso
Nastopa tudi Adria

VETERANI

9.00 na Opčinah — kronometer

12.00 v Grosuplju
Nastopa tudi Adria

JADRANJE

DRUŠTVENA REGATA

13.30 v Sesljanskem zalivu
Priraja SPK CUPA

SPORT SPORT SPORT

NOGOMET

V PRIJATELJSKI TEKMI

1:0 TUDI S TURKI

Italija je premagala skromne nasprotnike z zadetkom, ki ga je v 26. minuti dosegel Graziani

Italija — Turčija 1:0 (1:0)

ITALIJA: P. Conti, Cucureddu (v 81. min. Cabrin), Gentile, P. Salvi (v 46. min. Tardelli), Manfredonia, Scirea (v 46. min. Bellugi), Causio (v 46. min. Novellino), Benetti (v 46. min. Pecci), Graziani (v 46. min. Pruzzo), Antognoni, Pulici.
TURCIJA: Senol, Turgay, Erdogan (v 75. min. Ahmet), Negati, Fahim, Engin, Sedat, Onder (v 85. min. Savas), Ali Kemal (v 70. min. Serdar), Cemil, Sevil.

STRELEC: v 26. min. Graziani.
SODNIK: Garrido da Silva (Portugalska).

GLEDALCEV: 35.000.

FIRENCE — Po dokaj skromni in pretežno dolgočasni igri je včeraj italijanska nogometna reprezentanca, po tesni zmagi nad Bolgarijo, premagala včeraj še Turčijo z enim izidom.

Ce je bila tekma z Bolgarijo nagrada za «azzurre» po uspešnem nastopi na SP v Argentini, pa se za včerajšnjo tekmo poraja upravičeno vprašanje: čemu to srečanje?

No, po prikazani igri v Firencih je odgovor na to vprašanje še vedno odprt. Nedvomno, kljub porazu, ki so več od igre imeli prav gostje, ki so zadovoljili vsaj zaradi poštenosti, medtem ko so «azzurri», razen Novellina in Pruzzo v drugem polčasu, povsem odpovedali.

Poraz Rdece zvezde

Včeraj so odigrali tri tekme 8. kola prve jugoslovanske lige.

Včerajšnji izidi:
Borac — Crvena zvezda 2:1
Beograd — Hajduk 0:0
Osijek — Partizan 1:1

ATLETIKA

VČERAJ V TRSTU

Pučnik in Kebarjeva prva v deželi

Na deželnem prvenstvu, ki je bilo včeraj v Trstu in na katerem so nastopili tudi atleti Adrie in Bora, so slovenski tekmovalci zabeležili nekaj zelo dobrih izidov. Nepriznani so postali deželni prvaki v metu kroglice v A kategoriji (54,23 metra).
Deželni naslov je osvojila tudi Irena Kebar (Bor) v metu kroglice

ŠD POLET in SZ KONTOVEL prirejata

1. PRVENSTVO ZSSDI V ŠAHU

s pričetkom v sredo, 27. septembra, ob 20. uri na sedežu Poleta v Konkolovski ulici št. 1 na Opčinah

Igralna kola bodo ob sredah in sobotah, vsak igralec pa ima na razpolago za celotno partijo 15 minut. Turnirja se lahko udeležijo vsi zamejski Slovenci. Vpisovanje je na sedežu ZSSDI (Ul. sv. Franciska 20, telefon 744-249) od 8.30 do 13. ure ali pa četrti ure pred začetkom turnirja.

NOGOMET

V 2. AMATERSKI LIGI

Trebenci presenetili

V gosteh so včeraj premagali Aurisino kar s 4:2

Aurisina — Primorec 2:4 (0:2)

AURISINA: Tortolo, Bartole (Laurin), Perisutti, Andreini, Mercanile, Braico, Uligraji, Germani, Livio Zaccaria, Peter Zaccaria, Gergolet, 12 Šibela.

PRIMOREC: Maglica (v 32. min. d.p. Pavatič), Štoka, Angel Milko, Škrek, Mauro Kralj II., (v 20. min. p.p. Franko Milko), Husu, Valdi Možina, Boris Kralj, Krizmančič, Pavel Kralj, Mauro Kralj I.

STRELEC: v 2. min. p.p. Krizmančič, v 30. min. p.p. Boris Kralj, v 10. min. d.p. Gergolet, v 19. min. Pavel Kralj, v 29. min. Angel Milko, v 35. min. Mercanile.

GLEDALCEV: približno 300.

OPOMBE: v 10. min. p.p. izključena Uligraji in Štoka, v 29. min. d.p. pa Andreini.

Trebenci so v gosteh pri vodici Aurisino pripravili svojim navijačem prijetno presenečenje. Slavili so zasluzeno zmago proti ekipi, ki je bila po prvem kolu sama na vrhu lestvice. Trebenci so tokrat, čeprav z ohranjenostjo zaigrali odlično in so spravili v težave nasprotnika že po samem začetku. Glavni junak tekme pa je bil nedvomno sodnik, ki je s svojimi odločitvami razburil igralce obeh enajsteric. Dosodil je tri dvomljive enajstmetrovke, dve za Aurisino in ena za Primorec. Izključil je tri igralce, opomnil pa jih je celo vrsto. Nerazumljivo pa je še razveljavil gol Trebencem v prvem polčasu. Primorec je prišel v vodstvo že v drugi minuti. Kot je streljal Možina tako na glavo Krizmančiča, ki je neubranljivo realiziral. Domačini so skušali napadati,

da bi prišli do remija, a obramba Primorca je bila vedno na mestu. V 10. minuti je še sodnik potegnil rdeči karton in izključil Štoka in Uligraja zaradi medsebojnega obračunavanja. V 20. minuti je uspešno Možina spravil žogo v mrežo Aurisine, a sodnik je nerazumljivo gol razveljavil in dosodil spet enajstmetrovko, ki jo je nato Mauro Kralj II. nerodno zapravil. Nato pa je slednji igralec zaradi poškodbe zapustil igrišče. Zamenjal ga je Franko Milko, ki je tako opravil zelo uspešno svoj krstni nastop v prvi ekipi.

Trebenci so imeli pobudo v svojih rokah in v 30. minuti so z izrednim strelom Borisa Kralja podvojili. V drugem polčasu so domačini skušali znižati rezultat. V 5. minuti jim je sodnik dosodil enajstmetrovko, ki jo je streljal Livio Zaccaria. Maglica pa je strel ubranil. Domačinom pa je le uspešno znižati rezultat z lepim strelom Gergoleta. Trebenci so se dobro branili in se podajali v nagle in nevarne protinapade. Prav iz teh protinapadov je Primorec uspešno dosegel dva zelo lepa zadetka, najprej s Pavlom Kraljem, nato pa z Angelom Milkom. Nato je sodnik zaradi ugovaranja izključil še Andreini. Trebenci so odšel skrbno držali rezultat, vseeno pa je Aurisino uspešno znižati razliko v golih z enajstmetrovko. Strelec je bil Mercanile. Do konca tekme je Primorec spretno obdržal rezultat.

Naj omenimo tudi zelo dober krstni nastop Štoka, ki je letos iz vrst Vesne pristopil k Trebencem. Bruno Krizmančič

ATLETIKA

VČERAJ V FORLIJU

Stekić 8,12 m

FORLIJ — Na mednarodnem atletskem mitingu v Forliju je včeraj Jugoslovani Nenad Stekić zmagal v skoku v daljino z 8,12 m.

NA PARTIZANSKI ŠTAFETI

Sodelovala bo tudi Adria

V organizaciji borbeveskih organizacij bo danes peta partizanska štafeta na 40 km dolgi progi iz Manzana preko Premariaca in Cedada do Corna di Rosazzo, katere se bodo poleg italijanskih moštve udeležili tudi predstavniki iz Slovenije (Tolmin, Kobariid) ter iz zamejstva. Tek po partizanskih poteh prireja videmske sekcije ANPI, ANED in API, vsak odsek pa je dolg po 10 km. Start štafete bo ob 9. uri, nagajevanja najboljših pa ob 14.30 v Cornu di Rosazzo po proslavi pred partizanskim spomenikom.

R. Pečar

ŠPORTNO POTAPLJANJE

SIRAKUZE — Italijan Enzo Majorca je izenačil svetovni rekord v športnem potapljanju s 52 metri. Majorca sedaj deli rekord z Italijanom, bratom Nuccioni in Mariom Imbriem.

DRUŽABNI VEČER TPK SIRENA

Danes, 24. 9., bo v društvenih prostorih TPK Sirena v Barkovljah, Ul. Cerreto, s pričetkom ob 18. uri, družabni večer. Dobro založeni kioski z ribjimi specialitetami.

Vabljeni!

SINOČI V TRSTU

Zmaga Jugoslavije

V moški konkurenci so bili «plavi» boljši od «azzurrov»

Včeraj sta se v Trstu v prijateljskem srečanju v kategoriji B (v 19,84 m).

Zelo dobre uvrstitve so dosegli tudi atleti Adrie, in sicer štiri tretja mesta. V hoji na 4 km je v B kategoriji Alfred Zudek zasedel 3. mesto s časom 27'28"2. Vedno v isti kategoriji je v metu kroglice Vasilij Pečar zasedel 3. mesto z 31,72 m, v skoku v višino je 3. mesto osvojil Fabio Begadini z 1,20 m, v metu krogla pa je prav tako osvojil 3. mesto Andrej Čok s 6,70 m.

Na mednarodnem boksarskem srečanju amaterskih reprezentanc je v Bukaresti Romunija premagala ZDA s 14:8.

KOŠARKA

POKAL SLOVENIJE

Ježica trd oreh za ekipo Bresta

Brest — Ježica 82:73 (45:39)

BREST: Papič 15, Merklin 2, Vujačić 16, Maren 4, Subotić 4, Bjeļovac 10, Jakšel 4, Pipan 6, Kržižna 13, Muha 8.
JEŽICA: Premrl 14, Rutar 1, Vujačić 17, Zaloker 4, Jesih 32, Bombač 3, Božovič 2.

V 2. AMATERSKI LIGI

SODNIKA: Debeuc in Ribnikar.

Po prijateljski tekmi z Juventudom (Badalona) je ljubljanski košarkarski prvotlač zopet stopil na igrišče, da bi se pomeril v okviru pokala SRS z Ježico, katero je do pred kratkim treniral sedanjí pomočnik Daneua Andrej Žagar. Tekma je bila na visoki tehnični ravni in sam končni izid priča o tem, kako so se brestovski trudili, da bi stili od žilavih nasprotnikov, ki so ob večje priložitosti nadigrali izkušene Brestove igralce.

Tudi na tej tekmi je prišla na dan prava hiba ljubljanskega moštva. Ob Jelovcu ni videti nikogar, ki bi mu pod košem zanesljivo pomagala, čeprav razpolaga Brest še z enim centrom, to je Vujačićem; v njem pa trenutno ni videti igralca, ki bi bil sposoben enakovredno se boriti z drugimi prvotlačskimi velikani. Problem centrov bosta morala trenerja Daneu in Žagar čimprej rešiti, če bosta hotela zagotoviti svojemu moštvu zadovoljivo uvrstitev v letošnjem prvenstvu.

Vato

Delovanje ZSSDI

Športniki, množično v Bazovico!

Danes bo ob 10.30 na bazoviški gmajni ob skrušenem spomeniku bazoviških žrtv enotna prostotna manifestacija, da se odločno obsodi rovarjenje fašističnih krogov. ZSSDI poziva vsa slovenska športna društva, da se njihovi člani množično udeležijo v športnih dresih omenjene manifestacije.

Najboljši odbojkarji na finalu SP v Rimu

Na predlog odbojbarske komisije, ki ga je že pred časom osvojil izvršni odbor ZSSDI, bo v četrtke zvečer odpotoval v Rim na ogled finalnih tekem svetovnega odbojbarskega prvenstva skupine odbojkarjev in odbojkaric, ki so se med sezono še posebno izkazali pri matematičnih društvi. Posamezna društva so predlagala imena najzaslužnejših odbojkarjev, ne samo po tehnični vrednosti, temveč tudi z ozirom na vsesplošno poštenost in pomoč pri organizaciji društev. Po en predstavniki oziroma predstavnice vsake odbojbarske ekipe imajo pravico do tridenesnega brezplačnega bivanja v Rimu, kot priznanje in nagrada za njihov trud.

Seznam zaslužnih igralcev in igralke je naslednji: Ello Kralj in Tanja Bolčina (Bor), Eliana Premoli (Breg), Lucijan Milčič (Kras), Jana Ban in Denis Daneu (Kontovel si prevzemata vsaka polovico stroškov), Mira Grčić in Tieljana Krizmančič (Sloga — si prevzemata vsaka polovico stroškov) in Cirila Kralj (Sokol).

OBVESTILO

SZ Bor

Odbojbarska sekcija
Jutri, v ponedeljek, 25. 9., ob 14. uri na stadionu «I. maja» prvi trening za sezono. Vabljeni so vse igralke, ki so že v lanskí sezoni trenirale in tudi tista dekleta, ki bi rada začela z igranjem odbojke.

Darovi in prispevki

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB V BAZOVICI

V počastitev spomina pok. Franca Petarosa daruje sestra Justina z možem (Koveševa) 5.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB V KRIZU

Ob 7. obletnici smrti dragega očeta Viktorja Bezina se ga spominja hči Dragica z družino ter daruje 10.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB V SAMATORCI

Rado Zoran daruje 5.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IZ SKEDNJA, S KOLONKOVCA IN OD SV. ANE

Ob 14. obletnici smrti brata Ivana daruje družina Grbec 10.000 lir.

Ob 1. obletnici smrti Danice Flego se jo spominja vsakinja Olga in daruje 5.000 lir.

V počastitev spomina Miloša Kodriča daruje svetovalska skupina KPI rajonskega sveta zahodnega Krasa 20.000 lir.

ZA KULTURNI DOM PROSEK - KONTOVEL

Namesto cvetja na grob Ene Štoka daruje Katja Daneu 10.000 lir.

Namesto cvetja na grob Ivane Verša vd. Majovsky daruje Franc Bezin 10.000 lir.

Ob 6. obletnici smrti dragega E-gona Puntarja darujeta Guernina in Milko 5.000 lir.

Namesto cvetja na grob Ene Štoka daruje Karel Pirjevce 10.000 lir.

Namesto cvetja na grob Ivane Majovsky darujeta Marija in Ivan Ban 10.000, Milka in Mirko Cijak 10.000, družina Ivan Ban (Batica) 10.000, Berta Zuzič 5.000, Marija Bukavec 5.000, Ida Bukavec 5.000, Marija Grilanc 5.000 ter Iskreina in Danilo Škabar 5.000 lir.

Ob 3. obletnici smrti moža in očeta Emila Regenta darujeta Draga in Nadja 10.000 lir.

V spomin na pok. Ivano Majovsky darujejo svoji 100.000 lir.

Namesto cvetja na grob Ivane Majovsky darujeta Marija Kalc 5.000, Guernina in Milko Puntar 5.000, Marija in Avgust Segina 10.000, Miranda in Zojka Kapun 10.000, Bogomila Gerlane 10.000 lir.

V počastitev spomina pok. Ivane Majovsky daruje družina Gerlane-Minnucci 3.000 lir.

V spomin na pok. moža Ivana Ukmarja in sina Ivana daruje žena z družino 10.000 lir.

V spomin na pok. Ivano Majovsky daruje Franc Ukmar (Celje) 5.000 lir.

Namesto cvetja na grob Ivane Majovsky darujeta Vilma in Drago Antonč 10.000 lir. V isti namen darujeta Irene in Edi Emil 5.000 ter Dragica-Kapun 5.000 lir.

ZA DOPRINI KIP IGA GRUDNA V NABREŽINI

Evgenij Pahor 10.000, Kojancev in Daneu 5.000, Caharija in Krizmančič 7.000, Jozef Grobiša 10.000, Mario Caharija 10.000, Mario Ušaj 10.000, Franc Gulič 5.000, Ignac Marc 15.000, Ivan Kralj 10.000, Slavko Pertot 5.000 in Ludvik Pertot 10.000 lir.

Namesto cvetja na grob Ivane Gruden pok. Della Schiava darujeta Gruden (Nabrežina-Kamolino 1) 30.000 lir.

Jozef Volpi 5.000, prof. Ivana Milčič-Antonini 15.000, Albin Caharija 10.000, Vasco Terčič 10.000, Galieno Denardo 5.000 lir.

Namesto cvetja na grob Jože Verč darujejo učenci III. A razreda srednje šole Igo Gruden 21.500 lir. V isti namen darujeta Terčeljevi 10.000 lir.

ZA POIMENOVANJE SOLE V TREBČAH

PO PINKU TOMAŽIČU

Namesto cvetja na grob Elvire Kralj daruje sestra Alojzija (Gigla) Kralj (Trebčeh 34) in družina 10.000 lir.

Družina Tomažič (Slivno) 10.000, Ivanka Colja z družino 10.000, Olga in Berto Franca 10.000, Mama Ema Tomažič 100.000, učiteljica Silvana Krizmančič (Bazovica) 10.000 lir.

V počastitev spomina Elvire Kralj daruje bratranec Emil Carli (Trebčeh 72) 20.000 lir.

ZA POIMENOVANJE SREDNJE SOLE NA OPČINAH

PO FRANCETU BEVKU

Družina Karlo Kalc (Opčine) 15.000, Karel Bratoš 10.000, Ana Štoka 10.000 in družina Ipavec 10.000 lir.

Ob obletnici prane smrti sina Vladimirja darujeta Marija in Pepi Raubar 10.000 lir.

ZA POIMENOVANJE OSNOVNE SOLE V ROJANU PO BAZOVISKIH JUNAKIH

Vaščani Piščancev in Lajnerjev darujejo 100.000 lir.

Ob 25. obletnici poroke darujeta Justina in Berto Kralj 20.000 lir.

Namesto cvetja na grob Franciska Briščke in Ivana Kalina darujeta Emilija Blažina in Gracijela Bergamaschi 10.000 lir.

Ob 28. obletnici smrti očeta Andreja Kalca darujeta Zora in Silvestra 10.000 lir.

Ob prvi obletnici smrti Aleksija Gregorčiča darujejo njegovi tovariši in prijatelji iz sekcije KPI v Barkovljah 31.000 lir za Tržaški partizanski pevski zbor.

V trajen spomin na Miloša Kodriča darujeta dr. Slavec in družina iz Doline 30.000 lir za SD Breg — sekcija košarkar.

V počastitev spomina Kristine Auer darujeta Majda in Zofka Cerneka 10.000 lir za PD Slovenec.

V spomin na strica Mirkota Veriginello daruje Otavio z družino 5 tisoč za PD Vesna in 5.000 lir za Skdanc.

Rudi Košuta (Trst) daruje 5.000 lir za Skdanc.

Namesto cvetja na grob Ivana Prašlja daruje Silva Kocjan z družino 10.000 lir za pevski zbor V. Vodnik iz Doline.

V počastitev spomina pok. Elvire Kraljeve darujeta sestra Irma Kralj in družina Vidau (Trebčeh 35) 10.000 za PD Primorec in 10.000 lir za cerkev sv. Andreja v Trebčah.

V isti namen daruje Slava Kalc (Opčine) 5.000 lir za PD Primorec.

Ob 6. obletnici smrti dragega E-gona Puntarja darujeta Guernina in Milko 5.000 lir za SD Primorje.

Ob 14. obletnici smrti brata Ivana daruje družina Grbec 20.000 lir za PD Ivan Grbec v Skednju, 10.000 lir za revijo Galeb, 5.000 za Dijaško matično, 5.000 za Glasbeno matično in 5.000 lir Dom Jakoba Ukmarja v Skednju.

Ob 6. obletnici smrti drage matere daruje Gilda Košuta 10.000 lir za Dijaško matično.

Ob 23. obletnici smrti drage mame Uršce Zuljan (Vrabcve) daruje hči Zora 5.000 lir za PD Slavec.

Namesto cvetja na grob Ivane Majovsky daruje Marija Kalc 5.000 lir za pevski zbor Vasilij Mirk.

Namesto cvetja na grob Francu Petarosu daruje sestra Justina z

Sporočilo uredništva

S 1. oktobrom bomo uvedli nekaj novosti glede objav v rubriki «Darovi in prispevki». Prispevke posameznikov bosta sprejemali uprava Primorskega dnevnika v Ul. Montecchi 6 in Tržaška knjižnica, če se bo darovalec zglasil osebno in prispevano vsoto takoj izročil.

Prav tako bo Primorski dnevnik objavil sezname raznih nabirk oz. darovalcev le, če bo prejel od naslovljenca (društva, organizacije, sklada, itd.) obrazec čilji-vo izpolnjen, ker telefonskih naročil ne bomo več upoštevali.

Za pravilnost navedenih imen in zneskov jamči organizacija, ki je formular izpolnila oz. organizirala nabirko. Ta lahko zneske, ki so namenjeni drugim društvom, izroči koristniku sama, lahko pa tudi denar izroči Primorskemu dnevniku, ki ga bo posredoval naslovljencu.

Teh nekaj pravil smo uvedli le zato, da bi se kar najbolj izognili napakom pri objavljanju imen, namena, zneskov in naslovljenca, ki so se doslej, posebno zaradi uporabe telefona, nemalokrat vrstile v tekst.

možem Rudolfom (Koveševi) 5.000 lir za SD Zarje.

Namesto cvetja na grob Ivane Majovsky daruje Lotka Antonio 10.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

Ob uspelem prazniku komunističnega tiska na Proseku daruje sekcija KPI s Proseka - Kontovela 50 tisoč lir za pevski zbor Vasilij Mirk.

V počastitev spomina Ivane Majovsky daruje družina Ferluga 10.000 lir za SD Primorje.

V spomin na Ivana Prašlja darujeta Marija in Lovrenc Žerjul 5.000 lir za kolesarski klub Adria.

V počastitev spomina Kristine Auer darujeta Antonija Strajn (Zabrežec 59) 5.000 lir za PD Slovenec.

Ob 3. obletnici smrti mame in ob 6. obletnici smrti nečaka E-gona Puntarja darujeta Guernina in Milko 5.000 lir za SD Primorje.

Ob 3. obletnici smrti mame Marije darujeta Guernina in Milko 5.000 lir za SD Primorje.

Vasilij Daneu daruje 5.000 in Srečo Sedmak 5.000 lir za SD Kontovel.

Ob 1. obletnici smrti Danice Flego se jo spominja vsakinja Olga in daruje 5.000 lir za PD Ivan Grbec.

Jozef Volpi daruje 5.000 lir za moški pevski zbor Igo Gruden.

Namesto cvetja na grob Elvire Kralj daruje sestra Alojzija (Gigla) Kralj (Trebčeh 34) z družino 5 tisoč za SD Primorec in 5.000 lir za godbo Parma iz Trebč.

V spomin na pok. Ivano Majovsky darujejo svoji 25.000 lir za pevski zbor Vasilij Mirk.

Ob 3. obletnici smrti moža in očeta Emila Regenta darujeta Draga in Nadja 10.000 za pevski zbor Vasilij Mirk in 1